

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

ΣΕΦΑΑ-ΔΠΘ
Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού, ΤΕΦΑΑ
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Αθλητικός Τουρισμός
Οργάνωση Δρωμένων, Χορός

4^ο Συνέδριο Αθλητικού Τουρισμού, Χορού και Αναψυχής (ΑΤΟΧΑ)
Αθλητισμός & Πολιτισμός: Ένας Διάλογος για την Ανάπτυξη των Προορισμών

10 & 11 Φεβρουαρίου 2023
Πανεπιστημιούπολη Δ.Π.Θ.
Εγκαταστάσεις Σ.Ε.Φ.Α.Α. & εξ αποστάσεως

Πρακτικά Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού
1ος Τόμος Πρακτικών
Περιλήψεις
ISSN 2585-2884

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	8
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ	10
ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ	
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΡΩΜΕΝΩΝ	11
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ: ΜΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΔΡΟΜΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΓΚΑΡΑΝΕ ΣΟΦΙΑ, ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΧΡ.	12
Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΑΥΤΗΝ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΑΓΓΑΙΟΥ ΑΝΑΝΙΑΔΟΥ Ε., ΚΩΣΤΑ Γ. 8.....	13
ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΠΟΛΥΖΩΗ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.....	14
Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΑΥΛΗ ΩΣ ΠΕΔΙΟ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΠΟΛΥΖΩΗ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.....	15
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ 2 ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΡΤΕΖΙΝΗΣ Α, ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.....	16
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ Ι ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΜΟΡΦΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΠΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ, ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ. ΚΑΡΤΕΖΙΝΗΣ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.....	17
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟ ΒΟΛΕΙ ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΗΛΙΚΙΑ. ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ. ΑΡΤΑΚΙΑΝΟΥ Μ., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.....	18
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΟ ΟΜΑΔΙΚΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΒΟΛΕΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΩΝ ΤΟΥΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ. ΑΡΤΑΚΙΑΝΟΥ Μ., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.....	19
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΤΗΣ ΑΦΟΣΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΥΟ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΑΝΙΑΣ Π., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ Ε., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ., ΚΩΣΤΑ Γ.....	20
BRANDING ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ - Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΤΗΛΟΥ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ ΚΟΪΝΤΟΣΗ Μ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.....	21
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ – ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΝΙΣΥΡΟ ΚΟΪΝΤΟΣΗ Μ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.....	22
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Α.Ο. ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ΟΑΚΑ ΚΟΥΜΝΑΚΗ Γ., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ.....	23

Η ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΟΥΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΟΜΙΛΟ ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ΟΑΚΑ	
ΚΟΥΜΝΑΚΗ Γ., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ Ε., ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ Κ.	24
ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΦΥΣΗ. ΜΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	
ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ Φ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	25
ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΣΤΗ ΦΥΣΗ. ΜΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	
ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ Φ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	26
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΤΟΥ ΘΡΑΚΙ ΘΑΛΑΣΣΟ & WELLNESS SPA	
ΛΙΑΝΔΗ Ε., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ.	27
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΥΕΞΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ 5 ΑΣΤΕΡΩΝ (5*) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	
ΛΙΑΝΔΗ Ε., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ.	28
Η ΑΜΕΣΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΕΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΖΟΥΜΠΑ ΣΤΗΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	
ΜΑΡΗ Κ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	29
Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΗΒΕΙΑ	
ΜΑΡΗ Κ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	30
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥΣ ΣΕ ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΕΝΤΑΓΜΕΝΟ ΣΕ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΤΙΒΟΥ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Θ., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.	31
ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Θ., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.	32
ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ CROSSFIT	
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	33
ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ	
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	34
ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΣΚΥΡΙΩΤΗ Α, ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο, ΖΑΧΟΣ Κ, ΚΙΑΠΕΚΟΣ Θ.	35
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΕ ΚΑΓΙΑΚ ΣΛΑΛΟΜ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΕΦΗΒΩΝ 12-18 ΕΤΩΝ	
ΣΚΥΡΙΩΤΗ Α, ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο, ΖΑΧΟΣ Κ, ΚΙΑΠΕΚΟΣ Θ.	36
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΟΥΣ, ΤΩΝ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ Ο.Φ.Η. «ΟΜΙΛΟ ΦΙΛΑΘΛΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»	
ΖΛΑΤΙΛΙΔΗΣ Δ., ΚΩΣΤΑ Γ.	37
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗ	
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	38
ΤΟ ΤΑΙ ΤΣΙ ΚΑΙ Η ΓΙΟΓΚΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΕΠΙΖΗΣΑΝΤΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ. ΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (SCORING REVIEW)	

ΜΠΕΝΙΣΗ ΑΓΓ., ΑΓΓΕΛΟΥΣΗΣ, Ν., ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ ΕΡ., ΜΠΑΤΣΙΟΥ Σ.	39
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ Ο.Φ.Η. «ΟΜΙΛΟΥ ΦΙΛΑΘΛΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ» ΖΛΑΤΙΛΙΔΗΣ Δ., ΚΩΣΤΑ Γ.	40
ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ. ΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΑΓΔΑΛΗΝΟΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.	41
ΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ ΜΑΓΔΑΛΗΝΟΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.	42
Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΗΜΕΡΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΑΣΕΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΒΛΑΔΙΚΑ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο., ΣΕΡΜΠΕΖΗΣ Ι.	43
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΒΛΑΔΙΚΑ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο., ΣΕΡΜΠΕΖΗΣ Γ.	44
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ 7-13 ΕΤΩΝ. ΨΥΧΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΠΟΧΗΣ ΑΠΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΕΚΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΦΩΤΕΙΝΑΚΗΣ Γ., ΛΑΙΟΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	45
ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟΥΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.	46
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ, ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΡΕΙΤΙΚΟΥ ΓΑΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΑΡΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.	47
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥΣ ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ. ΚΑΛΟΥΔΗ Β., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	48
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥΣ ΧΟΡΟΥΣ ΚΑΛΟΥΔΗ Β., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.	49
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΕ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΑΝΘ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ Α., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ Ε., ΛΑΓΟΥΔΑΚΗ Γ.	50
ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΕΝΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΨΟΥΝ ΤΗΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ; Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΧΑΝΘ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ Α., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ Ε., ΛΑΓΟΥΔΑΚΗ Γ.	51
Η ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΤΟΥΣ, ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΡΥΘΜΙΚΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ, ΑΝΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Λ., ΚΩΣΤΑ Γ.	52

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ, ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΡΥΘΜΙΚΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Λ., ΚΩΣΤΑ Γ.....	53
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΑΙΘΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ERASMUS +, ΚΑ101, ΚΑ119 ΚΑΙ ΚΑ229. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΡΜΟΥ. ΛΟΓΚΙΖΙΔΟΥ Κ., ΖΑΡΑΒΙΝΑΣ Μ.	54
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΡΩΜΕΝΩΝ ΣΕ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ (ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΑΣ) ΠΙΤΣΙΛΚΑ Ε., ΚΩΣΤΑ Γ.	55
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΙΤΣΙΛΚΑ Ε., ΚΩΣΤΑ Γ.....	56
Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΩΣ BRANDING ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΛΟΓΟ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΑ Ε., ΜΙΧΟΥΛΗ Ε. & ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.....	57
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΔΡΟΜΙΚΩΝ ΔΡΩΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ..... ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ Ε., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.	58
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΓΟΥΝ ΤΟΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ PIERRA GRETA PROJECT ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ Ε., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.	59
ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΧΟΡΟΣ.....	60
Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΧΟΡΕΥΤΗ ΣΤΟ ΜΠΑΛΕΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ 15^ο ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ο., ΠΙΤΣΗ Α.	61
ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΧΟΡΕΥΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ο., ΠΙΤΣΗ Α.	62
Η ΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΑΣ ΣΤΟ ΠΑΛΑΜΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ. ΣΤΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Ε. , ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.....	63
ΤΑ ΡΟΓΚΑΤΣΑΡΙΑ ΣΤΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ.ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΔΡΩΜΕΝΟΥ ΣΤΗ ΠΕΔΙΝΗ(ΠΑΛΑΜΑΣ) ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗ (ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ-ΝΕΟΧΩΡΙ) ΚΑΡΔΙΤΣΑ ΣΤΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Ε. , ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.....	64
ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥΣ ΧΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥΣ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Β., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.	65
ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Β., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.	66
Η ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΜΕ ΤΑ ΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΖΙΟΥΜΕΡΚΑ Ε. ,ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.....	67

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ.	
ΤΖΙΟΥΜΕΡΚΑ Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.....	68
ΤΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΧΟΡΕΥΤΕΣ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ.	
ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ Γ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ., ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ Ε., ΠΙΤΣΗ Α.....	69
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΧΟΡΟΥ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΙΝΟΜΥΑΛΓΙΑ	
ΦΕΡΕΚΙΔΗΣ Κ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.....	70
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΧΟΡΟΥ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ	
ΦΕΡΕΚΙΔΗΣ Κ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.....	71
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ ΩΣ ΜΟΡΦΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΚΩΦΩΣΗ. ΑΝΑΣΚΟΠΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ.	
ΤΑΜΙΩΛΑΚΗ Α.....	72
DANCE IMAGERY QUESTIONNAIRE (DIQ): ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΟΜΙΚΗΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΚΟΥΖΟΥΜΗΣ Δ., ΡΟΚΚΑ ΣΤ., ΠΙΤΣΗ Α., ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ζ., ΦΙΛΙΠΠΟΥ Φ.....	73
ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗΝ Α/ΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	
ΤΖΩΓΑΣ Σ.....	74
ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ‘ΥΠΑΡΞΕΩΝ’ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΤΣΙΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ.	
ΠΑΓΚΟΖΙΔΗΣ Ι., ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ Μ., ΤΥΡΟΒΟΛΑ Β., ΛΑΝΤΖΟΣ Β.....	75
Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΒΟΥΡΔΙΕΥ ΓΙΑ ΤΟ «ΓΟΥΣΤΟ»: ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	
ΘΑΝΟΥ, Α., ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Χ., ΜΑΡΓΑΡΗ Ζ., ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ζ., & ΦΙΛΙΠΠΟΥ Φ.....	76
Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ΣΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	
ΝΙΩΡΑ Ν., ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΦΟΥΝΤΖΟΥΛΑΣ Γ., ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ Χ.....	77
ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΩΝ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΙΤΑΛΙΑΣ	
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ., ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ Ε., ΚΟΨΑΛΙΔΟΥ Ε.....	78
ΤΟΠΟΣ Ή ΤΡΟΠΟΣ; ΟΙ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΦΑΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ «ΔΩΔΕΚΑ ΧΡΟΝΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙ» ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ.	
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ Χ., ΦΟΥΝΤΖΟΥΛΑΣ Γ., ΚΑΡΦΗΣ Β., ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ Μ.....	79
Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ	
ΦΛΟΥΡΗΣ ΣΤ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.....	80
ΤΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ	
ΦΛΟΥΡΗΣ ΣΤ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.....	81
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ. Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ, ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΔΡΑΝΔΑΚΙΣ»	
ΔΟΥΛΑΠΤΣΗ, Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ, Δ.....	82
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000-2020, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ	
ΔΟΥΛΑΠΤΣΗ, Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ, Δ.....	83
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΘΝΟΧΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΚΟΥΠΑ ΤΗΣ ΛΕΡΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΚΑ	

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ., ΔΟΝΤΗ Ο., ΤΥΡΟΒΟΛΑ Β., ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ Μ.....	84
ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	
ΝΙΩΡΑ Μ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.	85
ΤΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΟΝ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥΣ	
ΝΙΩΡΑ Μ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.	86
ΤΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΜΕΙΞΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ	
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.	87
Η ΑΝΑΜΕΙΞΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ	
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.	88
Η ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΠΟΔΗΜΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΟ ΜΟΝΤΡΕΑΛ ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ.	
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.	89
Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΟ ΜΟΝΤΡΕΑΛ ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ.	
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.	90
ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ. ΠΩΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ, ΓΙΝΕΤΑΙ, ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΤΑΙ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΑ.	
ΜΠΟΥΝΑ- ΒΑΙΛΑ Α., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ., ΡΑΠΤΗ Μ., ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ι.....	91

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής

Γουλιμάρης Δημήτριος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Μέλη Οργανωτικής Επιτροπής

Αλμπανίδης Ευάγγελος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Αντωνίου Παναγιώτης, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Αστραπέλλος Κωνσταντίνος, Διδάσκων Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Δούδα Ελένη, Κοσμήτορας, Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Κώστα Γεώργιος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Λιονάκη Σοφία, Γραμματειακή Υποστήριξη του ΠΜΣ Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Ματσούκα Ουρανία, Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Μπούνα Ανδρομάχη, Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας Παν/μιο Ιωαννίνων

Τριγώνης Ιωάννης, Μέλος ΕΕΠ, Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Τσίτσκαρη Ευστρατία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Πασχαλίδου Κατερίνα, Υποψ. Διδάκτωρ Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Υφαντίδου Γεωργία, Επίκουρη Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Φιλίππου Φίλιππος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Επιστημονική Επιτροπή

Αλμπανίδης Ευάγγελος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Αντωνίου Παναγιώτης, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Γουλιμάρης Δημήτριος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Δέρρη Βασιλική, Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Δούδα Ελένη, Κοσμήτορας, Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Κουτσούμπα Μαρία, Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Ε.Κ.Π.Α.

Κώστα Γεώργιος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Λάιος Αθανάσιος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Ματσούκα Ουρανία, Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Μάργαρη Ζωή, Εντεταλμένη Ερευνήτρια Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας-
Ακαδημία Αθηνών

Μπάτσιου Σοφία, Επίκουρη Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Μπεμπέτσος Ευάγγελος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Πίτση Αθηνά, Μέλος ΕΕΠ, Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Ρόκκα Στυλιανή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Τριγώνης Ιωάννης, Μέλος ΕΕΠ, Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Τσίτσαρη Ευστρατία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Υφαντίδου Γεωργία, Επίκουρη Καθηγήτρια Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

Φιλίππου Φίλιππος, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αγαπητοί φίλοι, αγαπητές φίλες,

ο πολιτισμός και ο τουρισμός ως πεδία ανάπτυξης ενός μεγάλου εύρους δραστηριοτήτων συνδέονται με το γίνεσθαι των τοπικών κοινωνιών αλλά και συμβάλλουν σημαντικά στην τοπική οικονομική ανάπτυξη και στην τόνωση της κοινωνικής συνοχής και ταυτότητας. Από το μετερίζι που υπηρετούμε εργαζόμαστε συνεχώς για την παραγωγή και αξιοποίηση της γνώσης με στόχευση τη σύνδεση της με την τοπική ανάπτυξη. Στα πλαίσια των προσπαθειών μας, το κεντρικό θέμα του συνεδρίου συνδέεται με την επιδίωξή μας, να αξιοποιηθεί το ανθρώπινο δυναμικό, η παραγόμενη γνώση, οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και οι φορείς του ιδιωτικού τομέα που αναπτύσσουν σχετικές δράσεις.

Το 4ο Συνέδριο Αθλητικού Τουρισμού, Χορού και Αναψυχής αποτελεί δράση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών "Αθλητικός Τουρισμός, Οργάνωση Δρωμένων, Χορός" της Σ.Ε.Φ.Α.Α. του Δ.Π.Θ.

Στα πλαίσια του Συνεδρίου πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση ογδόντα επτά επιστημονικών εργασιών, δυο σεμιναρίων και μιας στρογγυλής τράπεζας. Η αυξημένη συμμετοχή, κυρίως νέων ερευνητών, αντικατοπτρίζουν την δυναμική των δυο γνωστικών αντικειμένων.

Η βελτίωση της ποιότητας του στελεχειακού δυναμικού αποτελεί σταθερό και διαρκές στόχο μας γιατί αυτή προσδιορίζει την ποιότητα και το είδος των πρωτοβουλιών, των δραστηριοτήτων και της αποτελεσματικότητας των ενεργειών του.

Εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής
Δημήτρης Γουλιμάρης
Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.
Πρόεδρος Ο.Ε.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΔΡΩΜΕΝΩΝ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ: ΜΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΔΡΟΜΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

TOURISM INFRASTRUCTURE AND SPORTS TOURISM DEVELOPMENT: A QUALITATIVE RESEARCH ON THE CASE OF RUNNING EVENTS

ΓΚΑΡΑΝΕ ΣΟΦΙΑ, ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΧΡ.

GKARANE S., VASSILIADIS C.

*ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
DEPARTMENT OF BUSINESS ADMINISTRATION, UNIVERSITY OF MACEDONIA*

Οι τουριστικές υποδομές αποτελούν τη βάση της τουριστικής ανάπτυξης μίας περιοχής και περιλαμβάνουν ένα μεγάλο αριθμό υπηρεσιών, απαραίτητων για την κάλυψη των αναγκών των τουριστών κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στον προορισμό. Στόχος της παρούσας ποιοτικής έρευνας είναι να διερευνήσει τις αντιλήψεις των επαγγελματιών τουρισμού αναφορικά με τις υποδομές που παρέχει ο προορισμός τους για την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού, ενός από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τομείς της τουριστικής βιομηχανίας, και συγκεκριμένα των δρομικών αγώνων. Στην έρευνα συλλέχθηκαν δεδομένα από επαγγελματίες τουρισμού επτά περιοχών της χώρας όπου διοργανώνονται δρομικοί αγώνες και οι οποίες προσφέρουν μία σύνθεση τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών. Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε, είναι η ημι-δομημένη συνέντευξη, βασιζόμενη στην ανασκόπηση της βιβλιογραφίας για τις τουριστικές υποδομές και τον αθλητικό τουρισμό. Το ερευνητικό ερώτημα εξέτασε τη σχέση μεταξύ των διαθέσιμων υποδομών αναφορικά με τη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων και του επιτευχθέντος επιπέδου τουριστικής ανάπτυξης. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων εκτίμησε αρνητικά τις τουριστικές υποδομές στην περιοχή τους και διατύπωσε την άποψη ότι δεν γίνονται αρκετές ενέργειες για την προώθηση του αθλητικού τουρισμού λόγω και της έλλειψης συνεργασίας των τοπικών φορέων. Οι επαγγελματίες αναγνώρισαν ότι η βελτίωση των αθλητικών εγκαταστάσεων δύναται να συμβάλλει στη δημιουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και να ενισχύσει την εικόνα του προορισμού. Οι ερωτηθέντες φάνηκε να συγκλίνουν σε μία στρατηγική που θα περιλαμβάνει μία συνεχή διαδικασία ανάπτυξης του αθλητισμού τουρισμού στην περιοχή τους μέσω της ενίσχυσης των τουριστικών υποδομών και της εφαρμογής βέλτιστων πρακτικών, που θα αναβαθμίζουν τελικά τη συνολική εμπειρία του επισκέπτη και θα ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα του προορισμού. Ανάμεσα σε αυτές τις πρακτικές είναι οι εξειδικευμένες υποδομές άθλησης, η σωστή ασφαλτόστρωση, η σήμανση μονοπατιών και η δημιουργία νέων καταλυμάτων. Τέλος, προτείνεται η μελλοντική τουριστική ανάπτυξη να εξαρτάται από την εντατική επένδυση στις υποδομές και τον εκσυγχρονισμό τους, ως σημαντικούς παράγοντες ανάπτυξης του αθλητικού τουρισμού.

Λέξεις κλειδιά: αθλητικός τουρισμός, υποδομές, δρομικός αγώνας

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΑΥΤΗΝ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΑΓΓΑΙΟΥ

THE IMPORTAN OF SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT AND THE SRORTS TOURISM CONTRIBUTION. CASE STUDY

ΑΝΑΝΙΑΔΟΥ Ε., ΚΩΣΤΑ Γ.
ΑΝΑΝΙΑΔΟΥ Ε. , ΚΟΣΤΑ G.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Τα τελευταία χρόνια έννοιες όπως βιώσιμη ανάπτυξη και αειφορία μπαίνουν όλο και περισσότερο στη ζωή μας. Η κλιματική αλλαγή αλλά και οι επιπτώσεις στον πλανήτη από την άκρατη εκμετάλλευση των πόρων του, φαίνεται ότι έπαιξαν καθοριστικό ρόλο σε αυτό. Μία ηπιότερη προς τον πλανήτη και τους ανθρώπους του προσέγγιση εκμετάλλευσης, με πλάνο την εξασφάλιση πόρων για τις επόμενες γενιές κρίθηκε απολύτως αναγκαία. Από αυτό το πλαίσιο δεν θα μπορούσε βέβαια να λείπει ο Τουρισμός, αφού αποτελεί πυλώνα της Παγκόσμιας Οικονομίας και επηρεάζει αλλά και επηρεάζεται άμεσα από οτιδήποτε συμβαίνει στον πλανήτη. Η μετάβαση μάλιστα σε ένα βιώσιμο τουριστικό μοντέλο δεν είναι πολυτέλεια, ούτε αόριστη υπόσχεση. Είναι δέσμευση και υποχρέωση της χώρας, σύμφωνα με το Σχέδιο Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης Τουρισμού 2021-2025, του υπουργείου Τουρισμού (Αθήνα 2021) και την AGENDA 2030 του ΟΗΕ. Σε όλο αυτό το πλαίσιο φαίνεται η πρόθεση και η προσπάθεια της πολιτείας, ο Τουρισμός να γίνει βιώσιμος, αλλά και η στροφή στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, που επιδιώκουν να αναπτύξουν μία νέα τουριστική κουλτούρα, σεβόμενες πάντα το τοπικό κεφάλαιο που ο κάθε τόπος προορισμού διαθέτει! Σκοπός της εργασίας αυτής ήταν να εξετάσει αφ' ενός κατά πόσο οι τοπικοί φορείς στην Δημοτική Ενότητα Ελευθερών έχουν κάνει τις απαραίτητες ενέργειες για την μετάβαση προς έναν βιώσιμο Τουρισμό και εφ' ετέρου να διερευνήσει την παρούσα κατάσταση αλλά και τις δυνατότητες ανάπτυξης Αθλητικού Τουρισμού στην περιοχή. Για την υλοποίηση του σκοπού αυτού πραγματοποιήθηκε πρωτογενείς έρευνα με συνεντεύξεις σε τοπικούς φορείς και δευτερογενείς έρευνα με ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας. Τα αποτελέσματα έδειξαν εφ' ενός ότι πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά ώστε οι δημότες να κατανοήσουν πλήρως την σημασία της μετάβασης σε ένα βιώσιμο τουριστικό μοντέλο και εφ' ετέρου ότι η Δημοτική ενότητα Ελευθερών είναι ένας ιδανικός τόπος ανάπτυξης διάφορων μορφών Αθλητικού Τουρισμού, προς όφελος της τοπικής κοινωνίας.

Λέξεις-κλειδιά: βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, αθλητικός τουρισμός, εναλλακτικός τουρισμός, μελέτη περίπτωσης

ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

OUTDOOR EXPERIENTIAL ACTIVITIES AND GAMES IN THE FRAMEWORK OF ENVIROMENTAL EDUCATION AND APPLICATIONS IN SPORTS ENTERTAINMENT IN HOTELS

ΠΟΛΥΖΩΗ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.
POLYZOI A., KOSTA G.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Η εμπειρία που απορρέει από την πρακτική εμπλοκή του ατόμου σε μία δραστηριότητα έχει επίδραση στη γνωστική σφαίρα και διαμορφώνεται και εδραιώνεται με συναισθηματικά μέσα. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα άτομα δείχνουν σεβασμό και φροντίδα σε ό,τι αγαπούν. Συνεπώς, μέσα από τις βιωματικές, υπαίθριες δραστηριότητες στη φύση, αναπτύσσεται η αγάπη για το περιβάλλον (Αγαθαγγέλου et al. 2018). Σκοπός της έρευνας ήταν να εξετάσει το βαθμό ικανοποίησης των μαθητών από την υπαίθρια δραστηριότητα και το παιχνίδι, αλλά και το εάν και κατά πόσο επέδρασε στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, δεξιοτήτων συνεργασίας και θετικής στάσης προς το περιβάλλον. Για την απάντηση στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν χρησιμοποιήθηκε ποσοτική έρευνα και βιβλιογραφική ανασκόπηση. Το δείγμα που έλαβε συμμετοχή στην έρευνα περιλάμβανε 50 μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου, οι οποίοι φοιτούν στο Δημοτικό Ιδιωτικό ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ ΜΑΝΕΣΗ. Το φύλο των συμμετεχόντων ήταν 24 αγόρια και 26 κορίτσια, ενώ οι ηλικίες τους 11 έως 12 ετών. Οι μαθητές που έλαβαν συμμετοχή στην έρευνα συμμετείχαν σε μία υπαίθρια, αθλητική δραστηριότητα, η οποία είχε σχεδιαστεί στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης, στο μάθημα της φυσικής αγωγής. Για τη λήψη του δείγματος, χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις κλειστού τύπου και ερωτήσεις κλίμακας Likert. Οι ερωτήσεις ήταν 20 στον αριθμό και το ερωτηματολόγιο πρωτότυπο. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου πραγματοποιήθηκε κατόπιν της διεξαγωγής της υπαίθριας δραστηριότητας, δεδομένου ότι αξιολογήθηκε η εμπειρία τους κατά την διεξαγωγή της δραστηριότητας. Το ερωτηματολόγιο μοιράστηκε σε έντυπη μορφή και έλαβε τη συγκατάθεση των γονέων των μαθητών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας οι μαθητές ήταν εξαιρετικά ικανοποιημένοι από την υπαίθρια δραστηριότητα, ένιωθαν ευχαρίστηση κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας, ήταν ικανοποιημένοι από το παιχνίδι και σύμφωνα με όσα υποστήριξαν και συνεργάστηκαν καλά με τους συμμαθητές τους. Συνεπώς, η παρέμβαση ήταν θετική.

14

Λέξεις-κλειδιά: περιβαλλοντική εκπαίδευση, υπαίθριες δραστηριότητες, παιχνίδι, Βιωματική μάθηση, φυσική αγωγή.

Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΑΥΛΗ ΩΣ ΠΕΔΙΟ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

THE SCHOOLYARD AS A FIELD OF EXPANSION IN THE TEACHING SPACE AND APPLICATIONS IN SPORTS TOURISM

ΠΟΛΥΖΩΗ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.
POLYZOI A., KOSTA G.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Οι δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στη φύση, είναι ευχάριστες για τους μαθητές, ενώ ταυτόχρονα καλλιεργούν σε αυτούς δεξιότητες που είναι χρήσιμες για το μέλλον τους, όπως η αγάπη για τη φύση, η ομαδικότητα και η συνεργασία (Θεοδωράκης & Χασάνδρα, 2006). Οι γονείς, αναμένεται να αισθάνονται ικανοποίηση όταν τα παιδιά τους αποκτούν νέες δεξιότητες με την προϋπόθεση ότι αισθάνονται ασφάλεια και είναι επαρκώς πληροφορημένοι για τις δραστηριότητες τους. Σκοπός της έρευνας ήταν να εξεταστεί αν οι γονείς των μαθητών είναι ικανοποιημένοι με την δραστηριότητα αναμόρφωσης της αυλής στην οποία έλαβαν συμμετοχή τα παιδιά τους, αν είναι ικανοποιημένοι με την πληροφόρηση τους σε σχέση με την διαδικασία και τέλος αν η δραστηριότητα ενίσχυσε την ικανοποίηση τους από το σχολείο. Για την εκπόνηση πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση και ποσοτική έρευνα. Το δείγμα που έλαβε συμμετοχή στην έρευνα περιλάμβανε 28 γονείς μαθητών της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου, οι οποίοι φοιτούν στο Δημοτικό Ιδιωτικό ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ ΜΑΝΕΣΗ. Το φύλο των συμμετεχόντων είναι 20 γυναίκες και 8 άντρες ενώ οι ηλικίες τους 31 έως 45 ετών. Για τη λήψη του δείγματος, χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις κλειστού τύπου και ερωτήσεις κλίμακας Likert. Οι ερωτήσεις ήταν 13 στον αριθμό και το ερωτηματολόγιο ήταν πρωτότυπο, βασισμένο ωστόσο σε βιβλιογραφική ανασκόπηση και σταθμισμένες κλίμακες. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου εκ μέρους των γονέων, πραγματοποιήθηκε κατόπιν λήψης της συγκατάθεσης τους για την συμμετοχή των μαθητών στη διαδικασία της υπαίθριας δραστηριότητας. Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε διαδικτυακά, με τη χρήση της πλατφόρμας του Google forms και τα αποτελέσματα αναλύθηκαν στατιστικά και παρουσιάστηκαν. Τα αποτελέσματα έδειξαν, ότι οι γονείς ήταν ικανοποιημένοι σε μεγάλο ποσοστό από την υπαίθρια δραστηριότητα, ενώ φαίνεται πως θα σύστηναν το εκπαιδευτήριο και σε άλλους γονείς. Επιπλέον, δήλωσαν αρκετά ικανοποιημένοι από την ενημέρωση που είχαν και ήταν ιδιαίτερα θετικοί απέναντι στην καλλιέργεια περιβαλλοντικών αξιών στα παιδιά τους. Συμπερασματικά, η δραστηριότητα φάνηκε εξαιρετικά ικανοποιητική και λειτούργησε αποτελεσματικά.

Λέξεις Κλειδιά: αναμόρφωση αυλής, ικανοποίηση γονέων, υπαίθρια δραστηριότητα, φυσική αγωγή

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ 2 ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

THE EFFECT OF PEOPLE WITH TYPE 2 DIABETES IN SPORTS ON THEIR PSYCHOLOGICAL STATUS

ΚΑΡΤΕΖΙΝΗΣ Α, ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.
KARTEZINIS A., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η ποιότητα ζωής των ασθενών με Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου Ι επηρεάζεται από σωματικές και ψυχολογικές μεταβλητές, οι οποίες λειτουργούν πολλές φορές αρνητικά στην καθημερινότητά τους. Μία από τις θεραπευτικές παρεμβάσεις στον Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου Ι είναι η άσκηση. Στην παρούσα έρευνα σκοπός είναι η μελέτη της ποιότητας ζωής των ασθενών που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου Ι, όπως την βιώνουν οι γονείς των συμμετεχόντων, η διερεύνηση της συμμετοχής αυτών σε Αθλητικά Δρώμενα, καθώς και η συσχέτιση αυτών. Στην μελέτη συμμετείχαν εκατό (100) ασθενείς με ηλικία από πέντε (5) έως δεκαοχτώ (18) ετών που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου Ι. Η συλλογή του δείγματος πραγματοποιήθηκε με τυχαία δειγματοληψία, από συλλόγους Α.Μ.Ε.Α. στην Περιφέρεια Ηπείρου (Ν. Ιωαννίνων, Ν. Άρτας, Ν. Πρέβεζας, Ν. Θεσπρωτίας) και από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν αφορούν αρχικά δημογραφικά στοιχεία των γονέων, την ηλικία των ασθενών και την διάρκεια ασθένειάς τους. Ακόμη πραγματοποιήθηκε συλλογή δεδομένων για την εβδομαδιαία συμμετοχή των συμμετεχόντων σε ήπια, μέτρια ή υψηλής έντασης άσκηση, η οποία αξιολογήθηκε με το ερωτηματολόγιο Leisure – Time Exercise Questionnaire e των Godin & Shephard (1985), καθώς και το επίπεδο της ποιότητας ζωής τους, έτσι όπως βιώνεται από τους γονείς τους, το οποίο αξιολογήθηκε με το Παιδιατρικό Ερωτηματολόγιο Για την Ποιότητα Της Ζωής (PedsQL) που αναλύεται σε τέσσερις (4) υποκλίμακες: σωματική λειτουργία, συναισθηματική λειτουργία, κοινωνική λειτουργία, σχολική λειτουργία. Από τα αποτελέσματα διαπιστώθηκε ότι όσο μεγαλύτερη ηλικία έχουν οι συμμετέχοντες ασθενείς, τόσο περισσότερο επηρεάζεται η συναισθηματική τους λειτουργία. Στατιστικά, ο χρόνος από την διάγνωση της νόσου δεν συσχετίστηκε με την ποιότητα ζωής των ασθενών. Ακόμη, βρέθηκε ότι η πλειοψηφία των ασθενών, ανεξαρτήτου ηλικίας, συμμετέχουν εβδομαδιαία σε Αθλητικά Δρώμενα τουλάχιστον 1 με 3 φορές. Η συμμετοχή τους σε αυτά συσχετίστηκε θετικά με την ποιότητα ζωής τους. Η μεγαλύτερη συμμετοχή των ασθενών με Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου Ι σε Αθλητικά Δρώμενα, ανεξαρτήτου ηλικίας, επιδρά θετικά στην ποιότητα ζωής τους. Επομένως, κρίνεται επιτακτική ανάγκη οι επαγγελματίες υγείας να ενημερώνουν για την επίδραση και τα οφέλη της άσκησης τόσο σωματικά αλλά και ψυχικά σε ασθενείς με Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου Ι.

Λέξεις-κλειδιά: ποιότητα ζωής, Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου Ι, Αθλητικά Δρώμενα, συμμετοχή

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ Ι ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΜΟΡΦΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΠΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΓΟΝΕΩΝ, ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ.

THE EFFECT OF THE PARTICIPATION OF CHILDREN WITH TYPE 1 DIABETES IN SPORTING EVENTS BY RECORDING PARENT'S OPINIONS, ON THE CHILDREN'S QUALITY OF LIFE.

KARTEZINHS A., MATSOYKA O.
KARTEZINIS A., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Στην παρούσα εργασία σκοπός ήταν η διερεύνηση της σωματικής άσκησης των διαβητικών τύπου II ατόμων και ο τρόπος που επηρεάζει την ψυχολογική τους κατάσταση. Στην μελέτη συμμετείχαν 124 ενήλικες ασθενείς με Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου II, με τυχαία δειγματοληψία, από συλλόγους Α.Μ.Ε.Α. στην Περιφέρεια Ηπείρου (Ν. Ιωαννίνων, Ν. Άρτας, Ν. Πρέβεζας, Ν. Θεσπρωτίας) και από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν αφορούν πληροφορίες δημογραφικού περιεχομένου, τα χρόνια ασθένειας, την εβδομαδιαία συμμετοχή τους σε ήπια, μέτρια ή υψηλής έντασης Αθλητικά Δρώμενα, καθώς και την ψυχική διάθεση των ασθενών μετά την άσκηση. Για την καταγραφή της ψυχικής διάθεσης των ασθενών, αμέσως μετά την συμμετοχή τους σε συνεδρία φυσικής δραστηριότητας χρησιμοποιήθηκε το ειδικά δομημένο ερωτηματολόγιο Ασκησιογενών Συναισθημάτων (Exercise-Induced Feeling Inventory: EIFI), το οποίο αξιολογήθηκε από τέσσερις (4) κλίμακες: αναζωογόνηση, ψυχική ηρεμία, ψυχική ευχαρίστηση και φυσική εξάντληση. Ενώ, για την καταγραφή του επιπέδου συμμετοχής των ατόμων σε Αθλητικά Δρώμενα χρησιμοποιήθηκε το ειδικά δομημένο ερωτηματολόγιο του Godin (Leisure – Time Exercise Questionnaire: Godin & Shephard, 1985). Από τα αποτελέσματα διαπιστώθηκε ότι η διάθεση κάθε ατόμου, ανάλογα το φύλο του, επηρεάζεται με διαφορετικό τρόπο μετά την άσκηση. Ακόμη, βρέθηκε ότι όσο μεγαλύτερη ηλικία έχουν οι ασθενείς, τόσο περισσότερο αισθάνονται την φυσική εξάντληση. Οι ασθενείς με Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου II φαίνεται να συμμετέχουν εβδομαδιαία τουλάχιστον 1-3 φορές σε μέτριας έντασης άσκηση και 4-6 φορές σε ήπιας έντασης άσκηση. Η συμμετοχή τους συσχετίστηκε θετικά με την ψυχολογική τους κατάσταση. Μάλιστα, η μέτριας έντασης άσκηση φαίνεται να προκαλεί και τα περισσότερα θετικά συναισθήματα στους ασθενείς. Ωστόσο, η υψηλής έντασης άσκηση αν και έχει την μικρότερη συμμετοχή των συμμετεχόντων ασθενών εβδομαδιαία, φαίνεται να συσχετίζεται με την ψυχική ευχαρίστηση που αισθάνονται οι ασθενείς μετά την άσκηση. Μάλιστα αυτή η συσχέτιση συγκριτικά με τις υπόλοιπες της έρευνας είναι και η πιο ισχυρή. Η μεγαλύτερη συμμετοχή των ασθενών με Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου II σε Αθλητικά Δρώμενα επιδρά θετικά στην ψυχολογική τους κατάσταση. Επομένως, κρίνεται επιτακτική ανάγκη οι επαγγελματίες υγείας να ενημερώνουν για την επίδραση και τα οφέλη της άσκησης τόσο σωματικά αλλά και ψυχικά σε ασθενείς με Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου II.

Λέξεις-κλειδιά: ψυχολογική κατάσταση, Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου II, Αθλητικά Δρώμενα, συμμετοχή

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟ ΒΟΛΕΙ ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΗΛΙΚΙΑ. ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ.

EVALUATION OF PARENTS' SATISFACTION WITH THEIR CHILDREN'S INVOLVEMENT WITH VOLLEYBALL AT A YOUNG AGE. A CASE STUDY.

ΑΡΤΑΚΙΑΝΟΥ Μ., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.
ARTAKIANOU M., TRIGONIS I.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η αξιολόγηση του βαθμού ικανοποίησης των γονέων από τη συμμετοχή των παιδιών τους σε συγκεκριμένο πρόγραμμα άθλησης με κινητικές δραστηριότητες αναψυχής που λαμβάνουν χώρα στην ακαδημία του αθλητικού συλλόγου της ΑΕΚ. Επιμέρους σκοπός ήταν να διερευνηθεί η προτίμηση τους ανάμεσα στο κλασικό πρόγραμμα προπόνησης του συλλόγου και στο προσαρμοσμένο πρόγραμμα κινητικής αναψυχής. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 30 γονείς των παιδιών του συγκεκριμένου προγράμματος άθλησης 15 άνδρες και 15 γυναίκες ηλικίας άνω των 35 ετών. Το πρόγραμμα περιλάμβανε δραστηριότητες όπως: «το κυνηγητό χρωμάτων», «ο σωματοφύλακας», «οι σκυταλοδρομίες» καθώς και άλλα ομαδικά παιχνίδια με μπαλόνια ή ελαφριές μπάλες του βόλεϊ «πιάσε τη μπάλα», «βολή σε στόχο» και «πιάσιμο-πέταγμα της μπάλας στον αέρα». Για την αξιολόγηση του βαθμού ικανοποίησης των γονέων χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο της πενταβάθμιας κλίμακας Likert κατασκευασμένο από την ερευνήτρια, της οποίας το 1 αντιπροσώπευε το «καθόλου ικανοποιημένος» και το 5 το «απόλυτα ικανοποιημένος». Συμπερασματικά, οι γονείς εμφανίζονται πολύ ικανοποιημένοι από τη συμμετοχή των παιδιών τους στο συγκεκριμένο πρόγραμμα άθλησης κινητικής αναψυχής του συλλόγου. Μάλιστα, φαίνεται να προτιμούν τα παιδιά τους να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα εκγύμνασης που περιλαμβάνει και παιχνίδια κινητικής αναψυχής σε σχέση με το παραδοσιακό πρόγραμμα προπόνησης προσανατολισμένο και μόνο στο άθλημα του βόλεϊ. Ίσως είναι καλύτερα, τα παιδιά από μικρές ηλικίες να ασχολούνται με διάφορες δραστηριότητες αναψυχής και μεγαλώνοντας να ασχολούνται περισσότερο με τις αθλητικές δραστηριότητες. Συνοψίζοντας, αυτό που προτείνεται στις αθλητικές ακαδημίες είναι να εμπλουτίσουν το πρόγραμμά τους με περισσότερα παιχνίδια ώστε να επιτυγχάνεται μεγαλύτερος βαθμός ικανοποίησης γονέων και αύξηση συμμετοχής των παιδιών τους καθώς και να προκύπτουν αβίαστα όλα τα οφέλη της προπόνησης.

18

Λέξεις-κλειδιά: ικανοποίηση-προτιμήσεις γονέων , κινητική αναψυχή και άθλημα βόλεϊ

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΟ ΟΜΑΔΙΚΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΒΟΛΕΪ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΩΝ ΤΟΥΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.

THE EFFECT OF CHILDREN'S PARTICIPATION IN TEAM SPORTS ON THE DEVELOPMENT AND STRENGTHENING OF THEIR PSYCHOMOTOR SKILLS THROUGH MOTOR RECREATION PROGRAMS.

ΑΡΤΑΚΙΑΝΟΥ Μ., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.
ARTAKIANOU M., TRIGONIS I.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της έρευνας ήταν η μελέτη της υπάρχουσας βιβλιογραφίας σχετικά με την αξία της ανάπτυξης και της ενίσχυσης των ψυχοκινητικών δεξιοτήτων των παιδιών στο ομαδικό άθλημα του βόλεϊ. Στόχος ήταν να επισημανθεί η αξία του παιχνιδιού στην ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών και να ενισχυθεί η συμμετοχή τους σε προγράμματα κινητικής αναψυχής. Το ομαδικό άθλημα του βόλεϊ επιλέχθηκε γιατί πολλά παιδιά σχολικής ηλικίας διαλέγουν να ασχοληθούν με το άθλημα αυτό και να ψυχαγωγηθούν. Επομένως, τα προγράμματα κινητικής αναψυχής που συντελούν στην ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών που συμμετέχουν σε αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν και στις ακαδημίες αθλητικών συλλόγων αλλά και σε αθλητικά camp. Για την πραγματοποίηση της έρευνας έγινε αναζήτηση στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων Google Scholar χωρίς καθορισμό χρονικού εύρους έκδοσης των ερευνών έτσι ώστε να συμπεριληφθούν όλες οι πιθανές δημοσιευμένες μελέτες. Σύμφωνα με τις έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί η συμμετοχή των παιδιών σε προγράμματα κινητικής αναψυχής εξασφαλίζει οφέλη ταυτόχρονα κινητικά, συναισθηματικά, νοητικά και ψυχολογικά. Οι ερευνητές δίνουν μεγάλη έμφαση στα ψυχολογικά οφέλη όπως: αυτοπεποίθηση, αυτοεκτίμηση, αυτοέλεγχο και μείωση άγχους (Κωτσαλίδου, 2011; Μαντζιαβά, 2019) καθώς επίσης στην ανάπτυξη κοινωνικών και διαπροσωπικών δεξιοτήτων όπως υπευθυνότητα, σεβασμό, ενσυναίσθηση και ηγεσία (Reefe, 2005; Thurber et al., 2007; Shirilla & Gass, 2008; Κωνσταντινιάς, 2013). Τα παιδιά καθώς παίζουν κοινωνικοποιούνται, δημιουργούν φιλίες, συνεργάζονται, αποκτούν αυτοπειθαρχία και αποδέχονται τη διαφορετικότητα (Καραπάτσια, 2012). Όσον αφορά τον κινητικό τομέα τα παιδιά με τη συμμετοχή τους σε κινητικά παιχνίδια ενισχύουν τις βασικές κινητικές δεξιότητες και γίνονται πιο ικανά και επιδέξια (Ζουνχιά 1998; Σιβροπούλου, 1998; Μαντζιαβά, 2019; Καμπέρη & Πανταζή, 2004). Επομένως, τα παιδιά παίζοντας μαθαίνουν να γνωρίζουν το σώμα τους και το χώρο που καταλαμβάνει και αποκτούν ιδιαίτερη ικανότητα στη μετακίνηση και στο χειρισμό αντικειμένων (μπάλες, σχοινάκια). Τέλος, η εντός ορίων κινητική δραστηριότητα που προσφέρουν τα κινητικά παιχνίδια συμβάλλει στην σταδιακή και αρμονική μυϊκή ανάπτυξη των παιδιών.

Λέξεις-κλειδιά: κινητική αναψυχή και παιδική ηλικία, παιχνίδι και ψυχοκινητική ανάπτυξη, ομαδικό άθλημα βόλεϊ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΤΗΣ ΑΦΟΣΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΥΟ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΚΗΣΗΣ

EVALUATION OF THE SERVICE QUALITY & MEMBERS' LOYALTY OF TWO DISTANCE EXERCISE PROGRAMS

ΔΑΝΙΑΣ Π., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ Ε., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ., ΚΩΣΤΑ Γ.
DANIAS P., TSITSKARI E., YFANTIDOU G., COSTA G.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Στόχος της έρευνας αυτής ήταν να αξιολογήσει την ποιότητα υπηρεσιών που παρέχουν δύο διαδικτυακά προγράμματα άσκησης και την αφοσίωση των μελών τους σε αυτά. Επιπλέον στόχος ήταν να μελετήσει αν οι παράγοντες της παρεχόμενης ποιότητας υπηρεσιών μπορούν να προβλέψουν την αφοσίωση των μελών. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν μόλις 19 συμμετέχοντες στα εν λόγω προγράμματα. Η ποιότητα των παρεχόμενων εξ αποστάσεως υπηρεσιών αξιολογήθηκε μέσω της κλίμακας τριών διαστάσεων των Brady και Cronin (2001), προσαρμοσμένη στις ανάγκες της συγκεκριμένης μελέτης. Πρόκειται για τις διαστάσεις: α) *ποιότητα φυσικού περιβάλλοντος* (με 4 μεταβλητές, π.χ. η πλατφόρμα πραγματοποίησης του προγράμματος είναι ελκυστική), β) *αλληλεπίδρασης* (με 4 μεταβλητές, π.χ. ο γυμναστής/στρια εργάζεται με ενθουσιασμό) και γ) *αποτελέσματος* (με 4 μεταβλητές, π.χ. το πρόγραμμα εξ αποστάσεως άσκησης με βοήθησε να βελτιώσω την υγεία μου). Η αφοσίωση αξιολογήθηκε μέσω δύο μεταβλητών οι οποίες είχαν προταθεί από τους Jacoby και Chestnut (1978) και προσαρμόστηκαν στις ανάγκες της συγκεκριμένης μελέτης. Το ερωτηματολόγιο διαμορφώθηκε ηλεκτρονικά, στην πλατφόρμα Google Forms, στάλθηκε ως σύνδεσμος σε δύο επαγγελματίες, που παρέχουν τη δυνατότητα τόσο της δια ζώσης όσο και της εξ αποστάσεως άσκησης και αυτοί με τη σειρά τους τον ανήρτησαν στους χώρους επικοινωνίας τους με το κοινό τους (site, Newsletter, social media). Όλες οι απαντήσεις δόθηκαν μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας Likert. Οι αναλύσεις αξιοπιστίας των κλιμάκων και υποκλιμάκων της έρευνας έδειξαν υψηλή εσωτερική συνοχή. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι συμμετέχοντες αξιολόγησαν θετικά τους παράγοντες της αντιλαμβανόμενης ποιότητας υπηρεσιών των εξ αποστάσεως προγραμμάτων άσκησης. Αντιθέτως, αξιολόγησαν μέτρια την αφοσίωσή τους σε αυτά. Κανένας από τους παράγοντες αξιολόγησης της παρεχόμενης ποιότητας υπηρεσιών δεν μπόρεσε να προβλέψει την αφοσίωση των συμμετεχόντων στα εξ αποστάσεως προγράμματα άσκησης. Τα παραπάνω αποτελέσματα οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι τα διαδικτυακά προγράμματα είναι ελκυστικά για τους συγκεκριμένους πελάτες, όμως δεν αισθάνονται αφοσιωμένοι σε αυτά. Το περιορισμένο δείγμα σίγουρα δεν μπορεί να βοηθήσει στη γενίκευση συμπερασμάτων, τα αποτελέσματα έρχονται όμως σε συμφωνία με την τάση ως προς τα εξ αποστάσεως προγράμματα άσκησης στην ελληνική επικράτεια.

Λέξεις κλειδιά: Ποιότητα υπηρεσιών, εξ αποστάσεως προγράμματα άσκησης, επαγγελματίες fitness

BRANDING ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ - Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΤΗΛΟΥ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ

ISLAND BRANDING - THE CASE OF TILOS ISLAND OF THE DODECANESE

ΚΟΪΝΤΟΣΗ Μ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

KOINTOSI M., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Το branding του τουριστικού προορισμού, η ταυτότητα ενός τόπου που τον κάνει να ξεχωρίζει είναι ένα σχετικά νέο φαινόμενο και κύριο μέλημά του είναι να αναδείξει και να διαφοροποιήσει έναν προορισμό. Ένα οργανωμένο τουριστικό σχέδιο στο οποίο πραγματοποιείται η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων με τον τουρισμό. Σκοπός της έρευνας ήταν να διερευνηθούν, να αποτυπωθούν και να συγκριθούν οι αντιλήψεις, επισκεπτών και μόνιμων κατοίκων ως προς τις μεταβλητές του ερωτηματολογίου σχετικά με την Τήλο ως εικόνα προορισμού, όπου μελετήθηκε η ποιότητα της τουριστικής εμπειρίας, οι αντιλήψεις για την ανταγωνιστικότητα της Τήλου, η επίγνωση και η ποιότητα του προορισμού και τέλος η τουριστική ικανοποίηση. Με αυτόν τον τρόπο θα αναδειχθούν τα δυνατά και αδύναμα σημεία του νησιού ως τουριστικός προορισμός και θα δοθούν προτάσεις για ενίσχυση της ποιότητας του προορισμού (branding) του νησιού. Ένας ακόμη σκοπός της έρευνας ήταν να διαπιστώσει τη συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών: του φύλου, της ηλικίας, του επιπέδου μόρφωσης, το είδος της απασχόλησης και του εισοδήματος. Δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 101 ενήλικοι, 70 επισκέπτες και 31 μόνιμοι κάτοικοι. Για την έρευνα αυτή χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο και η συλλογή των δεδομένων έγινε διαδικτυακά σε ηλεκτρονική μορφή και διαζώσης μοιράστηκαν ερωτηματολόγια σε ξένους και ντόπιους του νησιού. Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έγινε χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα SPSS και έγινε η συσχέτιση με τα δημογραφικά στοιχεία των κατοίκων και των επισκεπτών και του ερωτηματολογίου. Τα αποτελέσματα σχετικά με την ποιότητα του προορισμού έδειξαν ότι οι επισκέπτες, σημείωσαν υψηλότερο μέσο όρο από ό,τι οι μόνιμοι κάτοικοι. Ένα μεγάλο ποσοστό των επισκεπτών διαθέτουν σπίτι στην Τήλο. Όσο αφορά στην επίγνωση προορισμού, τόσο οι μόνιμοι κάτοικοι όσο και οι επισκέπτες, σημείωσαν υψηλό μέσο όρο. Τα αποτελέσματα της μελέτης είναι σημαντικά για τους μόνιμους κατοίκους της Τήλου, για να εκτιμηθούν τα δυνατά σημεία με στόχο την τουριστική ανάπτυξη του νησιού.

Λέξεις Κλειδιά: Ποιότητα προορισμού, , εικόνα προορισμού, επίγνωση προορισμού, τουριστική ικανοποίηση, Branding.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ – ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΝΙΣΥΡΟ

IMPACT – PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE TOURISM IN NISYROS

ΚΟΪΝΤΟΣΗ Μ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

KOINTOSI M., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η οικονομία της Ελλάδας και η τουριστική ανάπτυξη βασίζεται σε μεγάλο ποσοστό στα νησιά της. Τα περισσότερα ελληνικά νησιά χαρακτηρίζονται από το μικρό τους μέγεθος κάτι που τα εντάσσει στο κομμάτι του εναλλακτικού προορισμού. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η Νίσυρος. Σκοπός της έρευνας ήταν να διερευνηθούν μορφές εναλλακτικού τουρισμού του νησιού, οι δυνατότητες ανάπτυξης και να αποτυπωθούν οι επιπτώσεις του τουρισμού στην περιοχή της Νισύρου. Μέσω της ποσοτικής έρευνας έγινε η καταγραφή των εναλλακτικών μορφών τουρισμού της Νισύρου. Για την υλοποίηση της έρευνας χρησιμοποιήθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο το οποίο αναρτήθηκε σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Στη μελέτη συμμετείχαν μόνιμοι κάτοικοι και επισκέπτες της Νισύρου. Ο τρόπος επιλογής έγινε με τυχαία δειγματοληψία. Πραγματοποιήθηκε στατιστική ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα SPSS και έγινε η συσχέτιση με τις μεταβλητές του ερωτηματολογίου. Στην έρευνα συμμετείχαν μόνο ενήλικα άτομα. Σχετικά με το ερωτηματολόγιο εναλλακτικών μορφών τουρισμού, το μεγαλύτερο τμήμα των ερωτηθέντων παρουσίασε θετική στάση για τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και επιλέχθηκε σε μεγαλύτερο βαθμό από τους ερωτηθέντες ο επιστημονικός τουρισμός, ο αθλητικός και ο θαλάσσιος τουρισμός. Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος απάντησε ότι συμφωνεί στο ότι υπάρχει η ανάγκη για αύξηση και προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού, ενώ στο 2^ο ερωτηματολόγιο έδειξε ότι η Νίσυρος θα έπρεπε να γίνει τουριστικός προορισμός που προσελκύει περισσότερους τουρίστες. Στόχος είναι η αύξηση του τουρισμού και ταυτόχρονα η διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και φυσικών πόρων του νησιού.

Λέξεις-κλειδιά: Εναλλακτικός προορισμός, Μαζικός Τουρισμός, Τουριστικός προορισμός, κοινωνικές επιπτώσεις.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Α.Ο. ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ΟΑΚΑ

DEVELOPMENT OF CODE OF ETHICS OF THE SPORTS CLUB A.O. KALLISTOS OAKA

ΚΟΥΜΝΑΚΗ Γ., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ.
ΚΟΥΜΝΑΚΙ G., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ G.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η παρούσα μελέτη επικεντρώθηκε στη σημασία του κώδικα δεοντολογίας και πως αυτός συνδέεται με τον αθλητισμό και τους αθλητικούς συλλόγους συγκεκριμένα. Είχε ως στόχο της το να αναδείξει τα βασικά χαρακτηριστικά και τις αρχές που διέπουν έναν Κώδικα Δεοντολογίας Αθλητικού Συλλόγου. Μια τέτοια προσπάθεια δε θα μπορούσε να μην πλαισιώνεται από αναφορές στα νομοθετικά κείμενα που ισχύουν τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο (πχ. ΟΗΕ) όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο (π.χ. Ε.Ε.) και ορίζουν εν πολλοίς και το περιεχόμενο των συναφών Κειμένων Δεοντολογίας. Εν συνεχεία αναλύονται σημεία σύγκλισης αλλά και σημεία απόκλισης ανάμεσα στις αρχές που διέπουν τον υπό διερεύνηση Κώδικα Δεοντολογίας και την πιο πρόσφατη σχετική διεθνή βιβλιογραφία. Αυτό κατέστη απαραίτητο για τη δημιουργία ενός Κώδικα Δεοντολογίας για τον Αθλητικό Όμιλο Κάλλιστος ΟΑΚΑ βάσει των σύγχρονων δεδομένων. Μια εξίσου σημαντική πληροφορία είναι πως η δεοντολογία συνδέεται με τον αθλητισμό, ο οποίος αντιπροσωπεύει υψηλά ιδεώδη, όπως σεβασμό, αλληλεγγύη, φίλαθλο πνεύμα, διαφάνεια και το κυριότερο, σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα. Ιδιαίτερη θέση και συνεπώς αναφορά καταλαμβάνουν στο αρχείο της έρευνας και οι εξής παράμετροι: α) η αξιοκρατία, β) η ακεραιότητα, γ) το ομαδοσυνεργατικό πνεύμα, δ) η συμμόρφωση στους κανόνες, ε) η απουσία σύγκρουσης συμφερόντων, στ) το ρυθμιστικό πλαίσιο των σχέσεων με τους επαγγελματικούς εταίρους, ζ) οι εργασιακές πρακτικές (όπως για παράδειγμα η απουσία οιασδήποτε μορφής εκφοβισμού, ασέβειας ή και παρενόχλησης είτε αυτή προέρχεται/απευθύνεται από/προς συναδέλφους εντός του συλλόγου/πελάτες), η) η ανάγκη οικονομικής διαφάνειας και τέλος θ) η συστηματική παρακολούθηση και αλλαγή (εάν επιβάλλεται) του πλαισίου που διέπει τον Κώδικα Δεοντολογίας του Αθλητικού Ομίλου Κάλλιστος ΟΑΚΑ.

Λέξεις – κλειδιά: Κώδικας Δεοντολογίας, νομοθεσία, στρατηγική, αξίες, αρχές

Η ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΟΥΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΟΜΙΛΟ ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ΟΑΚΑ

THE PERCEIVED ETHICS OF ATHLETES AND THEIR PARENTS IN RELATION TO THE SPORTS CLUB A.O. KALLISTOS OAKA

ΚΟΥΜΝΑΚΗ Γ., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ Ε., ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ Κ.
ΚΟΥΜΝΑΚΙ G., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ G., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ E., ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ K.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Η ηθική αποτελεί την ικανότητα του ανθρώπου να ξεχωρίζει το καλό και το κακό, το δίκαιο από το άδικο (Prabhakar, 2011). Είναι συνυφασμένη με υψηλά ιδανικά, αρχές αλλά και προσπάθεια. Το πεδίο του αθλητισμού, με την πειθαρχία, την αφοσίωση και τη χαρά του συναγωνισμού και την προσδοκία της επιτυχίας είναι στενά συνδεδεμένο με την έννοια της ηθικής. Ο αθλητισμός και η ηθική του προσφέρεται σαν εργαλείο για σωματική, πνευματική και ψυχική καλλιέργεια, για κοινωνικοποίηση και ενσωμάτωση. Αυτό το εργαλείο καλούνται να χρησιμοποιήσουν σωστά όλοι όσοι εμπλέκονται στον αθλητισμό και ιδιαίτερα οι υπεύθυνοι παράγοντες, ώστε να αποδώσουν στο κοινωνικό σύνολο σωστούς ανθρώπους. Με βάση τα παραπάνω, η συγκεκριμένη έρευνα εξέτασε το ζήτημα της αντιλαμβανόμενης ηθικής του Α.Ο. Κάλλιστος. Το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από τέσσερα τμήματα α) το πρώτο μέρος αφορούσε στα δημογραφικά και αποτελούνταν από τρεις ερωτήσεις σχετικά με το φύλο, την ηλικία και την ιδιότητα του ερωτώμενου, β) το δεύτερο μέρος αφορούσε στην αντιλαμβανόμενη ηθική με έξι ερωτήματα με βάση την 5-βαθμια κλίμακα τύπου Likert για το οποίο χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο των Πασχαλίδου, Τσίτσκαρη, Αλεξανδρή & Φιλίππου (2021), γ) το τρίτο μέρος στη συνέχεια 5 ερωτήσεις με απάντηση «ναι» ή «όχι» το οποίο αφορά τον τρόπο με τον οποίο ο σύλλογος θα συμβάλλει ώστε να παρέχεται ενημέρωση γύρω από τον κώδικα ηθικής και τέλος δ) 2 ερωτήσεις ανάπτυξης για τη σχέση της πολιτείας με το ζήτημα της ηθικής και την ύπαρξη κώδικα δεοντολογίας στο σύλλογο. Το δείγμα αποτελούνταν από 75 άτομα, 43 αθλητές, 12 γονείς αθλητών και από 13 άτομα με τη διπλή ιδιότητα των αθλητών και των γονιών αθλητών. Σε σχέση με το φύλο υπερισχύουν ελαφρώς οι γυναίκες οι οποίες ήταν 40 και οι άνδρες 35. Ηλικιακά το μεγαλύτερο ποσοστό κατά (37,3%) ήταν νέοι 17-24 ετών, ενώ το χαμηλότερο ποσοστό το αποτελούσαν τα άτομα ηλικίας 30-39 ετών (21,3%). Η κλίμακα ήταν αξιόπιστη και ο Cronbach α ήταν ίσος με 0.75. Γενικά στο δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου, όλοι σχεδόν οι συμμετέχοντες είχαν μία ιδιαίτερα θετική αποτίμηση για την ηθική του συλλόγου και από κανένα δεν δηλώθηκε διαφωνία. Στο τρίτο μέρος οι απαντήσεις στο «ναι» και στο «όχι» ήταν ισότιμα κατανεμημένες. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν οι απαντήσεις στις ερωτήσεις που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο θα συμβάλλει ο σύλλογος ώστε να παρέχεται στήριξη στους αθλούμενους. Εκεί έχουμε συμφωνία των συμμετεχόντων, στην παρουσία ψυχολογικής υποστήριξης και η διαφωνία παρατηρήθηκε στην αποτύπωση του κώδικα ηθικής σε έντυπη μορφή. Στις δύο τελευταίες ερωτήσεις ανάπτυξης του τέταρτου μέρους, οι περισσότεροι δήλωσαν ότι χρειάζεται κώδικας δεοντολογίας, γιατί βοηθά στον αμοιβαίο σεβασμό και στην αποφυγή ανέντιμων συμπεριφορών, επίσης ότι η πολιτεία διαθέτει τα μέσα, αλλά δεν τα αξιοποιεί, προκειμένου να επιβάλλει την τήρηση ενός κώδικα.

Λέξεις – κλειδιά: ηθική, αθλητισμός, κώδικας ηθικών αρχών, σύλλογος, αθλητές

ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΦΥΣΗ.ΜΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

THE MOTIVATIONS AND BENEFITS OF HIKING IN NATURE.A PRELIMINARY RESEARCH

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ Φ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

KIRIAKIDI F., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η πεζοπορία αποτελεί μια εναλλακτική μορφή τουρισμού. Στοχεύει στην αναψυχή, στην απόκτηση νέων εμπειριών, στην βελτίωση της φυσικής κατάστασης αλλά και στην εξερεύνηση τοπίων. Τα άτομα που πεζοπορούν έρχονται σε άμεση επαφή με την φύση και είναι μια ευκαιρία να ανακαλύψουν τον εαυτό τους καθώς και τα όρια τους. Κάθε άτομο για να αποφασίσει αν και που θα πεζοπορήσει χρειάζεται ένα κίνητρο. Το κίνητρο του καθενός πολλές φορές διαφέρει. Σκοπός της συγκεκριμένης προκαταρκτικής έρευνας είναι η καταγραφή των κινήτρων που παρακινούν τα άτομα για να συμμετάσχουν σε μια πεζοπορία καθώς και τα οφέλη που αποκομίζουν από αυτές. Η συλλογή των δεδομένων έγινε μέσω ατομικής συνέντευξης 53 ατόμων που είναι μέλη πεζοπορικού συλλόγου. Τα ερωτήματα που δημιουργήθηκαν μέσω συζήτησης αποκωδικοποιήθηκαν και ποσοτικοποιήθηκαν για την ανάδειξη αποτελεσμάτων και την διευκόλυνση μελλοντικής έρευνας. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων πεζοπορεί με παρέα κάθε τρεις ή έξι μήνες σε εύκολα ή μέτρια μονοπάτια. Πρωταρχικός λόγος παρακίνησης τους είναι η επαφή με την φύση και η απόδραση από την καθημερινότητα. Επίσης σημαντικό ποσοστό θεωρεί βασικά κίνητρα για να πεζοπορήσει την άθληση, την ευεξία αλλά και την χαλάρωση. Σχετικά με τα οφέλη που αποκομίζουν όσο αφορά την σωματική τους υγεία προκύπτει ότι βελτιώνουν την φυσική τους κατάσταση και αυξάνουν το οξυγόνο στο σώμα. Όσο αφορά την ψυχική τους υγεία σχεδόν όλος ο πληθυσμός υποστηρίζει ότι η πεζοπορία απομακρύνει το στρες.

Λέξεις κλειδιά : πεζοπορία, κίνητρα, οφέλη, σωματική υγεία, ψυχική υγεία.

ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΣΤΗ ΦΥΣΗ. ΜΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

HIKING INJURIES AND CONDITIONS. A PRELIMINARY SURVEY

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ Φ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

KIRIAKIDI F., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η ζωή σε μεγάλα αστικά κέντρα, η πίεση και η ρουτίνα της καθημερινότητας δημιουργεί την ανάγκη για εξορμήσεις και χαλάρωση. Η πεζοπορία αποτελεί μια εναλλακτική μορφή τουρισμού και είναι κατάλληλη για όλους. Στοχεύει στην αναψυχή, στην απόκτηση νέων εμπειριών, στην βελτίωση της φυσικής κατάστασης αλλά και στην εξερεύνηση τοπίων. Σχετίζεται άμεσα με την άσκηση και τα οφέλη της. Δυστυχώς αρκετοί πεζοπόροι έχουν έλλειψη ενημέρωσης για τους κανόνες ασφαλείας και την σωστή χρήση του πεζοπορικού εξοπλισμού με αποτέλεσμα να αυξάνουν τις πιθανότητες τραυματισμού. Επίσης λόγω μη κατάλληλης προετοιμασίας για τις συνθήκες που πρόκειται να αντιμετωπίσουν εξαντλούν και καταπονούν και το σώμα τους αλλά και τον οργανισμό τους. Σκοπός της συγκεκριμένης προκαταρκτικής έρευνας είναι η καταγραφή των πιθανών τραυματισμών που προκύπτουν σε μια πεζοπορία, καθώς και οι συνθήκες σε αυτή. Η συλλογή των δεδομένων έγινε μέσω ατομικής συνέντευξης 57 ατόμων που είναι μέλη πεζοπορικού συλλόγου. Τα ερωτήματα που δημιουργήθηκαν μέσω συζήτησης αποκωδικοποιήθηκαν και ποσοτικοποιήθηκαν για την ανάδειξη αποτελεσμάτων και την διευκόλυνση μελλοντικής έρευνας. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος πληθυσμός πεζοπορεί με παρέα κάθε τρεις ή έξι μήνες σε εύκολα ή μέτρια μονοπάτια. Το μεγαλύτερο ποσοστό δεν είναι κατάλληλα ενημερωμένο και δεν προετοιμάζεται σωστά με αποτέλεσμα να έχει νιώσει εξάντληση και αδυναμία κατά την διάρκεια μιας πεζοπορίας. Επίσης σημαντικό ποσοστό των πεζοπόρων έχει τραυματιστεί σε γόνατο, μέση και ποδοκνημική. Όλοι δηλώνουν όμως ότι η πεζοπορία έχει σημαντική και μόνο θετική επίδραση τόσο σωματικά όσο και ψυχικά.

Λέξεις κλειδιά : πεζοπορία, τραυματισμοί, χρόνιες παθήσεις, σωματική υγεία, ψυχική υγεία

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΤΟΥ THRAKI THALASSO & WELLNESS SPA

QUALITY OF SERVICES AND CUSTOMERS SATISFACTION OF THRAKI THALASSO & WELLNESS SPA

ΛΙΑΝΔΗ Ε., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ.

LIANDI E., YFANTIDOU G.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η ποιότητα περιλαμβάνει την αντιληπτή ποιότητα, η οποία είναι "η κρίση του καταναλωτή σχετικά με την συνολική υπεροχή ή ανωτερότητα. Διαφέρει από την αντικειμενική ποιότητα και αποτελεί μια μορφή τοποθέτησης, σχετική αλλά όχι ισοδύναμη με την ικανοποίηση που προκύπτει από σύγκριση των προσδοκιών και της αντίληψης της απόδοσης". Σκοπός αυτής της έρευνας ήταν να εξετάσει την ποιότητα των υπηρεσιών και την ικανοποίηση των πελατών του Thraki Thalasso & Wellness Spa, ένα μεγάλο κέντρο ευεξίας και σπα, που βρίσκεται στο ξενοδοχείο Ramada Plaza Thraki by Wyndham, στην πόλη της Αλεξανδρούπολης. Έρευνες των τελευταίων χρόνων στην διοίκηση των επιχειρήσεων έχουν υπογραμμίσει πως το κόστος προσέλκυσης νέων πελατών είναι εξαπλάσιο συγκριτικά με τις δαπάνες που αντιστοιχούν για την διατήρηση της υπάρχουσας πελατειακής βάσης (Rosenberg & Czerial, 1984) και οι έννοιες της ποιότητας των υπηρεσιών και της ικανοποίησης των πελατών οδηγούν στην επίτευξη του στόχου αυτού. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 43 πελάτες- μέλη του Thraki Thalasso & Wellness Spa. Η συλλογή των δεδομένων επιτεύχθηκε με τη μέθοδο συμπλήρωσης ανώνυμων ερωτηματολογίων. Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για την προκειμένη έρευνα είναι έγκυρο και αξιόπιστο και προέρχεται από τους Alexadris et al. (2012), περιλαμβάνει σύνολο 28 ερωτήσεις, 6 ερωτήσεις για τις «εγκαταστάσεις», 6 ερωτήσεις για το «προσωπικό», 4 ερωτήσεις για την «ανταπόκριση», 4 ερωτήσεις για την «αξιοπιστία», 6 ερωτήσεις για τα «προσδοκώμενα αποτελέσματα» και 2 «συνολικές» ερωτήσεις. Οι απαντήσεις δόθηκαν σε επταβάθμια κλίμακα τύπου Likert από το 1 (διαφωνώ απόλυτα) έως το 7 (συμφωνώ απόλυτα). Για τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα SPSS. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός κατά την πλειοψηφία βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο. Στον τομέα του προσωπικού οι πελάτες δείχνουν απόλυτα ικανοποιημένοι από την δουλειά αλλά και την διάθεση των εργαζόμενων. Ως προς την αξιοπιστία, την ανταπόκριση και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα απέναντι στους πελάτες υπάρχει μεγάλο ποσοστό απόλυτης ικανοποίησης. Συνοψίζοντας το Thraki Thalasso & Wellness Spa διαθέτει υψηλού επιπέδου προσφερόμενες υπηρεσίες.

Λέξεις-κλειδιά: κέντρο ευεξίας, spa, ποιότητα υπηρεσιών, ικανοποίηση πελατών.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΥΕΞΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ 5 ΑΣΤΕΡΩΝ (5*) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

INVESTIGATION AND RECORDING OF WELLNESS CENTERS AND SPAS 5 STAR HOTELS (5*) IN GREECE

ΛΙΑΝΔΗ Ε., ΥΦΑΝΤΙΔΟΥ Γ.

LIANDI E., YFANTIDOU G.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η ευεξία είναι μια γενική αίσθηση, μια εσωτερική ακτινοβολία υγείας, δύναμης και ομορφιάς. Αφορά την κατάσταση του ανθρώπου στο σύνολό του, ως έμβιο όν, και όχι την απουσία ασθένειας ή παθολογίας. Σύμφωνα με τον ορισμό του μη κερδοσκοπικού οργανισμού National Wellness Institute, που ασχολείται αποκλειστικά με την προώθηση της Ευεξίας ανά τον κόσμο, η ευεξία ορίζεται ως “μια διαρκής και ενεργητική διαδικασία, στην οποία ο κάθε άνθρωπος αντιλαμβάνεται και μαθαίνει ότι υπάρχουν επιλογές (υγιείς επιλογές), που μπορούν να τον οδηγήσουν προς μια μακροβιότερη και ποιοτικότερη ζωή, προς ένα γενικότερο ‘ευ ζην’ “. Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνήσει ένα νέο πεδίο του τουρισμού, εστιασμένο στον τομέα της ευεξίας και συγκεκριμένα στην ύπαρξη κέντρων ευεξίας & σπα και στην παροχή υπηρεσιών ευεξίας των 5* ξενοδοχείων στην Ελλάδα. Στόχος αυτής της έρευνας ήταν να διερευνηθούν και να καταγραφούν τα κέντρα ευεξίας και σπα, που υπάρχουν σε πεντάστερα (5*) ξενοδοχεία στην Ελλάδα. Μέσα από μια αναζήτηση (βιβλιογραφική, διαδικτυακή) εντοπίστηκαν τα 5* ξενοδοχεία που παρέχουν υπηρεσίες ευεξίας και σπα. Επίσης διερευνήθηκαν και καταγράφηκαν τι είδους υπηρεσίες είναι αυτές, με ποια μορφή προσφέρονται στους πελάτες και ποια είναι τα οφέλη που έχουν να αποκομίσουν από τη χρήση των συγκεκριμένων υπηρεσιών. Πραγματοποιήθηκε δευτερογενής έρευνα, η οποία βασίστηκε στη συγκέντρωση στοιχείων και πληροφοριών που εντοπίστηκαν μέσω της βιβλιογραφικής και διαδικτυακής ανασκόπησης σε βάσεις δεδομένων και μηχανές αναζήτησης. Από τα αποτελέσματα εντοπίστηκε ότι σε όλη τη χώρα λειτουργούν 512 πέντε αστέρων ξενοδοχεία, που διαθέτουν κέντρα ευεξίας και σπα. Επίσης φάνηκε, ότι η πλειοψηφία από αυτά βρίσκεται στα νησιά: Κρήτη (111), Μύκονος (58), Σαντορίνη (53), αρκετά στις μεγάλες πόλεις, όπως στην Αθήνα (23) και στην Θεσσαλονίκη (11) , ενώ ελάχιστα ή σχεδόν καθόλου στην περιφέρεια και στη νησιωτική ζώνη (256). Από τα αποτελέσματα της έρευνας φάνηκε ότι υπάρχει περιθώριο ανάπτυξης για τα κέντρα ευεξίας και σπα, καθώς ο τουρισμός ευεξίας γνωρίζει ιδιαίτερη άνθιση τα τελευταία χρόνια σε παγκόσμιο επίπεδο.

28

Λέξεις-κλειδιά: τουρισμός ευεξίας, ξενοδοχεία 5 αστέρων, κέντρα ευεξίας, spa, υπηρεσίες ευεξίας.

Η ΑΜΕΣΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΕΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΖΟΥΜΠΑ ΣΤΗΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

THE EFFECT OF ZUMBA CLASS ON ADULT WOMEN'S EMOTIONAL STATE

ΜΑΡΗ Κ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

MARI K., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η εξέταση του κατά πόσο ένα μάθημα εκγύμνασης zumba δύναται να επιδράσει άμεσα και αποτελεσματικά στην συναισθηματική κατάσταση ενήλικων γυναικών που βιώνουν για διάφορους λόγους έντονες στρεσογόνες καταστάσεις. Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 20 γυναίκες ηλικίας 45-70 ετών (Μ.Ο.= 57,50), οι οποίες συμμετέχουν σε πρόγραμμα zumba 3 φορές την εβδομάδα. Η έρευνα έλαβε χώρα από 1 Μαρτίου του 2022, μέχρι και 31 Μαρτίου του 2022 και η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε στις αθλούμενες στον Πολιτιστικό Σύλλογο Ιάσμου. Επιπλέον, αφορά γυναίκες διαφορετικού επιπέδου φυσικής κατάστασης και σωματικής διάπλασης, καθώς και γυναίκες με ισορροπημένη συναισθηματική κατάσταση, αλλά και γυναίκες με συναισθηματικές μεταπτώσεις. Η συναισθηματική κατάσταση των συμμετεχόντων αξιολογήθηκε με χρήση του ερωτηματολογίου της άμεσης συναισθηματικής κατάστασης «EIFI» (Exercise Included Feeling Inventory) (Gauvin & Rejeski, 1993), σε ελληνική βέβαια απόδοση, το οποίο και περιλαμβάνει 12 ερωτήματα κλειστού τύπου με τέσσερις επιμέρους παράγοντες, οι οποίοι αντανακλούν ουσιαστικά και τέσσερις διαφορετικές συναισθηματικές καταστάσεις που εντοπίζονται σε κατάσταση φυσικής δραστηριότητας, όπως αναζωογόνηση, γαλήνη, ψυχική ευφορία και φυσική εξάντληση. Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε με πενταβάθμια κλίμακα (από: Δεν αισθάνομαι καθόλου- έως Αισθάνομαι πάρα πολύ). Επίσης, τα δεδομένα ερευνήθηκαν και μελετήθηκαν αναλόγως με σκοπό την διεξαγωγή των αντίστοιχων συμπερασμάτων.- Το είδος των στατιστικών αναλύσεων είναι περιγραφικό. Οι αναλύσεις υλοποιήθηκαν με την βοήθεια του στατιστικού προγράμματος Google Forms. Τα δεδομένα που αποκομίσαμε από την έρευνα στην συντριπτική τους πλειοψηφία αποδεικνύουν η zumba συγκεκριμένα, αναζωογονεί και προσφέρει ψυχική ανάταση και ευρωστία στις ενήλικες γυναίκες, καθώς προσφέρει μία γενικότερη χαλάρωση εξαιτίας της μείωσης των μυϊκών εντάσεων. Η ευχάριστη διάθεση συνδέεται με χημικές ουσίες που εκκρίνει ο εγκέφαλος και επιδρούν στην ψυχοσυναισθηματική κατάσταση του ατόμου. Γενικά, η συμμετοχή σε ένα πρόγραμμα zumba που συνδυάζει αεροβική άσκηση και χορό συνέβαλε θετικά στην καλλιέργεια της θετικής σκέψης των συμμετεχόντων γυναικών.

Λέξεις-κλειδιά: συναισθηματική κατάσταση, επίδραση, zumba,

Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΗΒΕΙΑ

THE INFLUENCE OF DANCE ON THE MENTAL HEALTH OF ADOLESCENT GIRLS

MARH K., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

MARI K., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Στόχος της παρούσας μελέτης ήταν η εξέταση του κατά πόσο ο χορός δύναται να επιδράσει άμεσα και αποτελεσματικά στην ψυχική υγεία κοριτσιών που βρίσκονται στην εφηβεία. Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 26 έφηβες ηλικίας 11-17 ετών (Μ.Ο.= 14), οι οποίες συμμετείχαν σε πρόγραμμα χορού 3 φορές την εβδομάδα. Η πίεση και οι απαιτήσεις αγχώνουν και κουράζουν τους μαθητές, οι οποίοι πάνω στην προσπάθειά τους να επιτύχουν άριστες επιδόσεις στο σχολείο, χάνουν την κοινωνική τους ζωή και καταστρέφουν την ψυχολογία τους. Δεν είναι τυχαίο ότι ένα μεγάλο ποσοστό των μαθητών που αφιερώνουν τον περισσότερο χρόνο τους στη σχολική μελέτη παρουσιάζουν συμπτώματα εσωστρέφειας, ακόμα και κατάθλιψης, με σοβαρές επιπτώσεις στην ζωή τους γενικότερα. Η έρευνα έλαβε χώρα από 1 Μαρτίου του 2022, μέχρι και 31 Μαρτίου του 2022 και η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε στις αθλούμενες στον Πολιτιστικό Σύλλογο Ιάσμου. Η συναισθηματική κατάσταση των συμμετεχόντων αξιολογήθηκε με χρήση του ερωτηματολογίου της άμεσης συναισθηματικής κατάστασης «EIFI» (Exercise Included Feeling Inventory) (Gauvin & Rejeski, 1993), σε ελληνική βέβαια απόδοση, το οποίο και περιλαμβάνει 12 ερωτήματα κλειστού τύπου με τέσσερις επιμέρους παράγοντες, οι οποίοι αντανακλούν ουσιαστικά και τέσσερις διαφορετικές συναισθηματικές καταστάσεις που εντοπίζονται σε κατάσταση φυσικής δραστηριότητας, όπως αναζωογόνηση, γαλήνη, ψυχική ευφορία και φυσική εξάντληση. Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε με πενταβάθμια κλίμακα (από: Δεν αισθάνομαι καθόλου- έως Αισθάνομαι πάρα πολύ). Επίσης, τα δεδομένα ερευνήθηκαν και μελετήθηκαν αναλόγως με σκοπό την διεξαγωγή των αντίστοιχων συμπερασμάτων.- Το είδος των στατιστικών αναλύσεων είναι περιγραφικό. Οι αναλύσεις υλοποιήθηκαν με την βοήθεια του στατιστικού προγράμματος Google Forms. Ο χορός αποτελεί ίσως την πλέον κατάλληλη δραστηριότητα για κάθε άτομο, ιδίως για άτομα στην εφηβεία, καθώς συνδυάζει τη διασκέδαση με την ψυχαγωγία και την άσκηση. Τα πλεονεκτήματα που προσφέρει ο χορός στους έφηβους μαθητές είναι τεράστια, τόσο σε σωματικό όσο και σε ψυχολογικό και σε διανοητικό επίπεδο.

Λέξεις-κλειδιά: χορός, εφηβεία, ψυχική υγεία

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥΣ ΣΕ ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΕΝΤΑΓΜΕΝΟ ΣΕ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΤΙΒΟΥ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

SERVICE EXPERIENCE OF CHILDREN PARTICIPATING IN MOVEMENT RECREATION PROGRAM INCLUDED IN AN ACADEMY OF TRACK AND FIELD IN ATTICA

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Θ., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Τ., TRIGONIS I.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η αξιολόγηση της εμπειρίας και της ικανοποίησης των παιδιών από τη συμμετοχή τους σε ένα πρόγραμμα κινητικής αναψυχής το οποίο ήταν ενταγμένο στα πλαίσια της προπόνησης σε μια ακαδημία στίβου. Επιμέρους σκοπός ήταν να διερευνηθεί η προτίμηση τους ανάμεσα στο κλασικό πρόγραμμα προπόνησης του συλλόγου και στο προσαρμοσμένο πρόγραμμα κινητικής αναψυχής. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 40 αθλητές/τριες 10 έως 12 ετών (25 κορίτσια και 15 αγόρια) που συμμετείχαν στο προ-αγωνιστικό τμήμα του συλλόγου. Το πρόγραμμα περιλάμβανε δραστηριότητες όπως «στίβο μάχης», «διεγκυστίδα», «τσουβαλοδρομίες» και άλλα ομαδικά παιχνίδια. Για την αξιολόγηση της εμπειρίας των παιδιών χρησιμοποιήθηκε τροποποιημένο το ερωτηματολόγιο Service Experience Questionnaire (QOE) των Otto & Ritchie (1996) από Drakou, Tzetzis & Glinia (2005), το οποίο αποτελείται από 4 παράγοντες εμπειρίας εξυπηρέτησης: (α) πρόθεση/εμπειρία, (β) αναγνώριση/ασφάλεια, (γ) ενθουσιασμός, (δ) εμπλοκή/συμμετοχή. Για τον έλεγχο προτίμησης δραστηριοτήτων (παιχνίδια, κλασική προπόνηση, συνδυασμός) οι συμμετέχοντες απάντησαν σε 3 ερωτήματα μέσω μίας 5-θμιας κλίμακας Likert. Το t-test για ανεξάρτητα δείγματα έδειξε ότι δεν υπήρχαν στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς την εμπειρία εξυπηρέτησης του προγράμματος αναψυχής ($t=-.678, p>.05$). Από τις αναλύσεις διακύμανσης one-way Anova δε βρέθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στη συνολική εμπειρία εξυπηρέτησης/ικανοποίησης μεταξύ των παιδιών (10, 11, 12 ετών) ($F= 2.83, p>0.05$). Συμπερασματικά, τα παιδιά εμφανίζονται πολύ ικανοποιημένα από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα κινητικής αναψυχής του συλλόγου. Όσον αφορά τον τύπο δραστηριοτήτων ενός αθλητικού προγράμματος, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα παιδιά μικρότερης ηλικίας έλκονται περισσότερο από δραστηριότητες αναψυχής ενώ όσο μεγαλώνουν προτιμούν περισσότερο αθλητικές δραστηριότητες. Ωστόσο, ένα συνδυαστικό πρόγραμμα κλασικής προπόνησης και κινητικής αναψυχής φαίνεται να έχει την ίδια απήχηση και στις τρεις ηλικίες που εξετάστηκαν στην παρούσα μελέτη (10, 11, 12 ετών). Συνοψίζοντας, προτείνεται στις αθλητικές ακαδημίες να εμπλουτίσουν το πρόγραμμά τους με περισσότερα παιχνίδια ώστε να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ικανοποίηση και να προκύπτουν αβίαστα όλα τα οφέλη της προπόνησης.

Λέξεις-κλειδιά: εμπειρία εξυπηρέτησης, κινητική αναψυχή και παιδική ηλικία

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

THE BENEFITS OF MOVEMENT RECREATION IN CHILDHOOD

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Θ., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Τ., ΤΡΙΓΩΝΙΣ Ι.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της έρευνας ήταν η μελέτη της υπάρχουσας βιβλιογραφίας σχετικά με την αξία των προγραμμάτων κινητικής αναψυχής στην ψυχοκινητική ανάπτυξη των παιδιών. Στόχος ήταν να επισημανθεί η αξία του παιχνιδιού στην ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών και να ενισχυθεί η συμμετοχή τους σε προγράμματα κινητικής αναψυχής. Για την πραγματοποίηση της έρευνας έγινε αναζήτηση στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων Google Scholar χωρίς καθορισμό χρονικού εύρους έκδοσης των ερευνών έτσι ώστε να συμπεριληφθούν όλες οι πιθανές δημοσιευμένες μελέτες. Σύμφωνα με τις έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί η συμμετοχή των παιδιών σε προγράμματα κινητικής αναψυχής εξασφαλίζει οφέλη ταυτόχρονα κινητικά, συναισθηματικά και ψυχολογικά. Οι ερευνητές δίνουν μεγάλη έμφαση στα ψυχολογικά οφέλη που είναι δυνατόν να προκύψουν όπως αυτοπεποίθηση, αυτοεκτίμηση, αυτοέλεγχο και μείωση άγχους (Κωτσαλίδου, 2011; Μαντζιαβά, 2019) καθώς επίσης στην ανάπτυξη κοινωνικών και διαπροσωπικών δεξιοτήτων όπως υπευθυνότητα, σεβασμό, ενσυναίσθηση και ηγεσία (Reefe, 2005; Thurber et al., 2007; Shirilla & Gass, 2008; Κωνσταντινιάς, 2013). Τα παιδιά καθώς παίζουν κοινωνικοποιούνται, δημιουργούν φιλίες, συνεργάζονται, αποκτούν αυτοπειθαρχία και αποδέχονται τη διαφορετικότητα (Καραπάτσια, 2012). Όσον αφορά τον κινητικό τομέα έχει αποδειχτεί ότι παιδιά προσχολικής ηλικίας που συμμετείχαν σε παιγνιώδη κινητικά προγράμματα βελτίωσαν σημαντικά τις βασικές κινητικές δεξιότητες όπως άλμα, ρίψη και χειρισμό αντικειμένων (Kouli et al., 2010; Σπανάκη και συν., 2010; Σπανάκη και συν 2014). Επιπλέον, η εφαρμογή προγραμμάτων κινητικής αναψυχής προσαρμοσμένη στο αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου επέφερε βελτίωση της φυσικής κατάστασης παιδιών γυμνασίου (Τσαντούλας, 2009) βεβαιώνοντας ότι τα προγράμματα κινητικής αναψυχής μπορούν να συμβάλλουν και στην αρμονική μυϊκή ανάπτυξη των εφήβων. Επομένως, η εντός ορίων κινητική δραστηριότητα που προσφέρουν τα κινητικά παιχνίδια συμβάλλει στην σταδιακή και αρμονική μυϊκή ανάπτυξη των παιδιών.

Λέξεις-κλειδιά: κινητική αναψυχή και παιδική ηλικία, παιχνίδι και ψυχοκινητική ανάπτυξη

ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ CROSSFIT

INJURIES IN THE SPORT OF CROSSFIT

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

ΠΑΡΑΔΟΡΟΥΛΟΣ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Το CrossFit πρωτοεμφανίστηκε το 1995 στην Αμερική και πρόκειται για έναν συνδυασμό προπονητικών ασκήσεων και μεθόδων που εκτελούνται μέσα από προγράμματα υψηλής έντασης και μικρής διάρκειας. Περιλαμβάνει ασκήσεις από την άρση βαρών, την ενόργανη γυμναστική, την κωπηλασία, το τρέξιμο καθώς και άλλες κινητικές δεξιότητες. Σκοπός της συγκεκριμένης προκαταρκτικής έρευνας είναι η καταγραφή των τραυματισμών στο άθλημα του Crossfit. Η συλλογή των δεδομένων έγινε μέσω ατομικής συνέντευξης 50 ατόμων που είναι μέλη ενός γυμναστηρίου. Τα ερωτήματα που δημιουργήθηκαν μέσω συζήτησης αποκωδικοποιήθηκαν και ποσοτικοποιήθηκαν για την ανάδειξη αποτελεσμάτων και την διευκόλυνση μελλοντικής έρευνας. Από τα αποτελέσματα που προέκυψαν φαίνεται ότι παραπάνω από τους μισούς ερωτηθέντες έχει τραυματιστεί κατά την διάρκεια της προπόνησης του και οι τραυματισμοί αφορούν κυρίως τον ώμο στα άνω άκρα και τον αστράγαλο, στα κάτω άκρα. Στο σύνολο τους σχεδόν όλοι οι ερωτηθέντες που δήλωσαν τραυματισμό, απείχαν από τις προπονήσεις για ένα χρονικό διάστημα και ανέφεραν ότι η αποκατάσταση του τραυματισμού έγινε με παρέμβαση κάποιου ειδικού γιατρού/φυσικοθεραπευτή.

Λέξεις-κλειδιά: Crossfit, τραυματισμοί, υψηλής έντασης προπόνηση, διαλλειματική προπόνηση

ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

THE MOTIVATION AND BENEFITS OF EXERCISE IN HUMAN HEALTH

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Η γυμναστική είναι η εκπαίδευσή μας μέσω σωματικών ασκήσεων, οι οποίες αποβλέπουν στην επίτευξη καλής φυσικής κατάστασης και στην αρμονία σώματος και πνεύματος. Παρόλα αυτά τα οφέλη της γυμναστικής εμφανίζονται και στην ψυχική υγεία των ανθρώπων. Το κίνητρο για άσκηση είναι μια θεωρητικά και εμπειρικά σημαντική έννοια που μετράται ποικιλοτρόπως. Τα κίνητρα για την άσκηση είναι μια σημαντική ανησυχία λόγω της πολύπλοκης φύσης της δραστηριότητας, της αφθονίας των οφελών για την υγεία που είναι εγγενή στη συνήθη άσκηση και της πληθώρας αντικρουόμενων πλαισίων που χρησιμοποιούνται στη βιβλιογραφία. Σκοπός της συγκεκριμένης προκαταρκτικής έρευνας είναι η καταγραφή των κινήτρων καθώς να φανούν τα οφέλη της άσκησης στην υγεία των ανθρώπων. Η συλλογή των δεδομένων έγινε μέσω ατομικής συνέντευξης 50 ατόμων που είναι μέλη ενός γυμναστηρίου. Τα ερωτήματα που δημιουργήθηκαν μέσω συζήτησης αποκωδικοποιήθηκαν και ποσοτικοποιήθηκαν για την ανάδειξη αποτελεσμάτων και την διευκόλυνση μελλοντικής έρευνας. Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι σχεδόν ο μισός πληθυσμός νιώθει ευεξία μετά το τέλος της προπόνησης του και παραπάνω από αυτό το ποσοστό γυμνάζεται προκειμένου να μην έχει πόνους στο σώμα του. Ενδεικτικό είναι και το γεγονός ότι ένα κομμάτι του πληθυσμού γυμνάζεται για λόγους ψυχοθεραπείας και γιατί τους κάνει χαρούμενους, γεγονός που θεωρούν πως είναι ένα από τα σημαντικότερα οφέλη για να πάνε γυμναστήριο.

Λέξεις-κλειδιά: Κίνητρα γυμναστικής, οφέλη γυμναστικής, σωματική υγεία, ψυχική υγεία

ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ATTITUDES AND PERCEPTIONS OF HIGH SCHOOL STUDENTS TOWARDS THE COURSE OF PHYSICAL EDUCATION"

ΣΚΥΡΙΩΤΗ Α, ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο, ΖΑΧΟΣ Κ, ΚΙΑΠΕΚΟΣ Θ.
SKYRIOTI A, MATSOUKA O, ZACHOS K, KIAPEKOS T

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Στόχος της έρευνας αυτής ήταν να μελετήσει τις στάσεις και τις αντιλήψεις μαθητών Γυμνασίου προς το μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Συγκεκριμένα να εξεταστούν οι απόψεις των μαθητών αναφορικά με τους παράγοντες ευχαρίστηση και χρησιμότητα στη Φυσική Αγωγή εν έτη 2022, μετά από την περίοδο των lockdown λόγω covid-19, το κλείσιμο των σχολείων και τους περιορισμούς στην ομαδική εκγύμναση, ώστε να υπάρχει αντικειμενική ανατροφοδότηση όσον αφορά στην οργάνωση και τα δρώμενα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στις τάξεις του Γυμνασίου. Στην μελέτη συμμετείχαν 135 μαθητές/τριες, (71 αγόρια και 64 κορίτσια) της Α', Β' και Γ' τάξης Γυμνασίου, ηλικίας 12,13 και 14 ετών (M=13). Για τον σκοπό της έρευνας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο των Subramaniam & Silverman, 2000, το οποίο περιείχε 18 ερωτήσεις και χωρίζονταν σε δύο παράγοντες: α) ευχαρίστηση και β) χρησιμότητα. Οι συμμετέχοντες προσδιόριζαν πόσο συμφωνούσαν ή διαφωνούσαν με καθεμία από τις 18 προτάσεις του ερωτηματολογίου σε 5-βάθμια κλίμακα τύπου Likert. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση αξιοπιστίας α του Cronbach, για να αξιολογηθεί η εσωτερική αξιοπιστία των διαστάσεων της έρευνας, με εξαρτημένους παράγοντες τις διαστάσεις: ευχαρίστηση και χρησιμότητα, και ανεξάρτητες τις διαστάσεις: φύλο και τάξη φοίτησης. Όλοι οι παράγοντες παρουσίασαν υψηλή αξιοπιστία (ευχαρίστηση $r = 0.96$ και χρησιμότητα $r = 0.94$). Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτουν σε γενικά πλαίσια θετικές στάσεις και αντιλήψεις το μαθητών ως προς μάθημα της Φυσικής Αγωγής, με μη αξιόλογες διαφοροποιήσεις όσον αφορά το φύλο των μαθητών τόσο στον παράγοντα ευχαρίστηση, όσο και στον παράγοντα χρησιμότητα. Παράλληλα, διαφαίνεται ότι οι μαθητές και οι μαθήτριες μικρότερων τάξεων έχουν θετικότερες στάσεις και αντιλήψεις και στους δύο παράγοντες. Η διερεύνηση των στάσεων βοηθάει επικοινωνιακά στη διαμόρφωση ενός προγράμματος σύμφωνα με τις επιθυμίες των αθλούμενων μαθητών (Fox & Biddle, 1988). Ακόμα, σύμφωνα με τους Sidney και Shephard (1976), μέσα από τις παρατηρούμενες στάσεις δίνεται η βάση για το σχεδιασμό ενός ελκυστικού προγράμματος άσκησης.

Λέξεις-κλειδιά: στάσεις, αντιλήψεις, μαθητές, Φυσική Αγωγή

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΕ ΚΑΓΙΑΚ ΣΛΑΛΟΜ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΕΦΗΒΩΝ 12-18 ΕΤΩΝ

THE CONTRIBUTION OF ENGAGING IN THE SPORT OF CANOE KAYAK SLALOM TO SELF-ESTEEM AND SELF-CONFIDENCE OF TEENAGERS 12-18 YEARS OLD

ΣΚΥΡΙΩΤΗ Α, ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο, ΖΑΧΟΣ Κ, ΚΙΑΠΕΚΟΣ Θ.
SKYRIOTI A, MATSOUKA O, ZACHOS K, KIAPEKOS T.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Σκοπός της μελέτης ήταν η ανάδειξη της χρησιμότητας της ενασχόλησης των νεαρών παιδιών με το Κανόε Καγιάκ Σλάλομ και η συμβολή του στην αύξηση της αυτοεκτίμησης, της αυτοπεποίθησης καθώς και στην μείωση του άγχους. Το Κανόε Καγιάκ Σλάλομ είναι ένα άθλημα το οποίο στηρίζεται στην ικανότητα λήψης αποφάσεων κάτω από «αγχωτικές» συνθήκες, οπότε ο ρόλος της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της μείωσης του άγχους είναι σημαντικός. Παράλληλα, το Κανόε Καγιάκ Σλάλομ είναι ένα άθλημα το οποίο λαμβάνει χώρα τόσο προπονητικά όσο και αγωνιστικά σε εξωτερικό περιβάλλον και συγκεκριμένα σε ποτάμια ή τεχνητές πίστες-προσομοιώσεις ποταμών-, σε συνθήκες μεταβαλλόμενες και διαφορετικές κάθε φορά. Για τους παραπάνω λόγους οι αθλητές από μικρή ηλικία ταξιδεύουν αρκετά, ανεξαρτητοποιούνται από το οικογενειακό περιβάλλον, ενδυναμώνονται και σκληραγωγούνται σωματικά, ψυχικά και νοητικά. Στην μελέτη συμμετείχαν 87 αθλητές/τριες ηλικίας 12-18 ετών, οι οποίοι ασχολούνται με το άθλημα του κανόε καγιάκ σλάλομ, τόσο προπονητικά όσο και αγωνιστικά. Για την πραγματοποίηση του σκοπού της ερευνητικής αυτής προσπάθειας, χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο StateTraitAnxietyInventory STAI. Η ανάπτυξη του ερωτηματολογίου της Απογραφής του άγχους κατάστασης-υπόστασης (State-Trait Anxiety Inventory [STAI-40] ξεκίνησε το 1964 από τους C.D. Spielberger και τους συνεργάτες του. Πρόκειται για ένα ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς που αποτελείται από 40 θέματα. Το ερωτηματολόγιο χρησιμοποιείται για να μετρήσει το άγχος. Η κλίμακα διαχωρίζει το άγχος ως κατάσταση (A-State) από το άγχος ως χαρακτηριστικό της προσωπικότητας (A-Trait). Το ερωτηματολόγιο παρουσιάζει ικανοποιητική εγκυρότητα εννοιολογικής κατασκευής και εγκυρότητα κριτηρίου (Cronbach $\alpha=0.93$ για το State anxiety και $\alpha=0.92$ για το Trait anxiety). Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων επιβεβαιώνεται ότι οι αθλητές του Κανόε Καγιάκ Σλάλομ παρουσιάζουν πολύ χαμηλά επίπεδα άγχους τόσο ως κατάσταση άλλα και ως στοιχείο της προσωπικότητας τους και αποδεικνύεται ότι η ενασχόληση τους με το συγκεκριμένο άθλημα έχει ενισχύσει σημαντικά την αυτοπεποίθηση και την αυτοεκτίμηση τους. Η συμμετοχή των νεαρών ατόμων στο άθλημα συμβάλει στην ηθική τους αυτογνωσία και στην ενίσχυση των πνευματικών τους ικανοτήτων. Το κανόε καγιάκ σλάλομ, είναι ένα άθλημα σχετικά νέο στην Ελλάδα, και έρευνες όπως αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη και διάδοση του.

Λέξεις-κλειδιά: Κανόε Καγιάκ σλάλομ, αυτοπεποίθηση, αυτοεκτίμηση, αθλητές, άγχος

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΟΥΣ, ΤΩΝ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ Ο.Φ.Η. «ΟΜΙΛΟ ΦΙΛΑΘΛΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»

INVESTIGATING THE PERCEIVED ETHICS OF ATHLETES AND THEIR PARENTS, COACHES AND OFFICIALS IN RELATION TO O.F.I. "ΟΜΙΛΟΣ ΦΙΛΑΘΛΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ" SPORTS ASSOCIATION (CLUB OF FANS OF HERAKLION)

ΖΛΑΤΙΛΙΔΗΣ Δ., ΚΩΣΤΑ Γ.

ZLATILIDIS, D., KOSTA G.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Εισαγωγή: Ο αθλητισμός αντιμετωπίζει μια συνεχιζόμενη ηθική κρίση, η οποία φαίνεται από διαφορετικές ηθικές προκλήσεις, όπως στημένα παιχνίδια, διαφθορά στη διαχείριση, καθώς και χρήση και κατάχρηση ουσιών από τους παίκτες. Παρόλο που η υποστήριξη των εθνικών και διεθνών αρχών και των ομοσπονδιών αποτελεί το κλειδί για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, οι αθλητικοί σύλλογοι είναι σε θέση να προλάβουν τέτοια φαινόμενα, ακόμα και να τα αντιμετωπίσουν μόνοι τους με την επιβολή κατάλληλων μέτρων και ποινών. Μέσω της διαχείρισης ηθικής, οι αθλητικοί σύλλογοι σε όλα τα επίπεδα μπορούν να τονώσουν ένα ηθικό κλίμα στον σύλλογό τους, αποτρέποντας ηθικές προκλήσεις και προωθώντας την ηθική συμπεριφορά. Δεδομένου αυτού του πλαισίου, η παρούσα έρευνα παρέχει μια σημαντική εικόνα για την επιρροή δύο βασικών πτυχών της διαχείρισης ηθικής σε αθλητικούς συλλόγους, αυτών του ηθικού κώδικα και της ηθικής ηγεσίας. Η συγκεκριμένη διερεύνηση έγινε ως μελέτη περίπτωσης στο αθλητικό σωματείο Ο.Φ.Η., που είναι ο μεγαλύτερος αθλητικός σύλλογος της Κρήτης με σημαντική προϊστορία 98 ετών, καθώς λειτουργεί από το 1925. Σκοπός της έρευνας: Με σκοπό τη διερεύνηση των απόψεων των συμβαλλομένων για τον βαθμό τήρησης των ηθικών κανόνων στο αθλητικό σωματείο ΟΦΗ πραγματοποιήθηκε έρευνα με τη βοήθεια ερωτηματολογίου, στο οποίο εμπεριέχονται έξι ερωτήσεις κλειστού τύπου. Μεθοδολογία: Πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία βολικότητας και η ανάλυση των δεδομένων έγινε με τη χρήση του προγράμματος στατιστικής επεξεργασίας «IBM SPSS Statistics 20» σε επίπεδο σημαντικότητας 5% ($p\text{-level}=0.05$). Δείγμα: Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 172 άτομα. Από αυτούς το 36% (N=62) ήταν αθλητές/τριες, το 26,2% (N=45) ήταν γονείς αθλητών, το 20,3% (N=35) ήταν προπονητές και το 17,4% (N=30) ήταν παράγοντες. Αποτελέσματα: Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πολύ υψηλή συμφωνία των συμμετεχόντων ως προς τον σεβασμό του σωματείου ΟΦΗ στους κανόνες ηθικής και την εφαρμογή δημοκρατικών πρακτικών διοίκησης. Επίσης, διαπιστώθηκε στατιστικά σημαντική επίδραση της ηλικίας και της θέσης των συμμετεχόντων στην έρευνα, όπου άτομα ηλικίας μεγαλύτερης των 28 ετών και συμμετέχοντες που εργάζονται ως προπονητές ή παράγοντες να δείχνουν μεγαλύτερη συμφωνία ως προς την εναρμόνιση του ομίλου στους κανόνες ηθικής.

37

Λέξεις κλειδιά: ηθική αθλημάτων, κώδικας ηθικών αρχών, σωματείο Ο.Φ.Η.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗ

SYSTEMATIC REVIEW OF THE EFFECTS OF PHYSICAL ACTIVITY IN BUTNOUT

ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.
KARAVASILIS A., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η παρούσα μελέτη αποτελεί μια συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση, κατά την οποία διερευνήθηκε η επίδραση της φυσικής δραστηριότητας στην επαγγελματική εξουθένωση. Για την διεξαγωγή της μελέτης επιλέχθηκαν συνολικά 14 άρθρα, ενώ η διαδικασία και μεθοδολογία που ακολουθήθηκε έγινε σύμφωνα με τις οδηγίες του μοντέλου «PRISMA» (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and MetaAnalyses). Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων τα άρθρα ομαδοποιήθηκαν με βάση το είδος της μελέτης. Τα αποτελέσματα φανέρωσαν τις θετικές επιδράσεις της φυσικής δραστηριότητας στα επαγγελματικά εξουθενωμένα άτομα, ωστόσο αυτές δεν φάνηκαν να είναι τόσο ισχυρές. Το γεγονός αυτό εντοπίστηκε πως ίσως οφείλεται στην έλλειψη υψηλής μεθοδολογικής ποιότητας των ερευνών που υπάρχουν πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Συμπερασματικά, προκύπτει η ανάγκη για περισσότερες έρευνες πάνω στην επίδραση της φυσικής δραστηριότητας στην επαγγελματική εξουθένωση, οι οποίες όμως θα έχουν ισχυρότερο μεθοδολογικό σχεδιασμό.

Λέξεις κλειδιά: φυσική δραστηριότητα, επαγγελματική εξουθένωση, συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση

ΤΟ ΤΑΙ ΤΣΙ ΚΑΙ Η ΓΙΟΓΚΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΕΠΙΖΗΣΑΝΤΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ. ΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (SCOPING REVIEW)

TAI CHI AND YOGA IN THE RECOVERY OF CHRONIC STROKE ADULTS SURVIVORS. CONCEPTUAL MAP AND FRAMEWORK FOR THEIR SAFETY, SUITABILITY AND APPLICABILITY TO THE GREEK POPULATION. A SCOPING REVIEW

ΜΠΕΝΙΣΗ ΑΓΓ., ΑΓΓΕΛΟΥΣΗΣ, Ν., ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ ΕΡ., ΜΠΑΤΣΙΟΥ Σ.
BENISI AN., AGGELOUSIS, N., GIANNAKOU ER., BATSIΟΥ S.

*ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
FACULTY OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Μελέτες γιόγκα και tai chi σε άτομα με αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΑΕΕ) έχουν καταγράψει βελτίωση σε ορισμένες λειτουργίες και στην ποιότητα ζωής τους. Γενικότερα, όμως, οι mind & body παρεμβάσεις σε άτομα με ΑΕΕ παρουσιάζουν μεγάλη ετερογένεια, καθώς η βιβλιογραφία στερείται καταγραφής των συμπεριλαμβανόμενων στοιχείων τους. Παρόλο που στη χώρα μας, η ετήσια αναφορά των ΑΕΕ είναι από τις υψηλότερες της Ευρώπης κι αποτελεί την τρίτη αιτία θανάτου, δεν έχει διενεργηθεί ακόμη κάποια ερευνητική παρέμβαση γιόγκα ή Tai Chi σε άτομα με ΑΕΕ, πιθανόν λόγω της διαφορετικής κουλτούρας, αλλά και των μη ξεκάθαρων τεχνικών και μεθόδων που εμπλέκουν οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις. Σκοπός της εργασίας ήταν η δημιουργία ενός εννοιολογικού χάρτη, ως πλαίσιο έρευνας. Αναζητήθηκαν πρωτογενείς πηγές επιστημονικής βιβλιογραφίας με συνεδρίες tai chi ή γιόγκα σε ενήλικες με χρόνια ΑΕΕ, με μοναδική απαραίτητη συνθήκη τη σωματική κίνηση. Στη συνέχεια, τα δεδομένα συλλέχθηκαν και παρουσιάστηκαν σύμφωνα με το πρωτόκολλο PRISMA-ScR. Ειδικότερα, εξετάστηκαν 29 μελέτες παρεμβάσεων (κυρίως RCT) από Ασία και Αμερική, σε συνολικά 450 συμμετέχοντες (62% άντρες), μέσης ηλικίας 58 ετών, με διάφορους τύπους βλάβης στο νευρικό σύστημα και με ποικίλα συμπτώματα (περιορισμένο εύρος κίνησης, διαταραχές βάδισης, διανοητικές και ψυχικές διαταραχές, κ.λπ.). Διαπιστώθηκε ότι στο 73% αυτών εφαρμόστηκε Tai Chi από πιστοποιημένο εκπαιδευτή. Η διάρκεια εφαρμογής των παρεμβάσεων κυμαινόταν από 6 έως 24 εβδομάδες, με διάρκεια 40-90 λεπτών σε κάθε συνεδρία. Τα προγράμματα περιλάμβαναν κυρίως ομαδική άσκηση (αερόβια, ευλυγισίας, αναπνοής, ισορροπίας), αλλά και διάφορες στάσεις (τελετουργικές ή μη), καθοδηγούμενο οραματισμό, διαλογισμό, συζήτηση, εφαρμογή ψυχολογικών και συμπεριφορικών τεχνικών και φιλοσοφία. Συμπερασματικά, από την ανασκόπηση προηγούμενων μελετών φάνηκε ότι όλα τα προαναφερθέντα στοιχεία των σχετικών παρεμβάσεων πρέπει να οριστούν και να σχεδιαστούν μεθοδικά προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχία μιας παρέμβασης “Yoga ή Tai chi” σε ελληνικό κοινό.

Λέξεις κλειδιά: Tai chi, yoga, ΑΕΕ, scoping review, Ελλάδα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ Ο.Φ.Η. «ΟΜΙΛΟΥ ΦΙΛΑΘΛΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»

CREATION OF A CODE OF CONDUCT AND ETHICS OF THE OFI “ΟΜΙΛΟΣ FILATHLON IRAKLEIΟΥ” SPORTS ASSOCIATION (CLUB OF FANS OF HERAKLION)

ΖΛΑΤΙΛΙΔΗΣ Δ., ΚΩΣΤΑ Γ.
ZLATILIDIS, D., KOSTA G.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Εισαγωγή: Από το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα ο τομέας της φιλοσοφίας έχει αρχίσει να ασχολείται ουσιαστικά με τον αθλητισμό, γεγονός που έχει οδηγήσει σήμερα σε ένα σταθερά αυξανόμενο ενδιαφέρον, το οποίο επικεντρώνεται σε θέματα όπως η έννοια και οι αξίες του αθλητισμού, του αθλητικού πνεύματος και του ευ αγωνίζεσθε. Αν και η αθλητική φιλοσοφία έχει καθιερωθεί ως ερευνητικό πεδίο, παρόλα αυτά εξακολουθεί να δίνεται λίγη προσοχή στις ηθικές διαστάσεις της διαχείρισης του αθλητισμού. Αυτό προκαλεί έκπληξη, δεδομένης της αυξημένης πολυπλοκότητας και των πολλών ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν από τη διαχείριση των αθλητικών οργανισμών. Αυτά τα ηθικά ζητήματα είναι ποικίλα και περιλαμβάνουν τόσο τυπικά ζητήματα του αθλητισμού, όπως το ντόπινγκ και το στήσιμο αγώνων, όσο και γενικά κοινωνικά ζητήματα, όπως η ισότητα των φύλων, η βία και η κακοποίηση. Ως εκ τούτου, η διαχείριση της ηθικής στους αθλητικούς συλλόγους αποτελεί ένα μέρος της αντιμετώπισης της ηθικής κρίση στον αθλητισμό. Λόγω της επιρροής που μπορεί να έχει η διαχείριση της ηθικής σε όλους όσους εμπλέκονται σε έναν οργανισμό, η σημασία και η αναγκαιότητά της εφαρμογής των κανόνων έχει ανυπέρβλητη αξία. Σκοπός της έρευνας: αποτέλεσε η συγκρότηση και η οργάνωση ενός Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής του αθλητικού σωματείου Ο.Φ.Η. «Ομίλου Φιλάθλων Ηρακλείου», σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο που επικρατεί τόσο σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, όσο και σε παγκόσμιο. Αναπτύχθηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά και οι αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας που ορίζουν ουσιαστικά τη δομή και τη λειτουργία του Ομίλου, αλλά και την ουσία του φιλάθλου πνεύματος, των αθλητικών αξιών και των αγωνιστικών αρχών. Μεθοδολογία: Πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση. Κατόπιν ανάλυσης και αξιολόγησης της σχετικής με το θέμα δημοσιευμένης βιβλιογραφίας, επιλέχθηκαν άρθρα και μελέτες περίπτωσης, που πληρούσαν τα προκαθορισμένα κριτήρια, από όπου και αντλήθηκαν οι πληροφορίες. Συμπεράσματα: Εξαιτίας των περιορισμών της έρευνας, καθότι ο αριθμός ερευνητικών εργασιών είναι μικρός, δεν μπορεί να διεξαχθεί γενίκευση, παρόλα αυτά οι ερευνητές επισημαίνουν ότι τα σωματεία που στοχεύουν στη δημιουργία και τη διατήρηση ενός ηθικού κλίματος εντός του οργανισμού τους τρία βασικά στοιχεία, τα οποία είναι ένα επίσημο πρόγραμμα ηθικής, ηθική ηγεσία σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού και τέλος, την παρουσία βασικών ηθικών αξιών στις πολιτικές, τις διαδικασίες και τις πρακτικές του σωματείου.

Λέξεις κλειδιά: κώδικας δεοντολογίας, ηθική, κανόνες, αξίες, αθλητικό σωματείο

ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ. ΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

THE MOTIVES FOR PARTICIPATION IN SPORT ACTIVITIES. A REVIEW

ΜΑΓΔΑΛΗΝΟΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.

MAGDALINOS A., KOSTA G.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Ένα από τα βασικά ζητήματα που απασχολούν τους αθλητικούς οργανισμούς είναι πώς θα ενθαρρύνουν τους υπάρχοντες καταναλωτές να ανεβάσουν τα επίπεδα συμμετοχής τους ταυτόχρονα με την εισαγωγή νέων καταναλωτών στα αθλητικά προϊόντα και τις υπηρεσίες τους. Αυτό ισχύει τόσο για τις δραστηριότητες άσκησης και αναψυχής και τα εμπορεύματα όσο και για τον επαγγελματικό αθλητισμό. Ωστόσο, η διαφορετικότητα που διακρίνει τους καταναλωτές, η αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων αθλητικών και ψυχαγωγικών γεγονότων (Funk, Filo, Beaton & Pritchard, 2009), οι αρνητικές οικονομικές συγκυρίες σε παγκόσμιο επίπεδο, έχουν καταστήσει ιδιαίτερως σημαντική την ψυχογραφική κατανόηση των ατόμων που επιλέγουν να παραστούν σε αθλητικά γεγονότα, ξεκινώντας από την κατανόηση των κινήτρων που τους ωθούν (Τσίτσκαρη, Τζέτζη, Βερναδάκης & Κολοβού, 2012). Ο σκοπός της παρούσας βιβλιογραφικής ανασκόπησης ήταν η μελέτη και καθορισμός των κινήτρων που είναι υπεύθυνα για τους λόγους που επιλέγει ένα άτομο για την συμμετοχή του σε αθλητικές δραστηριότητες στην Ελλάδα. Για την εκπόνηση της μελέτης συλλέχθηκαν 16 άρθρα από την ελληνική βιβλιογραφία, δημοσιευμένα την περίοδο από το 2004 μέχρι και το 2019, με βάση τα κίνητρα συμμετοχής σε αθλητικές δραστηριότητες, με σκοπό την αναψυχή. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι σημαντικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες είναι οι λόγοι που σχετίζονται με την προσωπική ικανοποίηση – ευχαρίστηση, τους ψυχολογικούς παράγοντες, τους παράγοντες που αφορούν το σώμα και την εμφάνιση των αθλουμένων και τους παράγοντες που συμβάλλουν στη διατήρηση ή βελτίωση της υγείας τους. Εξαιτίας των περιορισμών της έρευνας (μικρό αριθμό ερευνητικών εργασιών) δεν είναι δυνατή η γενίκευση των συμπερασμάτων. Παρόλα αυτά οι μελετητές που έχουν διερευνήσει τους παράγοντες που λειτουργούν ως κίνητρα στην κατανάλωση αθλητικών υπηρεσιών, έχουν διαπιστώσει ότι διαδραματίζουν έναν αποφασιστικό ρόλο στην προσέλκυση συμμετεχόντων σε αθλητικές δραστηριότητες.

Λέξεις κλειδιά: κίνητρα συμμετοχής, αθλητικές δραστηριότητες, αναψυχή

ΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

ALTERNATIVE TYPES OF TOURISM IN KEFALONIA

ΜΑΓΔΑΛΗΝΟΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.

MAGDALINOS A., KOSTA G.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Ο μαζικός τουρισμός φαίνεται να επιδρά αρνητικά, στην κοινωνική δομή ενός τόπου, αλλοιώνοντας τον πολιτισμό των κατοίκων του, τα ήθη και έθιμα, οδηγώντας στην εμπορευματοποίησή τους. Παράλληλα επιφέρει την πλήρη απασχόληση του εργατικού δυναμικού της περιοχής, κατά κύριο λόγο, στον συγκεκριμένο τομέα. Ο εναλλακτικός τουρισμός είναι μία μορφή τουρισμού που δίνει προτεραιότητα στην αποτελεσματική παρουσία των τουριστών στην εκάστοτε περιοχή και στην διατήρηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της περιοχής αυτής. Σύμφωνα με τον Butter (1990), συναντάμε λιγότερες αρνητικές συνέπειες στους εναλλακτικούς τουρισμούς, σε ότι αφορά τα κέντρα υποδοχής, χωρίς να μειώνονται τα οικονομικά οφέλη. Στόχος επομένως της παρούσας εργασίας, ήταν η διερεύνηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού οι οποίες προσφέρονται στην περιοχή της Κεφαλονιάς με την χρήση ερωτηματολογίου, του οποίου η δημιουργία και διανομή έγινε ηλεκτρονικά και μέσω της ηλεκτρονικής φόρμας Google Forms. Μέσω της ίδιας φόρμας συλλέχθηκαν οι απαντήσεις, οι οποίες στη συνέχεια συγκεντρώθηκαν σε ένα αρχείο excel. Μοιράστηκαν 104 ερωτηματολόγια συνολικά και απαντήθηκαν τα 69 από αυτά. Το ερωτηματολόγιο, που χρησιμοποιήθηκε για αυτήν την ποσοτική έρευνα, μοιράστηκε σε πολίτες προκειμένου να διερευνηθούν οι απόψεις τους αναφορικά με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού γενικά και ειδικά στην Κεφαλονιά, το κατά πόσον γνωρίζουν ποιες μορφές εναλλακτικού τουρισμού προσφέρονται στην περιοχή, καθώς και η γνώμη τους αναφορικά με το εάν θα πρέπει η Κεφαλονιά να στραφεί πλήρως προς σε αυτές και να μειώσει το ενδιαφέρον της προς τον μαζικό τουρισμό. Προκειμένου να δοθούν οι απόψεις του δείγματος αναφορικά με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, δίνονται τα αντίστοιχα διαγράμματα πίτας ή ραβδογράμματα. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, οι συμμετέχοντες φάνηκαν να έχουν θετική στάση απέναντι στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και να γνωρίζουν πληθώρα εναλλακτικών μορφών που διενεργούνται στην περιοχή της Κεφαλονιάς. Ωστόσο, δεν φάνηκε να συμφωνεί μεγάλο ποσοστό ατόμων ότι η Κεφαλονιά θα πρέπει να στραφεί προς τον εναλλακτικό τουρισμό. Εξαιτίας των περιορισμών της έρευνας (μικρό δείγμα, τοποθεσία και συνθήκες που πραγματοποιήθηκε η εργασία) δεν μπορούμε να γενικεύσουμε, αλλά οι ερευνητές προτείνουν η παρούσα έρευνα να διενεργηθεί μόνο με δείγμα ατόμων, οι οποίοι έχουν επισκεφτεί τη Κεφαλονιά αυστηρά και μόνο για τουριστικούς σκοπούς.

Λέξεις κλειδιά: Τουρισμός, Εναλλακτικός τουρισμός, Κεφαλονιά

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΗΜΕΡΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΑΣΕΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

PARTICIPATION IN THE PAN-HELLENIC SCHOOL SPORTS DAY AS A PREDICTIVE FACTOR OF CHANGE IN ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL ACTIVITY OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS.

ΒΛΑΔΙΚΑ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο., ΣΕΡΜΠΕΖΗΣ Ι.

VLADIKA A., MATSOUKA O., SERMPEZIS I.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διαπιστωθεί αν η συμμετοχή μαθητών/τριων στη δράση της Πανελληνίας Ημέρας Σχολικού Αθλητισμού (ΠΗΣΑ) μπορεί να λειτουργήσει ως παράγοντας πρόβλεψης αλλαγής στάσεων ως προς τη φυσική δραστηριότητα. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 83 μαθητές δημοτικού σχολείου, 42 αγόρια και 41 κορίτσια των τριών τελευταίων τάξεων. Για να επιτευχθεί η μέτρηση της εξαρτημένης μεταβλητής των στάσεων προς τη φυσική δραστηριότητα χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο της «Θεωρίας Σχεδιασμένης Συμπεριφοράς» του Ajzen (1988), το οποίο έχει μεταφραστεί στα ελληνικά και έχει ελεγχθεί για την αξιοπιστία και την εγκυρότητά του από τον Θεοδωράκη (1994). Αποτελείται από 27 ερωτήσεις κλειστού τύπου οι οποίες απαντήθηκαν με τη χρήση 7βάθμιας κλίμακας Likert. Εξετάζει τους εξής επτά παράγοντες: στάσεις, πρόθεση, αυτοταυτότητα, δύναμη στάσεων, κοινωνικά πρότυπα, πληροφόρηση, γνώση. Πραγματοποιήθηκε αρχική και τελική μέτρηση και η στατιστική ανάλυση διενεργήθηκε μέσω του προγράμματος IBM SPSS19. Για την αξιολόγηση της εσωτερικής αξιοπιστίας του ελέγχθηκε και βρέθηκε ότι σε όλες τις διαστάσεις του ο α του Cronbach είχε τιμές πάνω από 0,5. Μέσω της ανάλυσης Wilcoxon Signed Rang δεν διαπιστώθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ αρχικής και τελικής μέτρησης με εξαίρεση στους παράγοντες των στάσεων και της αυτοταυτότητας. Η ανάλυση του Wilcoxon Signed Rang Test δεν έδειξε στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς το φύλο με εξαίρεση τον παράγοντα των γνώσεων. Τέλος η ανάλυση του Kruskal Wallis test δεν έδειξε στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς την ηλικία με εξαίρεση τον παράγοντα των στάσεων. Οι στάσεις των παιδιών, αν και θετικές απέναντι στην άσκηση δεν δείχνουν να επηρεάζονται σημαντικά. Είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι πραγματοποιούνται τέτοιες δράσεις αλλά πρέπει να υπάρξει διάρκεια και συνέπεια. Με γνώμονα αυτό προτείνεται να καταρτιστούν προγράμματα τα οποία να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μαθητών και να βοηθούν στην αλλαγή των στάσεων τους για ενασχόληση με την φυσική δραστηριότητα.

Λέξεις-κλειδιά: στάσεις, φυσική δραστηριότητα, Πανελλήνια Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THE PAN-HELLENIC SCHOOL SPORTS DAY BY PHYSICAL EDUCATION TEACHERS

ΒΛΑΔΙΚΑ Α., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο., ΣΕΡΜΠΕΖΗΣ Γ.
VLADIKA A., MATSOUKA O., SERMPEZIS G.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να μελετηθεί η αποτελεσματικότητα της δράσης της Πανελληνίας Ημέρας Σχολικού Αθλητισμού (ΠΗΣΑ) μέσω της εσωτερικής αξιολόγησης της από καθηγητές φυσικής αγωγής. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 145 καθηγητές φυσικής αγωγής, 110 γυναίκες και 35 άντρες που υπηρετούν στη πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Για την μέτρηση της εξαρτημένης μεταβλητής «αποτελεσματικότητα», χρησιμοποιήθηκε το έγκυρο «Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Προγραμμάτων Φυσικής Αγωγής» (ΕΑΠΦΑ) του Γραμματικόπουλου (2004). Αποτελείται από 29 ερωτήσεις κλειστού τύπου οι οποίες απαντήθηκαν με τη χρήση 5βάθμιας κλίμακας Likert. Το ερωτηματολόγιο εξετάζει τους εξής 7 παράγοντες: υποδομή, περιεχόμενο δράσης, διοίκηση, εκπαιδευτικό υλικό, σχέσεις, επιμόρφωση, στόχους της δράσης. Τα αποτελέσματα της μέτρησης αναλύθηκαν μέσω του στατιστικού προγράμματος IBM SPSS 2019. Για την εκτίμηση της εσωτερικής αξιοπιστίας των παραγόντων έγινε έλεγχος και βρέθηκε ότι σε όλες τις διαστάσεις του α του Cronbach ήταν πάνω από 0.79. Από την στατιστική ανάλυση των παραγόντων σε σχέση με το φύλο, με τα χρόνια υπηρεσίας, το επίπεδο εκπαίδευσης και την βαθμίδα υπηρετήσης στο σχολείο, διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρξε στατιστικά σημαντική διαφορά. Από τη μελέτη των τιμών των μέσων όρων των παραγόντων φάνηκε ότι οι καθηγητές φυσικής αγωγής εκφράζονται θετικά ως προς όλους τους παράγοντες του ερωτηματολογίου. Αυτά τα συμπεράσματα είναι ενθαρρυντικά όσο αφορά την αποτελεσματικότητα της δράσης. Η αξιολόγηση προτείνεται να ενσωματωθεί στις εκπαιδευτικές δράσεις ως μία διαδικασία βελτίωσης και εξέλιξης τους.

Λέξεις κλειδιά: αξιολόγηση προγραμμάτων, σχολικός αθλητισμός, καθηγητές φυσικής αγωγής

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ 7-13 ΕΤΩΝ. ΨΥΧΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΠΟΧΗΣ ΑΠΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΕΚΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ASSESSMENT OF THE QUALITY OF LIFE OF CHILDREN AGED 7-13. MENTAL AND PHYSICAL EFFECTS DUE TO THE ABSTINENCE FROM ACTIVITIES DUE TO THE COVID-19 PANDEMIC IN THE PREFECTURE OF HERAKLION.

ΦΩΤΕΙΝΑΚΗΣ Γ., ΛΑΙΟΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.
FOTEINAKIS G., LAIOS A. KOSTA G, MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Περίληψη: Η πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19) προκάλεσε διαταραχές στο παγκόσμιο κοινωνικό σύστημα. Το κλείσιμο των σχολείων, οι περιορισμοί των δραστηριοτήτων που επιβλήθηκαν μέσω των κυβερνητικών μέτρων και η μείωση των αλληλεπιδράσεων με συνομηλικούς επέφεραν σημαντικές ψυχολογικές επιπτώσεις στα παιδιά και τους εφήβους. Ειδικότερα, ο τρόπος ζωής των παιδιών και των εφήβων, όπως η σωματική δραστηριότητα και η καθιστική συμπεριφορά έχουν επηρεαστεί δραστικά λόγω του παρατεταμένου κλεισίματος των σχολείων και του περιορισμού στο σπίτι κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Είναι ευρέως γνωστό ότι η μειωμένη σωματική δραστηριότητα και η παρατεταμένη καθιστική συμπεριφορά συνδέονται τόσο με αρνητικές επιδράσεις στη σωματική και ψυχική υγεία, όπως απώλεια μυϊκής και καρδιοαναπνευστικής ικανότητας, αύξηση βάρους, ψυχοκοινωνικά προβλήματα και ακόμη και επιδείνωση στα ακαδημαϊκά επιτεύγματα. Επιπλέον, μελέτες υποδηλώνουν ότι αυτός ο αρνητικός αντίκτυπος μπορεί να επεκταθεί και στην ενήλικη ζωή μετέπειτα. Η παρούσα μελέτη φιλοδοξεί να περιγράψει τις επιπτώσεις της πανδημίας του COVID-19 στη σωματική δραστηριότητα και την ψυχολογική κατάσταση αυτού του πληθυσμού. Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 154 γονείς και παιδιά που συμμετέχουν σε αθλητικές δραστηριότητες και καλοκαιρινές αθλητικές κατασκηνώσεις. Το ποσοστό αγοριών ήταν 48,1% και των κοριτσιών 50,6%. Για την έρευνα χρησιμοποιήθηκε το εργαλείο kidKINDL_children 7-13y καθώς και το kidKINDL_parents 7-13y για τη συλλογή δεδομένων, και για την ανάλυση το στατιστικό πακέτο SPSS. Μετά την ανάλυση των δεδομένων, προέκυψε βαθμός αξιοπιστίας 0,804. Η πανδημία βρέθηκε να έχει επηρεάσει τα παιδιά πολύπλευρα στην καθημερινότητά τους και θα ήταν χρήσιμη η διεξαγωγή επιπλέον ερευνών που μελετούν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ερωτώμενων προκειμένου να γίνει καλύτερη σύγκριση των αποτελεσμάτων με τις βιβλιογραφικές πηγές.

Λέξεις κλειδιά: σωματική δραστηριότητα, άσκηση, επιπτώσεις COVID-19, καθιστική συμπεριφορά σωματική υγεία, ψυχική υγεία, άγχος

ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟΥΣ

CONSTAINS OF PARTICIPATION IN CULTURAL CLUBS AND INVESTIGATING MOTIVES FOR PARTICIPATION.

ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.

VOULGARIS A., KOSTA G.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Οι πολιτιστικοί σύλλογοι αποτελούν ένα παράδειγμα κοινωνικής οργάνωσης, όπου τα μέλη ενσωματώνονται και αποκτούν κοινούς αξιακούς κώδικες και κανόνες συμπεριφοράς με σκοπό τη διατήρηση της παράδοσης και της συλλογικής μνήμης. Τα μέλη συνεργάζονται και μοιράζονται ένα κοινό: Την συλλογική ιστορική ταυτότητα τους (Καρατζούνη, 2008.). Σκοπός της μελέτης ήταν: α) Η μελέτη των παραγόντων που επιδρούν ανασταλτικά ως προς τη συμμετοχή των ανθρώπων σε πολιτιστικούς συλλόγους και β) η διερεύνηση των κινήτρων συμμετοχής σε πολιτιστικά δρώμενα. Η παρούσα εργασία διεξήχθη με την ποσοτική ανάλυση της μελέτης για τη λήψη και ανάλυση αποτελεσμάτων μέσω χορήγησης ερωτηματολογίων σε τυχαίο δείγμα ανθρώπων. Τα ερωτηματολόγια έχουν μοιραστεί σε δείγμα περισσότερο των 30 ατόμων. Το πρώτο μέρος της εργασίας αναφέρεται στην θεωρητική ανάλυση και τεκμηρίωση εννοιών όπως η πολιτιστική κληρονομιά και η διάσωση της, ο τρόπος οργάνωσης των πολιτιστικών συλλόγων, τα ήθη και έθιμα στον Ελλαδικό χώρο, οι έννοιες «ελεύθερος χρόνος» και «ψυχαγωγία», τι είδους σύνδεση υπάρχει μεταξύ τους και πως μπορούν η έλλειψη ελεύθερου χρόνου και η νόθα ψυχαγωγία να αποτελέσουν πιθανά εμπόδια συμμετοχής σε πολιτιστικές δραστηριότητες. Επιπλέον, αναλύεται η θεωρία κινήτρων του Maslow και με βάση αυτή τη θεωρία εξετάζονται τα κίνητρα συμμετοχής σε πολιτιστικά δρώμενα. Δείγμα της έρευνας ήταν μέλη του πολιτιστικού χορευτικού συλλόγου Ε.Δ.Ρ.Α.Μ.Ε. Αρχικά, μοιράστηκαν ερωτηματολόγια σε μέλη του συλλόγου και στην συνέχεια συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν οι απαντήσεις για την διεξαγωγή της έρευνας. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προέκυψαν έξι διαστάσεις/παράγοντες: Ο παράγοντας ενεργητικότητα, έλλειψη χρόνου, ατομικοί ψυχολογικοί λόγοι, υπηρεσίες-εγκαταστάσεις, πρόσβαση-κόστος και τέλος ο παράγοντας παρέα. Από τους παραπάνω παράγοντες με τη μεγαλύτερη ένταση φάνηκε να βιώνεται ο παράγοντας «ατομικοί ψυχολογικοί λόγοι» (. Ο δεύτερος με το μεγαλύτερο μέσο όρο είναι ο παράγοντας «εγκαταστάσεις-Υπηρεσίες». Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων φάνηκε επίσης, ότι ως κύριες αιτίες που εμποδίζουν την ενεργό συμμετοχή στο σύλλογο λαμβάνονται η έλλειψη χρόνου λόγω εργασίας και ελλείψεις στην οργάνωση του εβδομαδιαίου προγράμματος του συλλόγου. Και τέλος, σχετικά με τη διερεύνηση των κινήτρων, ως σημαντική πρόκληση για τα μέλη του συλλόγου θεωρήθηκε η βελτίωση της φυσικής κατάστασης και η καλύτερη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου και των υποχρεώσεων. Η έλλειψη χρόνου λόγω υποχρεώσεων αποτελεί τη πιο συχνή ανασταλτική αιτία, όμως εκείνο που θα μπορούσε να αντισταθμίσει τον παράγοντα αυτό είναι η βελτίωση των υποδομών του χορευτικού συλλόγου ώστε να ενισχυθούν περισσότερο τα κίνητρα συμμετοχής.

Λέξεις κλειδιά: Ανασταλτικοί παράγοντες, κίνητρα,, ερωτηματολόγια, πολιτιστικοί σύλλογοι.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ, ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΡΕΙΤΙΚΟΥ ΓΑΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΑΡΙΑ

CULTURAL EVENTS, PROMOTIONAL AND ADVERTISEMENT. THE CASE STUDY OF PORTARIA WEDDING IN PELION

ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Α., ΚΩΣΤΑ Γ.

VOULGARIS A., KOSTA G.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Σε μια εποχή ραγδαίας τεχνολογικής ανάπτυξης, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις, ο ελεγχόμενος πολιτιστικός τουρισμός και ο σχεδιασμός υποδομών μπορούν να αξιοποιηθούν κατάλληλα με στόχο την κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντική ανάπτυξη, να επιφέρουν σημαντικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες. Επιπλέον, «οι μελέτες δείχνουν ότι οι τουρίστες, κυρίως από τις χώρες της Ευρώπης και τις αναπτυσσόμενες χώρες, έχουν την τάση να αναζητούν προορισμούς όπου μπορούν πραγματικά να ζήσουν την εμπειρία και να μάθουν για τον τρόπο ζωής των κατοίκων της περιοχής». Σκοπός της έρευνας ήταν να εξεταστούν θέματα που αφορούν την προώθηση και ανάδειξη πολιτιστικών εκδηλώσεων και να διαφωτιστεί η έννοια του «marketing event». Αναλυτικότερα, αναπτύσσεται και αναλύεται η έννοια του event. Με δεδομένο ότι διανύουμε μια εποχή τεχνολογικής εξέλιξης και μεταβολών σε παγκόσμιο επίπεδο, έχει σημασία να αναλογιστούμε τις ανάγκες της κοινωνίας οι οποίες και αυτές μεταβάλλονται. Ο τρόπος οργάνωσης και διαχείρισης των οικονομικών πόρων και η ανάδυση νέων μορφών διασκέδασης και ψυχαγωγίας είναι μερικοί από τους παράγοντες που έχουν οδηγήσει τους μελετητές να στρέψουν την προσοχή τους στην έννοια του event και του πολιτισμικού μάρκετινγκ. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είναι βιβλιογραφική ανασκόπηση κυρίως ερευνών πάνω σε θέματα τουρισμού και πολιτισμού, βιβλίων και άρθρων. Συγκεκριμένα, δίνονται ορισμοί και αναλύονται έννοιες με σκοπό να διερευνηθούν θέματα όπως οι επιπτώσεις του marketing event στο κοινωνικό σύνολο και πως τελικά αυτό εξελίχθηκε και παγιώθηκε μέσα στις δεκαετίες. Στην συνέχεια διαπιστώνεται κατά πόσο οι τεχνικές και οι υπηρεσίες του μάρκετινγκ συμβάλουν στην ολοκλήρωση μιας πολιτισμικής εκδήλωσης. Επίσης, αναδεικνύονται και τεχνικές προώθησης πολιτιστικών εκδηλώσεων οι οποίες θέτουν τη βάση για συγκεκριμένες ενέργειες και θεμιτά αποτελέσματα. Και τέλος, ως παράδειγμα πολιτιστικής εκδήλωσης αναφέρεται το έθιμο του πηλιορείτικου γάμου στη Πορταριά και πως τελικά οι τεχνικές του μάρκετινγκ μπορούν να αξιοποιηθούν κατάλληλα ώστε να προωθούν την αναβίωση εθίμων και να διατηρούν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι πράγματι η οργάνωση εκδηλώσεων και πολιτιστικών δρωμένων συμβάλουν στην ανάδυση νέων μορφών κοινωνικής συνείδησης και ότι η οργάνωση τους απαιτεί ένα καλά ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, οικονομικούς πόρους και εξοπλισμό. Συμπερασματικά, προέκυψε ότι η διοργάνωση event με σκοπό το κέρδος ως μοναδική κατεύθυνση, όχι μόνο δεν ωφελεί την τοπική κοινωνία αλλά υποβαθμίζει την ευρύτερη περιοχή και έχει καταστροφικές συνέπειες για το περιβάλλον. Για το λόγο αυτό, κατά το σχεδιασμό θα πρέπει να πληρούνται ορισμένα κριτήρια και προϋποθέσεις όπως η προστασία του φυσικού τοπίου, ο έλεγχος και διαχείριση των αποβλήτων και η ενεργός εμπλοκή της τοπικής κοινωνίας στους σχεδιασμούς και τους στόχους διοργάνωσης σε ένα πλαίσιο συμπίεσης των εκάστοτε αναγκών.

Λέξεις κλειδιά: μάρκετινγκ, event, πολιτισμός, οικονομικοί πόροι, τεχνικές προώθησης

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥΣ ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ.

EVALUATION OF THE DEVELOPMENT OF SOCIALIZATION OF PRIMARY EDUCATION STUDENTS THROUGH THEIR PARTICIPATION IN SPORTS.

ΚΑΛΟΥΔΗ Β., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

KALOUDI V., MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Στόχος της έρευνας αυτής ήταν να αξιολογήσει, αν η συμμετοχή των μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε οργανωμένα αθλητικά δρώμενα, μπορεί να συμβάλλει στην ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο, και κατά πόσο βοηθά στην κοινωνικοποίησή τους. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 150 μαθητές και μαθήτριες πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σχολείων της Αττικής. Υπήρξε ικανοποιητικό δείγμα μαθητών/-τριων όλων των τάξεων οι οποίοι συμμετείχαν σε εξωσχολικές αθλητικές δραστηριότητες συστηματικά ή ευκαιριακά. Η έννοια της κοινωνικοποίησης αξιολογήθηκε με την έγκυρη και αξιόπιστη κλίμακα του Shepherd (1970) "Know Your Own Mind Sociability", τροποποιημένη για έρευνα στην κοινωνιολογία των αθλημάτων, και προσαρμοσμένη στις ανάγκες της παρούσας μελέτης. Αποτελείται από τρεις παράγοντες που αναφέρονται στην συμπεριφορά, τις προσωπικές προτιμήσεις και τα συναισθήματα. Τα αποτελέσματα φανερώνουν είτε άτομα κοινωνικά και άνετα με τις καινούργιες γνωριμίες ή εσωστρεφή και με προτίμηση σε λίγους και καλούς φίλους. Έγινε σύγκριση του βαθμού κοινωνικοποίησης των μαθητών ανά τάξη, όπως επίσης και μέσω της συμμετοχής τους σε οργανωμένη μορφή άθλησης (σύλλογο-ομάδα), με τον αντίστοιχο των παιδιών που δε συμμετείχαν σε συστηματική μορφή άσκησης, και ο βαθμός κοινωνικοποίησης ήταν ικανοποιητικός και στις δύο περιπτώσεις. Οι ερωτήσεις απαντήθηκαν με 5/βάθμια κλίμακα τύπου Likert. Χρησιμοποιήθηκαν δημογραφικά στοιχεία και συλλέχθηκαν πληροφορίες σχετικά με το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, και τις συνήθειες των παιδιών. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση αξιοπιστίας Cronbach α , για να αξιολογηθεί η εσωτερική αξιοπιστία των διαστάσεων της έρευνας. Συμπερασματικά η συμμετοχή των παιδιών σε αθλητικά δρώμενα καλλιεργεί συμπεριφορές που ευνοούν την ομαλή ενσωμάτωσή τους στο κοινωνικό σύνολο. Μάλιστα, η θετική αυτή επίδραση μπορεί να μεγιστοποιηθεί με τη συστηματική ενασχόληση με τον αθλητισμό, καθώς αυτός αναδεικνύεται σε χρήσιμο μέσο για την κοινωνικοποίηση των παιδιών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μέσα από τον αθλητισμό τα παιδιά μαθαίνουν πως να συμπεριφέρονται σε μια ομάδα, αναπτύσσουν θετικά συναισθήματα κατά τη συναναστροφή τους με άλλα παιδιά, μαθαίνουν να συνεργάζονται και να δημιουργούν ευχάριστη ατμόσφαιρα, ιδιότητες οι οποίες αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και συμβάλλουν στην κοινωνικοποίηση των παιδιών.

Λέξεις-κλειδιά: κοινωνικοποίηση, συμμετοχή, αξιολόγηση, μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αθλητικά δρώμενα, αθλητικές ομάδες.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥΣ ΧΟΡΟΥΣ

SOCIALIZATION OF ADULTS THROUGH THEIR ENGAGEMENT WITH GREEK TRADITIONAL DANCES

ΚΑΛΟΥΔΗ Β., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.
ΚΑΛΟΥΔΙ V., ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Στόχος της έρευνας ήταν να μελετήσει αν και κατά πόσο η ενασχόληση με τους Ελληνικούς Παραδοσιακούς Χορούς συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση ενηλίκων ατόμων. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 150 ενήλικοι συμμετέχοντες σε μαθήματα Ελληνικών Παραδοσιακών Χορών, κυρίως γυναίκες (78,18%), αλλά και με αξιόλογο δείγμα ανδρών (36%), διαφόρων ηλικιών. Η έννοια της κοινωνικοποίησης αξιολογήθηκε με την έγκυρη και αξιόπιστη κλίμακα του Shepherd (1970) “Know Your Own Mind Sociability”, τροποποιημένη για έρευνα στην κοινωνιολογία των αθλημάτων, και προσαρμοσμένη στις ανάγκες της παρούσας μελέτης. Αποτελείτο από τρεις διαστάσεις που αναφέρονται στην συμπεριφορά, τις προσωπικές προτιμήσεις και τα συναισθήματα. Τα αποτελέσματα φανερώνουν είτε άτομα κοινωνικά και άνετα με τις καινούργιες γνωριμίες ή εσωστρεφή και με προτίμηση σε λίγους και καλούς φίλους. Ο βαθμός κοινωνικοποίησης μέσω της συμμετοχής, αξιολογήθηκε με πέντε μεταβλητές (π.χ. *συναντάτε τους συγχωρευτές σας για δραστηριότητες εκτός της ομάδας*;). Οι ερωτήσεις απαντήθηκαν με 5/βάθμια κλίμακα τύπου Likert. Επίσης χρησιμοποιήθηκαν δημογραφικά στοιχεία και συλλέχθηκαν πληροφορίες σχετικά με το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, και τις συνήθειες. Πραγματοποιήθηκαν ανάλυση αξιοπιστίας Cronbach α , για να αξιολογηθεί η εσωτερική αξιοπιστία των διαστάσεων της έρευνας και αναλύσεις παλινδρόμησης, με εξαρτημένους παράγοντες: κοινωνικοποίηση, και ανεξάρτητες τις διαστάσεις της συμμετοχής και του φύλου. Οι παράγοντες παρουσίασαν μέτρια αξιοπιστία ($\alpha > .52$). Με την ανάλυση παλινδρόμησης αναζητήθηκε επίσης αν ο βαθμός κοινωνικοποίησης των συμμετεχόντων, μπορεί να προβλεφθεί από τη διάσταση συχνότητα συμμετοχής. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα συζητηθούν. Σίγουρα η ένταξη ενηλίκων σε ομάδες παραδοσιακών χορών είναι πολύ ωφέλιμη, και επιλέξιμη από τους ενήλικες για τη διαδικασία και προσπάθεια κοινωνικοποίησής τους. Προκειμένου, οι σύλλογοι, τα σωματεία και οι σχολές χορών να επιδιώξουν την αύξηση συμμετοχής των μελών τους, θα πρέπει να ενισχύσουν δράσεις, που συμβάλουν στη μεγαλύτερη κοινωνικοποίηση των συμμετεχόντων, το δέσιμο της χορευτικής ομάδας και κυρίως στην εξυπηρέτηση της ανάγκης τους να κάνουν φίλιες μέσα από το χορό αλλά και να αποβάλλουν το αίσθημα της μοναξιάς και να ενισχύσουν την ψυχολογική τους κατάσταση.

Λέξεις-κλειδιά: κοινωνικοποίηση, συμμετοχή, Ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΕ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΑΝΘ

EVALUATION OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY ACTIVITIES BY PARTICIPANTS IN EXERCISE AND RECREATION PROGRAMS IN A SWIMMING POOL. THE CASE OF YMCA-THESSALONIKI

ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ Α., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ Ε., ΛΑΓΟΥΔΑΚΗ Γ.
KYRIAKIDOU A., TSITSKARI E., LAGOUDAKI G.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν να μελετήσει το πώς οι συμμετέχοντες σε προγράμματα άσκησης και αναψυχής στο νερό σε έναν από τους πλέον δημοφιλείς αθλητικούς οργανισμούς (ΧΑΝΘ) αξιολογούν τις ενέργειες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) που αυτός αναπτύσσει. Επιπλέον στόχος της μελέτης ήταν να προσαρμόσει σε ελληνικό πληθυσμό ασκούμενων δύο ερωτηματολόγια που αξιολογούν την ΕΚΕ: α) το ερωτηματολόγιο της αντιλαμβανόμενης ΕΚΕ των Fombrun, Gardberg & Sever (2000), αποτελούμενο από τρεις μεταβλητές και β) το ερωτηματολόγιο των Park, Lee, Kwon & del Robil (2015), που αξιολογεί την ΕΚΕ μέσα από τρεις διαστάσεις και 9 μεταβλητές: α) *κοινωνική υπευθυνότητα* με τρεις μεταβλητές π.χ. «αυτός ο οργανισμός προσπαθεί να συγκεντρώνει πόρους για κοινωνικούς σκοπούς»), β) *περιβαλλοντική υπευθυνότητα* με τρεις μεταβλητές (π.χ. «αυτός ο οργανισμός προσπαθεί να συμμετάσχει σε δράσεις που αφορούν στο περιβάλλον») και γ) *οικονομική υπευθυνότητα* με τρεις μεταβλητές (π.χ. «αυτό ο οργανισμός προσπαθεί να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας»). Όλες οι απαντήσεις δόθηκαν μέσω μίας πενταβάθμιας κλίμακας Likert, όπου 1: Διαφωνώ απόλυτα ως 5: Συμφωνώ απόλυτα. Τα ερωτηματολόγια μεταφράστηκαν στα ελληνικά με τη μέθοδο της διπλής κατεύθυνσης. Τα μεταφρασμένα ερωτηματολόγια συζητήθηκαν με πέντε επιστήμονες του αθλητικού μάρκετινγκ ενώ για να ελεγχθεί η εγκυρότητα του περιεχομένου τους πραγματοποιήθηκε πιλοτική έρευνα σε 20 συμμετέχοντες σε πρόγραμμα αναψυχής. Τα αποτελέσματα της πιλοτικής έδειξαν μία μικρή δυσκολία στην κατανόηση μίας εκ των μεταβλητών του ερωτηματολογίου. Η ερώτηση διορθώθηκε, έτρεξε εκ νέου πιλοτική σε 10 συμμετέχοντες αναψυχής, από την οποία δεν προέκυψε κάποιο πρόβλημα κατανόησης. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 184 αθλούμενοι των προγραμμάτων που λαμβάνουν χώρα στην κολυμβητική δεξαμενή της ΧΑΝΘ. Η επιλογή του δείγματος έγινε μέσω της εφαρμογής βολικής δειγματοληψίας. Πραγματοποιήθηκαν παραγοντικές αναλύσεις και αναλύσεις αξιοπιστίας και στις δύο κλίμακες που επιβεβαίωσαν τη δομική εγκυρότητα και αξιοπιστία των δύο εργαλείων. Το σύνολο των μελών του δείγματος αξιολόγησε μετρίως τις δράσεις κοινωνικής ευθύνης της ΧΑΝΘ επιτάσσοντας την ανάγκη ανάπτυξης ενεργειών κοινωνικής ευθύνης και προβολή αυτών στα μέλη του οργανισμού.

Λέξεις-κλειδιά: Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, κοινωνικά, περιβαλλοντικά, πολιτιστικά προβλήματα

ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΕΝΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΨΟΥΝ ΤΗΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ; Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΧΑΝΘ

COULD A SPORT ORGANIZATION'S CSR ACTIONS PREDICT TRUST AND WORD OF MOUTH COMMUNICATION OF RECREATIONAL PARTICIPANTS? THE CASE OF YMCA THESSALONIKI

ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ Α., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ Ε., ΛΑΓΟΥΔΑΚΗ Γ.
ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ Α., ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ Ε., ΛΑΓΟΥΔΑΚΗ Γ.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η ανάπτυξη της εμπιστοσύνης (trust) και της θετικής δια στόματος επικοινωνίας των συμμετεχόντων σε προγράμματα αθλητισμού και αναψυχής φαίνεται να είναι βασικοί προπομποί της αφοσίωσής τους. Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν να μελετήσει το πώς οι συμμετέχοντες σε προγράμματα άσκησης και αναψυχής στο νερό σε έναν από τους πλέον δημοφιλείς αθλητικούς οργανισμούς (ΧΑΝΘ) αξιολογούν: α) τις ενέργειες εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που αυτός αναπτύσσει, β) την εμπιστοσύνη τους σε αυτόν και γ) τη θετική δια στόματος επικοινωνία που αναπτύσσουν. Επιπλέον, στόχος της μελέτης ήταν να εξετάσει αν η αξιολόγηση δράσεων ΕΚΕ μπορεί να προβλέψει την εμπιστοσύνη και τη δια στόματος επικοινωνία των συμμετεχόντων στα προγράμματα άσκησης και αναψυχής στην πισίνα της ΧΑΝΘ. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω των ερωτηματολογίων: α) των Park, Lee, Kwon και del Pobil (2015), που αξιολογεί την ΕΚΕ μέσα από τρεις διαστάσεις: i) κοινωνική υπευθυνότητα (π.χ. *αυτός ο οργανισμός προσπαθεί να συγκεντρώνει πόρους για κοινωνικούς σκοπούς*), ii) περιβαλλοντική υπευθυνότητα (π.χ. *αυτός ο οργανισμός προσπαθεί να συμμετάσχει σε δράσεις που αφορούν στο περιβάλλον*) και iii) οικονομική υπευθυνότητα (π.χ. *αυτό ο οργανισμός προσπαθεί να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας*). Όλες οι απαντήσεις δόθηκαν μέσω μίας πενταβάθμιας κλίμακας Likert, όπου 1: Διαφωνώ απόλυτα ως 5: Συμφωνώ απόλυτα. Το ερωτηματολόγιο μεταφράστηκε και προσαρμόστηκε σε ελληνικό πληθυσμό ασκούμενων με τη μέθοδο της διπλής κατεύθυνσης και μετά από πιλοτικές μελέτες. Επίσης αξιοποιήθηκαν τα ερωτηματολόγια: α) αξιολόγησης της εμπιστοσύνης (trust), όπως αυτό διαμορφώθηκε από τους Chaudhuri & Holbrook (2001) και προσαρμόστηκε σε ελληνικό πληθυσμό από τους Filo et al (2008). Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει τέσσερις μεταβλητές (π.χ. *Εμπιστεύομαι τη ΧΑΝΘ*) και β) το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της θετικής δια στόματος επικοινωνίας με τρεις μεταβλητές (π.χ. *μιλάω με καλά λόγια για τα προγράμματα άσκησης στο νερό της ΧΑΝΘ*), διαμορφωμένο από τον Oliver (1999) και προσαρμοσμένο σε ελληνικό πληθυσμό από τους Barlas et al. (2010) και άλλους. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 184 αθλούμενοι των προγραμμάτων που λαμβάνουν χώρα στην κολυμβητική δεξαμενή της ΧΑΝΘ. Η επιλογή του δείγματος έγινε μέσω της εφαρμογής βολικής δειγματοληψίας. Πραγματοποιήθηκαν περιγραφικές αναλύσεις και αναλύσεις παλινδρόμησης. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πως οι δράσεις κοινωνικής ευθύνης της ΧΑΝΘ θα μπορούσαν να επηρεάσουν θετικά τόσο το επίπεδο εμπιστοσύνης των συμμετεχόντων σε προγράμματα άσκησης και αναψυχής στο νερό όσο και την πρόθεση τους να συστήσουν τις υπηρεσίες της ΧΑΝΘ σε φίλους και γνωστούς μέσω της δια στόματος επικοινωνίας.

Λέξεις-κλειδιά: Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, εμπιστοσύνη, δια στόματος επικοινωνία

Η ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΤΟΥΣ, ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΡΥΘΜΙΚΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ, ΑΝΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

FACTORS THAT INFLUENCE THE DECISION MAKING OF PARENTS FOR THEIR YOUNG GIRLS, IN PARTICIPATION FOR SPORT EVENT IN GYMNASTICS IN DIFFERENT EDUCATION LEVELS

ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Λ., ΚΩΣΤΑ Γ.
ΚΟΣΤΟΡΟΥΛΟΥ Λ., ΚΟΣΤΑ Γ.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η Ρυθμική Γυμναστική αποτελεί ένα Ολυμπιακό Άθλημα. Σκοπός της παρούσης έρευνας ήταν να διερευνηθούν τα κίνητρα των γονέων που παρακινούν τα κορίτσια τους να συμμετάσχουν σε οργανωμένα αθλητικά δρώμενα Ρυθμικής Γυμναστικής. Επιπλέον στόχος ήταν η διερεύνηση των κινήτρων συμμετοχής των κοριτσιών που λαμβάνουν μέρος σε αυτές τις διοργανώσεις σε σχέση με τη βαθμίδα υποχρεωτικής εκπαίδευσης στην οποία φοιτούν. Οι προαναφερόμενοι παράγοντες διαμορφώνουν την τελική απόφαση των κοριτσιών σχετικά με την συμμετοχή τους σε οργανωμένα Αθλητικά Δρώμενα. Για την παρούσα μελέτη χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο Exercise Motivation Inventory (EMI), το οποίο δημιουργήθηκε από τους Markland και Ingledew (1997) και το οποίο ερευνά τους λόγους παρακίνησης για συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες. Το ερωτηματολόγιο προσαρμόστηκε έτσι ώστε να μπορεί να αξιολογήσει τα κίνητρα των γονέων για τη συμμετοχή των παιδιών τους στο άθλημα της ρυθμικής. Από τους συμμετέχοντες στην έρευνα ζητήθηκε να σημειώσουν τον βαθμό συμφωνίας τους σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν την απόφασή τους για συμμετοχή των κοριτσιών τους σε οργανωμένα αθλητικά δρώμενα Ρυθμικής Γυμναστικής. Χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις βασισμένες στην πενταβάθμια κλίμακα LIKERT. Το δείγμα της μελέτης αυτής αποτέλεσαν 30 γονείς, των οποίων τα κορίτσια φοιτούν σε δύο βαθμίδες εκπαίδευσης, Δημοτικό και Γυμνάσιο. Τα ερωτηματολόγια απαντήθηκαν ισόποσα, 15 στην κάθε βαθμίδα. Για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα SPSS 26. Από την ανάλυση των δεδομένων προέκυψε ότι οι πιο σημαντικοί παράγοντες συμμετοχής είναι αυτοί που σχετίζονται με την ψυχολογία των αθλουμένων, το σώμα – εμφάνιση, την προσωπική ικανοποίηση, τις κοινωνικές σχέσεις και την υγεία. Εξαιτίας των περιορισμών της έρευνας (μικρό δείγμα, τοποθεσία και συνθήκες που πραγματοποιήθηκε η εργασία) δεν μπορούμε να γενικεύσουμε αλλά οι ερευνητές προτείνουν να ερευνηθούν εκτενέστερα οι παράγοντες παρακίνησης των γονέων.

Λέξεις κλειδιά: ρυθμική γυμναστική, παρακίνηση, αθλητικά δρώμενα, βαθμίδα εκπαίδευσης

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ, ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΡΥΘΜΙΚΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ

CONSTRAIN FACTORS IN SPORT EVENT OF GYMNASTICS FOR YOUNG WOMEN

ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Λ., ΚΩΣΤΑ Γ.
ΚΟΣΤΟΡΟΥΛΟΥ L., KOSTA G.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Η Ρυθμική Γυμναστική έχει πεδίο εφαρμογής από τον μαζικό αθλητισμό έως τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Οι ασκήσεις που χρησιμοποιούνται είναι προσαρμοσμένες στην ηλικία και τις ανάγκες των αθλητριών. Στον Ελλαδικό χώρο παρουσιάζεται στις μέρες μας περιορισμένο ποσοστό συμμετοχής σε αθλητικά δρώμενα (τουρνουά ρυθμικής γυμναστικής, φεστιβάλ, αθλητικές συναντήσεις κ.α.). Σκοπός της παρούσας έρευνας, ήταν η διερεύνηση της ύπαρξης των ανασταλτικών παραγόντων συμμετοχής κοριτσιών σε αθλητικά δρώμενα. Επιπλέον, η μελέτη διερευνά την ύπαρξη μεταβλητών συμμετοχής σε σχέση με την ηλικία των κοριτσιών και ανάλογα με την βαθμίδα υποχρεωτικής εκπαίδευσης στην οποία φοιτούν. Χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο των Alexandris & Carroll (1997) που περιλαμβάνει έξι παράγοντες και 37 ερωτήσεις που απαντήθηκαν σε πενταβάθμια κλίμακα LIKERT.. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 50 κορίτσια από τις βαθμίδες υποχρεωτικής εκπαίδευσης ηλικίας 5-15 ετών που έχουν συμμετάσχει σε δρώμενα ρυθμικής γυμναστικής στην περιοχή του Ναυπλίου Αργολίδας. Ειδικότερα, 25 που φοιτούν στο Δημοτικό και 25 που φοιτούν στο Γυμνάσιο. Για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα SPSS 26. Μέσω της ανάλυσης των μεταβλητών διαπιστώθηκε ότι οι παράγοντες: έλλειψη χρόνου, εγκαταστάσεις, υποχρεώσεις γονέων και οι αυξημένες κοινωνικές υποχρεώσεις ήταν οι πιο σημαντικοί ανασταλτικοί παράγοντες. Επίσης διαπιστώθηκε ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά σε σχέση με την ηλικία μόνο στον παράγοντα «έλλειψη χρόνου». Εξαιτίας των περιορισμών της έρευνας (μικρό δείγμα, τοποθεσία και συνθήκες που πραγματοποιήθηκε η εργασία) δεν μπορούμε να γενικεύσουμε, αλλά οι ερευνητές προτείνουν την εκτενέστερη διερεύνηση των ανασταλτικών παραγόντων.

Λέξεις κλειδιά: ανασταλτικοί παράγοντες, ρυθμική γυμναστική, αθλητικά δρώμενα, βαθμίδα εκπαίδευσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΑΙΘΡΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ERASMUS +, KA101, KA119 ΚΑΙ KA229. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΡΜΟΥ.

OUTDOOR EXERCISE AND RECREATION PROGRAMMES IN SECONDARY EDUCATION WITH THE ASSISTANCE OF APPROVED ERASMUS +, KA101, KA119 AND KA229 PROJECTS. THE JUNIOR AND HIGH SECONDARY SCHOOL THERMO CASES.

ΛΟΓΚΙΖΙΔΟΥ Κ., ΖΑΡΑΒΙΝΑΣ Μ.
LOGKIZIDOU K., ZARAVINAS M.

*ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
SECONDARY EDUCATION ADMINISTRATION OF THE PREFECTURE OF AITOLOAKARNANIA*

Τα Ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα Erasmus+, KA1 και KA2, σχεδιάστηκαν για να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών, την ανταλλαγή επιτυχημένων πρακτικών και την Ευρωπαϊκή διάσταση στην Εκπαίδευση. Περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως επιτόπια παρακολούθηση εργασίας, μαθήματα επαγγελματικής επιμόρφωσης, ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες κινητικότητας για καθηγητές και μαθητές. Το Γυμνάσιο και το Λύκειο Θέρμου Αιτωλοακαρνανίας, από το 2013 έχουν υλοποιήσει πέντε Ευρωπαϊκά προγράμματα, Comenius και Erasmus+, KA101, KA119, KA229, με θέματα τη διατήρηση των παραδόσεων της περιοχής, την προώθηση του αθλητισμού και από το 2019, Ευρωπαϊκά προγράμματα με κύριο θέμα την Υπαίθρια Άσκηση και Αναψυχή. Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν ..... Στα προγράμματα συμμετείχαν συνολικά 20 καθηγητές και 100 μαθητές από τα δύο ελληνικά σχολεία, οι οποίοι ταξίδεψαν σε 10 ευρωπαϊκές χώρες και φιλοξένησαν 120 μαθητές και 30 καθηγητές από τις αντίστοιχες χώρες. Τα προγράμματα Άσκησης και Αναψυχής στη Φύση, με τον τρόπο που υλοποιήθηκαν από τα σχολεία, συνέδεσαν το μάθημα της Φ.Α. με περιβαλλοντικές έννοιες και ζητήματα, αξιοποίησαν τις δυνατότητες της περιοχής για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών άσκησης, πρότειναν τρόπους υλοποίησης αυτών των δράσεων στα σχολεία της ευρύτερης περιοχής και παρότρυναν το δήμο Θέρμου μαζί με άλλους δημόσιους φορείς και ιδιώτες, να δημιουργήσουν ένα κέντρο στην περιοχή, που θα επισκέπτονται, όσοι αγαπούν την Υπαίθρια Άσκηση και την Περιήγηση στη Φύση. Επιπλέον παρουσιάστηκε στους μαθητές των σχολείων, η προοπτική να ασχοληθούν επαγγελματικά με αυτό το είδος του τουρισμού. Συμπερασματικά τα Ευρωπαϊκά σχέδια, που υλοποιήθηκαν στα δύο σχολεία, με θέμα την Υπαίθρια Άσκηση και Αναψυχή, εκτός από τα οφέλη στη σωματική και ψυχική υγεία μαθητών και καθηγητών, παρουσίασαν πρακτικές βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή για την οικονομική ενίσχυση των κατοίκων και την ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος.

Λέξεις-κλειδιά: Ευρωπαϊκά προγράμματα, Υπαίθρια Άσκηση, Αναψυχή, εκπαίδευση, τουρισμός

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΡΩΜΕΝΩΝ ΣΕ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ (ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΣΑΣ)

MARKETING STRATEGY INVESTIGATION AND EVENT ORGANIZATION IN A PROVINCE'S GYM (CASE OF THE CITY OF LARISSA)

ΠΙΤΣΙΛΚΑ Ε., ΚΩΣΤΑ Γ.
PITSILKA E. , KOSTA G.

*ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να μελετήσει την εφαρμογή του αθλητικού μάρκετινγκ στην επαρχία (περίπτωση της Λάρισσας). Η μεθοδολογία έγινε με βιβλιογραφική ανασκόπηση όπου καταλήξαμε σε δέκα άρθρα από τα οποία αντλήσαμε τις πληροφορίες . Εξετάστηκαν οι στρατηγικές μάρκετινγκ καθώς και το αθλητικό μάρκετινγκ. Για την εισαγωγή των υπηρεσιών σε γυμναστήριο στην επιθυμητή αγορά έγινε προσδιορισμός των δυνατοτήτων προϊόντικά, ψυχογραφικά, δημογραφικά και γεωγραφικά . Μέσα από την βιβλιογραφική ανασκόπηση βρέθηκαν ορισμένα θεμελιώδη ερωτήματα τα οποία είχαν απαντηθεί από τους ίδιους τους ερευνητές και αφορούσαν: (α) την αγορά των πελατών στην οποία θα απευθύνεται το προϊόν, (β) το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που θα έχει το προϊόν ή η υπηρεσία σε σχέση με αυτά που προσφέρονται στην αγορά, (γ) το αντίτιμο για την απόκτηση αυτού του προϊόντος ή της υπηρεσίας, (δ) το ύψος των πωλήσεων που θα πραγματοποιήσει η επιχείρηση για το συγκεκριμένο προϊόν ή την υπηρεσία και (ε) το επιχειρησιακό μέρος της δραστηριότητας που θα προσφέρουν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες. Στην συνέχεια έγινε εκτίμηση των θετικών και αρνητικών χαρακτηριστικών καθώς και των ευκαιριών και των απειλών σε επιχειρηματικό επίπεδο μέσω της ανάλυσης SWOT. Προκύπτει ότι οι υπηρεσίες ενός γυμναστηρίου θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ανάγκες και απαιτήσεις του καταναλωτικού κοινού, επιτυγχάνοντας το μέγιστο αποτέλεσμα στον ελάχιστο χρόνο. Για την εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού προτείνεται το λανσάρισμα πρωτότυπων προγραμμάτων γυμναστικής καθώς και επιλογή των μεθόδων προώθησης της υπηρεσίας λαμβάνοντας υπόψη την ομάδα στόχο.

55

Λέξεις κλειδιά: αθλητικό μάρκετινγκ, σχέδιο μάρκετινγκ, γυμναστήριο, διερεύνηση αγοράς, ανάλυση SWOT

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

INVESTIGATING THE CRITICAL SUCCESS FACTORS FOR SPORTS EVENTS

ΠΙΤΣΙΛΚΑ Ε., ΚΩΣΤΑ Γ.

PITSILKA E. , KOSTA G.

ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Πολλές περιοχές παγκοσμίως έχουν φιλοξενήσει αθλητικές εκδηλώσεις για την τόνωση των οικονομιών και την ανάπτυξη κοινοτήτων. Αξιοποιώντας ευκαιρίες από επενδύσεις σε υποδομές τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα, οι αθλητικές εκδηλώσεις μπορούν να έχουν θετικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις σε μια χώρα. Οι αθλητικές εκδηλώσεις έχουν επίσης αναπτυχθεί ως εργαλείο για τη μετάδοση εικόνων τουριστικών προορισμών, την ανάδειξη της επωνυμίας της πόλης και την προβολή της διεθνούς τουριστικής ανάπτυξης για να προσελκύσουν την παγκόσμια προσοχή. Έτσι, ο αριθμός των αθλητικών γεγονότων που κυμαίνονται από μικρές έως μεγάλες κλίμακες έχει αυξηθεί σταθερά τις τελευταίες δεκαετίες. Για την απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, η γνώση της επιτυχίας των αθλητικών εκδηλώσεων είναι απαραίτητη για τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις χώρες υποδοχής. Ωστόσο, λόγω των διαφορετικών αντιλήψεων της επιτυχίας των εκδηλώσεων, υπάρχει έλλειψη ολοκληρωμένων μελετών για το θέμα, γεγονός που οδηγεί σε έλλειψη κατανόησης και κατακερματισμού των πληροφοριών που υπήρχαν στη πρόσφατη βιβλιογραφία. Ο σκοπός της μελέτης ήταν να προτείνει τους βασικούς παράγοντες επιτυχίας για τη διοργάνωση των αθλητικών γεγονότων με βάση τους διαθέσιμους πόρους και να συμβάλει στην κάλυψη αυτού του επιστημονικού κενού. Η μεθοδολογία έγινε με βιβλιογραφική ανασκόπηση όπου καταλήξαμε σε δέκα άρθρα από τα οποία αντλήσαμε τις πληροφορίες. Τέλος εξαιτίας των περιορισμών της έρευνας δεν μπορούσαμε να γενικεύσουμε αλλά οι ερευνητές προτείνουν το είδος των πόρων που απαιτούνται για να έχουν υψηλό ποσοστό επιτυχίας οι αθλητικές διοργανώσεις.

Λέξεις κλειδιά: Sports Management, Event Management, Key Success Factor.

Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΩΣ BRANDING ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΛΟΓΟ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΗΣ

THE CITY OF TRIKALA AS A BRANDING DESTINATION ACCORDING TO THE REASON FOR THE VISIT AND PLACE OF STAY OF ITS VISITORS

ΣΑΜΑΡΑ Ε., ΜΙΧΟΥΛΗ Ε. & ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ο.

SAMARA E., MIHOULI E. & MATSOUKA O.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να αξιολογηθεί η πόλη των Τρικάλων από τους επισκέπτες της ως branding προορισμός, σύμφωνα με το λόγο της επίσκεψης και το μέρος της διαμονής τους. Το branding προορισμού μπορεί να οριστεί ως ένας τρόπος επικοινωνίας της μοναδικής ταυτότητας ενός προορισμού διαφοροποιώντας τον από τους ανταγωνιστές του. 206 επισκέπτες πήραν μέρος στη συγκεκριμένη έρευνα. Οι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν, κυρίως μέσω ηλεκτρονικής μορφής, το ερωτηματολόγιο με τίτλο «City branding and marketing: Η περίπτωση του Πειραιά» (Δρακοπούλου, 2013), προσαρμοσμένο για την πόλη των Τρικάλων. Οι παράγοντες που αξιολογήθηκαν αφορούσαν την επίγνωση για τον προορισμό, την αντιλαμβανόμενη ποιότητα του προορισμού, την ποιότητα της τουριστικής εμπειρίας, τις αντιλήψεις για την ανταγωνιστικότητα, την τουριστική ικανοποίηση και επιπλέον, τη συμμετοχή/ πρόθεση συμμετοχής σε πολιτιστικά και αθλητικά δρώμενα. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι ο λόγος επίσκεψης στην πόλη των Τρικάλων δεν παρουσίασε στατιστικά σημαντική διαφορά σε κανέναν από τους παράγοντες του ερωτηματολογίου εκτός της συμμετοχής/ πρόθεσης συμμετοχής για αθλητικά και πολιτιστικά δρώμενα. Όσον αφορά, όμως, το μέρος διαμονής των επισκεπτών φάνηκε ότι υπήρξε στατιστικά σημαντική διαφορά: για την ποιότητα της τουριστικής εμπειρίας, για την ανταγωνιστικότητα, για την εικόνα προορισμού, για την επίγνωση προορισμού, για την τουριστική ικανοποίηση και για τη συμμετοχή/ πρόθεση για αθλητικά και πολιτιστικά δρώμενα. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, ο λόγος που επισκέπτεται κάποιος τα Τρίκαλα επηρεάζει μόνο τη συμμετοχή/ πρόθεσή του για τα πολιτιστικά και αθλητικά δρώμενα, ενώ το μέρος διαμονής της επιλογής του φαίνεται να επηρεάζει και τη συμμετοχή/ πρόθεσή συμμετοχής του για δρώμενα αλλά και την ποιότητα, την εικόνα και την ικανοποίηση που αντιλαμβάνεται ο ίδιος για τον επισκεπτόμενο τουριστικό προορισμό, καθορίζοντας την πόλη των Τρικάλων ως branding προορισμό.

Λέξεις-κλειδιά: branding προορισμού, ποιότητα προορισμού και τουριστικής εμπειρίας, τουριστική ικανοποίηση, αθλητικά και πολιτιστικά δρώμενα, Τρίκαλα

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΔΡΟΜΙΚΩΝ ΔΡΩΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

THE IMPACT OF RUNNING EVENTS ON THE LOCAL COMMUNITY DEVELOPMENT

ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ Ε., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.
TZORTZAKIS E., TRIGONIS I.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της έρευνας ήταν η μελέτη της υπάρχουσας βιβλιογραφίας σχετικά με τις οικονομικές επιπτώσεις των εκδηλώσεων αθλητικού τουρισμού με έμφαση στα δρομικά δρώμενα και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Στόχος ήταν να εξεταστούν στοιχεία σχετικά με την επίδραση που έχουν τα δρομικά δρώμενα στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών, σε οικονομικό και σε κοινωνικό επίπεδο. Με την ανάπτυξη του δρομικού κινήματος παγκοσμίως, αλλά και στην Ελλάδα, όλο και περισσότεροι φορείς αναπτύσσουν και οργανώνουν δρομικά events με σκοπό, τόσο την προώθηση του αθλητισμού για όλους, όσο και για να τονώσουν την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και των επιχειρήσεων που εδρεύουν στον χώρο τέλεσης των αγώνων. Για την πραγματοποίηση της έρευνας έγινε αναζήτηση στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων Google Scholar χωρίς καθορισμό χρονικού εύρους έκδοσης των ερευνών, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν όλες οι πιθανές δημοσιευμένες μελέτες. Σύμφωνα με τις έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί οι αθλητικές δρομικές εκδηλώσεις μπορούν να αποτελέσουν έναν εξαιρετικό τρόπο για την τόνωση μιας τοπικής περιοχής, τόσο στην προβολή της, όσο και στην άμεση εισροή χρημάτων από επισκέπτες εκτός πόλης, αυξάνοντας το προφίλ μιας περιοχής και των τοπικών επιχειρήσεων στους επισκέπτες ή απλά φέρνοντας μια κοινότητα πιο κοντά (Mckay, McEwan & Baker, 2019). Οι θετικές επιπτώσεις στις τοπικές κοινωνίες είναι πολύ σημαντικές βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα αλλά πρέπει να καταβάλλεται και η αντίστοιχη προσπάθεια από τους τοπικούς και κρατικούς φορείς, ώστε να ενισχύονται οι ενέργειες αυτές, γιατί οι παραπάνω θετικές οικονομικές επιπτώσεις δεν θα προκύψουν αυτόματα από τη διοργάνωση μιας εκδήλωσης αθλητικού τουρισμού. Το δεύτερο σκέλος της βιβλιογραφίας για τις εκδηλώσεις αθλητικού τουρισμού ασχολείται με την οργάνωση, τη διαχείριση και το μάρκετινγκ της εκδήλωσης. Ισχυρίζονται ότι, αν αυτά γίνουν αποδοτικά και αποτελεσματικά, τα οικονομικά οφέλη θα μεγιστοποιηθούν και το κόστος θα ελαχιστοποιηθεί (Gratton, Shibli & Coleman, 2006). Συνεπώς, δεν είναι η ίδια η εκδήλωση που έχει μεγάλο οικονομικό αποτέλεσμα αλλά η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση της (Khan, Bibi, Lorenzo, Lyu & Babar, 2020). Συνοψίζοντας, παρατηρείται αύξηση των οικονομικών εσόδων των περιοχών που διοργανώνονται αθλητικά δρώμενα, γεγονός που συνιστά θετική εξέλιξη για περιοχές που αναζητούν προσέλκυση τουριστών και αύξηση των εσόδων με παράλληλη προβολή του τόπου τους, αλλά απαιτείται σωστή οργάνωση, ώστε να ελαχιστοποιηθούν τα έξοδα και να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη σε όλους τους τομείς.

Λέξεις-κλειδιά: αθλητικός τουρισμός, οργάνωση events, οικονομικά αποτελέσματα αθλητικών δρώμενων

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΓΟΥΝ ΤΟΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ PIERRA GRETA PROJECT

RECORDING OPINIONS OF TOURISTS CHOOSING WINTER TOURISM IN CRETE: THE CASE OF THE PIERRA GRETA PROJECT

ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ Ε., ΤΡΙΓΩΝΗΣ Ι.

TZORTZAKIS E., TRIGONIS I.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η αξιολόγηση της προβολής της Κρήτης, μέσα από τις δράσεις του PIERRA GRETA για την ανάπτυξη του ορειβατικού τουρισμού και ιδιαιτέρως του ορειβατικού σκι στην Κρήτη. Στην παρούσα μελέτη συλλέχθηκαν δεδομένα που αξιολογούσαν τις υπηρεσίες από τους τουρίστες που συμμετείχαν στις παραπάνω δράσεις. Παράλληλα συλλέχθηκαν στοιχεία που αποτυπώνουν τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με το πως το συγκεκριμένο προϊόν θα γινόταν πιο ελκυστικό με στόχο την ακόμα καλύτερη αξιοποίηση του ορεινού τουρισμού στην Κρήτη. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 60 συμμετέχοντες ηλικίας από 18 έως 60 ετών (30 άτομα από χώρες του εξωτερικού, 10 άτομα από την Κρήτη και 20 άτομα από την Ελλάδα) που έλαβαν μέρος στα event του ορειβατικού σκι που διοργανώθηκαν τα έτη 2020 και 2022. Τα δεδομένα της έρευνας συλλέχθηκαν με την συμπλήρωση των τροποποιημένων, για τις ανάγκες της έρευνας, ερωτηματολόγιων των Kaplanidou & Vogt (2007), και Alexandris, et al., (2004). Απάντησαν σε 8 ερωτήσεις που αφορούσαν το event και 9 ερωτήσεις που αφορούσαν τον προορισμό μέσω μίας 7-θμιας κλίμακας Likert. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ανήκαν στην ηλικιακή κατηγορία 35-44 χρονών, ήταν κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου, ελεύθεροι επαγγελματίες και με εισοδήματα άνω των 25.000 ευρώ. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι συμμετέχοντες αξιολόγησαν πολύ θετικά την εμπειρία τους σχετικά με την συμμετοχή τους στο event, και ένα 80% απάντησε πως θα συμμετάσχει και στο μέλλον. Η τοποθεσία και η ποιότητα υπηρεσιών σχετικά με το event ήταν οι κυριότεροι λόγοι και για την μελλοντική συμμετοχή τους. Συμπερασματικά, τα αποτελέσματα των ερωτήσεων που αφορούσαν το event, δείχνουν ότι τα βουνά της Κρήτης μπορούν να υποστηρίξουν και να αναπτύξουν το ορειβατικό σκι, ενώ παράλληλα η φιλοξενία και ο προορισμός μπορούν να ικανοποιήσουν σε μεγάλο βαθμό τις απαιτήσεις των συμμετεχόντων.

Λέξεις-κλειδιά: χειμερινός αθλητικός τουρισμός, οργάνωση event, Pierra Greta Project

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΧΟΡΟΣ

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΧΟΡΕΥΤΗ ΣΤΟ ΜΠΑΛΕΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ 15^ο ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ

THE PLACE OF MALE BALLET DANCER FROM THE 15TH TO THE 19TH CENTURY

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ο., ΠΙΤΣΗ Α.

PAPADIMITRIOU O., PITSI A.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της εργασίας ήταν η διερεύνηση της συμμετοχής του άντρα στο μπαλέτο και πώς η συμμετοχή του επηρέασε την εξέλιξη του κλασικού χορού ως τεχνική, αλλά και ως θέαμα από το 15^ο αιώνα μέχρι και τον 19^ο αιώνα. Για την πραγματοποίηση της εργασίας ακολουθήθηκε η μέθοδος της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Αναζητήθηκαν πληροφορίες σε βιβλία ιστορίας του μπαλέτου, στην Ελληνική γλώσσα, τα οποία υπάρχουν στις πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών και του Τομέα Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Από το σύνολο των βιβλίων που μελετήθηκαν, στα επτά που κρίθηκαν κατάλληλα για τον σκοπό της εργασίας, περιγράφεται, μέσω μιας ιστορικής αναδρομής του μπαλέτου, η δράση του άνδρα χορευτή σε σχέση με τις αντιλήψεις που επικρατούσαν στην κάθε εποχή μεταξύ του 15^{ου} και του 19^{ου} αιώνα. Πιο αναλυτικά τον 15^ο αιώνα, το έντονο ενδιαφέρον για την τέχνη οδήγησε στην εμφάνιση του μπαλέτου, αρχικά στην Ιταλία και στη συνέχεια στη Γαλλία. Μέσα στις αυλές των παλατιών γίνονταν μεγαλοπρεπείς γιορτές, τις οποίες επέβλεπαν άνδρες χοροδιδάσκαλοι και χορογράφοι όπου χόρευαν κυρίως ευγενείς άνδρες και γυναίκες. Αντίθετα, στα θέατρα έξω από το παλάτι χόρευαν μόνο άνδρες. Με την εμφάνιση του βασιλιά Λουδοβίκου του ΙΔ', το μπαλέτο περνάει στους άνδρες επαγγελματίες χορευτές, οι οποίοι εξέλιξαν την τεχνική, κάνοντάς την πιο απαιτητική. Έβαλαν κανόνες και ορολογία και πρωταγωνιστούσαν μέχρι το τέλος του 17^{ου} αιώνα, όπου έχουμε στη σκηνή πλέον και γυναίκες χορεύτριες. Τον 18^ο αιώνα, επαγγελματίες άνδρες χορευτές ταξιδεύουν παντού και προτείνουν νέες κινήσεις, βήματα και τεχνικές, ως χορευτές και χοροδιδάσκαλοι, ενώ ως ερευνητές, αναζητούν μία άλλη θέση του χορού μέσα στην κοινωνία. Τέλος, τον 19^ο αιώνα η ανδρική παρουσία στη σκηνή παραγκωνίζεται καθώς η θεματολογία της εποχής έβαζε σε πρωταγωνιστικό ρόλο τη γυναίκα χορεύτρια. Από την ιστορική αναδρομή φαίνεται πως ο άνδρας χορευτής οδήγησε το μπαλέτο, μέσα από τις καινοτομίες που πρότεινε στη χορογραφία και στη διδασκαλία, στη μορφή που γνωρίζουμε σήμερα. Συμπερασματικά προκύπτει ότι ο άνδρας χορευτής είχε μία δυναμική παρουσία στο πέρασμα των αιώνων, όσον αφορά την εξέλιξη του μπαλέτου.

Λέξεις κλειδιά: μπαλέτο, άνδρας χορευτής, άνδρας χορογράφος, άνδρας χοροδιδάσκαλος

ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΧΟΡΕΥΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥΣ

PIONEER FEMALE DANCERS OF CONTEMPORARY DANCE IN THE EARLY 20TH CENTURY AND THEIR PHILODORPHY

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ο., ΠΙΤΣΗ Α.

PAPADIMITRIOU O., PITSI A.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Η θέση της γυναίκας στην κοινωνία μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα, από όλες τις κοινωνικές τάξεις, δεν ήταν ισότιμη με αυτή του άντρα. Αντιμετωπιζόταν, κυρίως, ως ένα σώμα ικανό να προσφέρει μόνο ικανοποίηση και ήταν αποκλεισμένη από τα πολιτικά και οικονομικά θέματα. Παράλληλα, ο κλασικός χορός του 19^{ου} αιώνα την είχε περιορίσει σε έναν ρόλο που την ήθελε χορεύτρια άγγελο ή χορεύτρια πόρνη. Σκοπός της εργασίας ήταν να διερευνηθεί η δράση των γυναικών χορευτριών που ονομάστηκαν πρωτοπόρες, καθώς έδωσαν το έναυσμα για την έναρξη του μοντέρνου κινήματος στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και συνετέλεσαν στη δημιουργία ενός νέου είδους χορού, του σύγχρονου, όπως τον γνωρίζουμε σήμερα. Για την πραγματοποίηση της εργασίας ακολουθήθηκε η μέθοδος της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Αναζητήθηκαν πληροφορίες κυρίως σε βιβλία του σύγχρονου χορού, στην ελληνική και στη γαλλική γλώσσα, τα οποία υπάρχουν στις πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες του Τ.Ε.Φ.Α.Α του Α.Π.Θ., των Τμημάτων Θεατρικών Σπουδών του Α.Π.Θ και του Πανεπιστημίου Πατρών αλλά και της επαγγελματικής σχολής χορού Choreia στο Παρίσι. Στο σύνολο των βιβλίων, που κρίθηκαν κατάλληλα για τον σκοπό της εργασίας, αναδεικνύονται τα βιογραφικά στοιχεία χορευτριών γυναικών και κυρίως η συμβολή τους αναφορικά με την εξέλιξη του χορευτικού ρεπερτορίου και την εκφραστική προσέγγιση του σύγχρονου χορού. Από την έρευνα προέκυψε ότι το μοντέρνο κίνημα στο χορό ξεκίνησε ως μία ανάγκη αναθεώρησης της θέσης της χορεύτριας πάνω στη σκηνή, αλλά και ως μία ανάγκη της για αναζήτηση νέας ταυτότητας μέσα στην κοινωνία. Έδωσε φωνή στη γυναίκα να εκφράσει τα θέλω της, τα ιδανικά της, τις ανάγκες και επιθυμίες της, να πάρει θέση στα κοινωνικά θέματα και όλα αυτά μέσα από ένα απελευθερωμένο, πλέον, σώμα. Πρωτοπόρες γυναίκες χορεύτριες όπως η Ισιδώρα Ντάνκαν, η Ruth St.Denis, η Martha Graham, η Doris Humphrey και η Mary Wigman, οδήγησαν με τη φιλοσοφία τους στην αποδέσμευσή τους από τη στερεότυπη εικόνα του κλασικού χορού και στην εξέλιξη του μοντέρνου κινήματος σε Ευρώπη και Αμερική στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Συμπερασματικά από αυτή την ιστορική αναδρομή προκύπτει ότι το μοντέρνο κίνημα ήταν καθαρά γυναικεία υπόθεση, διότι ξεκίνησε από την ανάγκη πρωτοπόρων γυναικών χορευτριών να αναδείξουν, μέσω της τέχνης του χορού, τη φιλοσοφία τους και να δώσουν μία άλλη διάσταση στο γυναικείο πνεύμα και σώμα.

Λέξεις κλειδιά: Σύγχρονος χορός, Ισιδώρα Ντάνκαν, σύγχρονος χορός, μοντέρνο κίνημα, εκφραστικός χορός.

Η ΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΑΣ ΣΤΟ ΠΑΛΑΜΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΛΥΒΙΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ.

THE STRUCTURAL ANALYSIS OF THE KARAGOUNA IN PALAMA KARDITSA AND IN THE THE MEGALA KALIVIA OF TRIKALON

ΣΤΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Ε. , ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
STYLOPOULOS E. , GOULIMARIS D.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Κάθε περιοχή του ελλαδικού χώρου ,εμφανίζει χορούς οι οποίοι από περιοχή σε περιοχή και ανά κοινότητα αποδίδονται με διαφορετικό τρόπο. Υπάρχουν πολλά τέτοια παραδείγματα σ' όλη την Ελλάδα όπως τα τσάμικα στην Ήπειρο, οι μπάλλοι στις Κυκλάδες, τα ζωναράδικα στη Θράκη, οι σουσέτες στα Δωδεκάνησα κ.α Στη περιοχή της Δυτικής Θεσσαλίας ένα τέτοιο παράδειγμα είναι και ο χορός Καραγκούνα ο οποίος αποδίδεται με διαφορετικές παραλλαγές ανά περιοχή ή ανά χωριό. Σκοπός της εργασίας είναι η δομική ανάλυση του χορού «Καραγκούνα» όπως χορεύεται στη κοινότητα του Παλαμά Καρδίτσας και στη κοινότητα των Μεγάλων Καλυβίων του Ν. Τρικάλων. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκε ανάλυση της κίνησης και της μουσικής στις δύο περιοχές. Η δομική ανάλυση έγινε με βάση την ταξινομική χορολογική μέθοδο του Dance study Group of the International Folk Music Council. Δημιουργήθηκαν δυο πίνακες δομικής ανάλυσης του χορού «Καραγκούνα» από τις δυο περιοχές. Η μορφή του χορού η οποία αναλύθηκε προέκυψε μέσω συμμετοχικής παρατήρησης στις δυο περιοχές και βιβλιογραφικής αναζήτησης. Τα αποτελέσματα της δομικής ανάλυσης έδειξαν ότι η μορφή του χορού της τραγουδιστής Καραγκούνας δομείτε σύμφωνα με το κινητικό μοτίβο του συρτού στα "δυο" ή μίξη μοτίβων του συρτού στα «δύο» και στα «τρία». Στην μεν περίπτωση του Παλαμά υπάρχει η διπλή επανάληψη του κινητικού μοτίβου στα "δύο" ($2/4+1/4+1/4$) και με συνεχή επανάληψη του κινητικού μοτίβου, ενώ στη περίπτωση των Μ. Καλυβίων υπάρχει η μίξη του συρτού στα "δύο" και στα "τρία". Στα "δύο", στο 1^ο και 2^ο κινητικό μοτίβο ($1/4+1/4+2/4$) και στα "τρία" στο 3^ο και 4^ο κινητικό μοτίβο ($2/4 + 2/4$). Η ποικιλομορφία του χορού Καραγκούνα, βάση των κινητικών μοτίβων του χορού στα «δυο» και «στα τρία», του Παλαμά-Καρδίτσας και των Μ.Καλυβίων- Τρικάλων, συνδέεται με τη τοπική εκφραστική δεξιοτεχνία, με την ατομική δημιουργικότητα, με τις τοπικές αλληλεπιδράσεις, λόγω γειτνίασης και μετακίνησης αλλά και με την τοπική συνείδηση των ντόπιων χορευτών της, προσαρμοσμένες κατά περίπτωση και συμπληρωμένες με προσωπική έμπνευση.

Λέξεις κλειδιά: χορός , Καραγκούνα, δομική ανάλυση,

ΤΑ ΡΟΓΚΑΤΣΑΡΙΑ ΣΤΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ.ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΔΡΩΜΕΝΟΥ ΣΤΗ ΠΕΔΙΝΗ(ΠΑΛΑΜΑΣ) ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗ (ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ-ΝΕΟΧΩΡΙ) ΚΑΡΔΙΤΣΑ

THE CUSTOM OF ROGATSARIA IN KARDITSA FROM YESTERDAY TO TODAY. CUSTOMARY DIFFERENCES AND SIMILARITIES OF THE FOLK ACTION IN LOWLAD (PALAMAS) AND ΜΟΥΝΤΑΙΝΟΥΣ (ΜΟΡΦΟΥΝΙ-ΝΕΟΗΟΡΙ) KARDITSA

ΣΤΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Ε. , ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
STYLOPOULOS E. , GOULIMARIS D.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Τα Ρογκατσάρια ή Λογκατσάρια είναι ένα έθιμο που λαμβάνει χώρα το 12ήμερο από την παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι και τα Θεοφάνεια κυρίως σε χωριά της Μακεδονίας και της Θεσσαλίας. Σκοπός του είναι το ξύπνημα της φύσης και η επίτευξη της καλοχρονιάς, της ευγονίας, της υγείας, της ευτυχίας και της ευφορίας. Πρόκειται για ένα λαϊκό δρώμενο που όπως υποστηρίζουν οι λαογράφοι έχει τις ρίζες τους στα αρχαία χειμερινά "Διονύσια" και στα "Ανθεστήρια" της αρχαίας ελληνικής παράδοσης. Το εν λόγω έθιμο είναι διαχρονικό και λέγεται ότι έλαβε το όνομά του από τα Ρωμαϊκά χρόνια, τότε που τα μπουλούκια των μασκαράδων τα αποκαλούσαν rogatores, ήτοι ζητιάνους. Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη του εθίμου "Ρογκατσία των Καραγκούνηδων" και της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Παλαμά Καρδίτσας και των Αγράφων του Δήμου της Λίμνης Πλαστήρα. Μέσω της συγκριτικής μελέτης γίνεται προσπάθεια να εντοπισθούν ομοιότητες και διαφορές στην διαδικασία τέλεσης του εθίμου μεταξύ των ανωτέρω αναφερόμενων περιοχών και να γίνει αναφορά σε μουσικοκινητικά στοιχεία (τραγουδι-χορός) που συναντιούνται κατά την τέλεση του εν λόγω εθίμου. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιείται από επιλεγμένη βιβλιογραφία, από συνεντεύξεις με τους γηγενείς κατοίκους και με τη συμμετοχική παρατήρηση. Τα αποτελέσματα της εργασίας έδειξαν, ότι υπάρχουν διαφορές και ομοιότητες μεταξύ των δύο όσον αφορά στην ημερομηνία τέλεσης του δρωμένου, στη σύνθεση της ομάδας και τον αριθμό των μελών, στο ρόλο του κάθε θιασώτη, στην ύπαρξη οργανοπαιχτών, στο αν περιοδεύουν μόνο στο χωριό τους ή και σε άλλα κοντινά ή και μακρινά χωριά, στα τραγούδια που τυχόν λεγόταν ή όχι, στα επεισόδια που γινόταν ή μη όταν διασταυρώνονταν τα μπουλούκια από διαφορετικά χωριά, όπως επίσης στους χορούς που χορευόταν ή όχι κατά τη τέλεση του εθίμου. Συμπερασματικά, υπάρχει μια κοινή δομή στη τέλεση του δρωμένου και των δύο κοινοτήτων. Γεγονός είναι πως καταβάλλεται προσπάθεια να διατηρηθεί το έθιμο με τον παραδοσιακό τρόπο τέλεσης του και τον ιερό χαρακτήρα που είχε στο παρελθόν. Θα πρέπει με κάποιο τρόπο να ενισχυθεί η στήριξή του από τις αρμόδιες τοπικές αρχές ή από τους εκάστοτε Πολιτιστικούς Συλλόγους με κύριο στόχο την μεταλαμπάδευση της ιστορίας του εθίμου από γενιά σε γενιά και την δημιουργία συναισθηματικών δεσμών των συμμετεχόντων με αυτό και σύνδεσή του με την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Λέξεις-κλειδιά: Ρογκατσάρια, έθιμο, δρώμενο, 12ήμερο, χορός

ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥΣ ΧΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥΣ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.

INJURIES IN GREEK TRADITIONAL DANCES AND THEIR CAUSES. THE CASE OF MACEDONIAN DANCERS.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Β., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
DIMITRIADIS V., GOULIMARIS D.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση των τραυματισμών σε χορευτές του Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού και τα αίτια που τους προκάλεσαν. Χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο για τους τραυματισμούς των Μάλλιου, Ρόκκα, Μπενέκα, Μαυρίδη και Γοδόλια (2007) το οποίο έχει ξαναχρησιμοποιηθεί στον ελλαδικό χώρο από τους Κ. Σαββίδου, Σ. Ρόκκα, Α. Μπενέκα, Π. Μάλλιου (2018). Η διανομή του ερωτηματολογίου έγινε ηλεκτρονικά. Καταγράφηκαν οι τραυματισμοί που εμφανίστηκαν και έγινε διερεύνηση των αιτιολογικών παραγόντων που σχετίζονται με το χορό. Το ερωτηματολόγιο, δόθηκε σε 385 ενήλικες χορευτές/τριες (87 άνδρες και 298 γυναίκες) με εμπειρία ενός έτους το ελάχιστο, οι οποίοι συμμετείχαν σε οργανωμένα προγράμματα ελληνικών παραδοσιακών χορών, τα οποία υλοποιούνται από πολιτιστικούς συλλόγους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στην περιοχή της Μακεδονίας. Ο τρόπος επιλογής του δείγματος ήταν τυχαίος. Για την στατιστική επεξεργασία των δεδομένων της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία περιγραφικής στατιστικής (μέσοι όροι, τυπικές αποκλίσεις και συχνότητες). Η ανάλυση των αποτελεσμάτων έδειξε ότι οι τραυματισμοί των συμμετεχόντων κυμαίνονται σε μικρά ποσοστά. Το 20,5% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι εμφάνισε έναν ή περισσότερους τραυματισμούς. Οι βασικότεροι αιτιολογικοί παράγοντες τραυματισμών σύμφωνα με την άποψη των συμμετεχόντων είναι οι πολλές ώρες εκμάθησης (20,91%), η πίεση για απόδοση και επίδοση (22,73%), η υπερκόπωση (21,82%), η σκληρή επιφάνεια εξάσκησης (26,36%), η ανεπαρκής φυσική κατάσταση (19,09%), η δυσκολία κινήσεων (14,55%), η επαναλαμβανόμενες κινήσεις (14,55%), η αγνόηση προειδοποιητικών σημαδιών (15,45%) και η ανεπαρκής προθέρμανση (12,73%). Ο Ελληνικός Παραδοσιακός Χορός σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, μπορεί να θεωρηθεί ως μια ευχάριστη εναλλακτική μορφή άσκησης, υγείας και αναψυχής, χωρίς να παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα τραυματισμών και μπορεί να είναι ιδιαίτερα αποδεκτή για όλες τις ομάδες των συμμετεχόντων καθώς η αναλογία εμφάνισης τραυματισμών φαίνεται να είναι σχετικά μικρή.

Λέξεις-κλειδιά: τραυματισμοί, παραδοσιακός χορός, αναψυχή

ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ.

INJURIES AND SATISFACTION IN GREEK TRADITIONAL DANCE ACTIVITIES.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Β., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.

DIMITRIADIS V., GOULIMARIS D.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Σκοπός της μελέτης ήταν η διερεύνηση των τραυματισμών χορευτών που συμμετέχουν σε δραστηριότητες Ελληνικών Παραδοσιακών Χορών (ΕΠΧ) ως παράγοντα διαφοροποίησης της ικανοποίησης που νιώθουν από την συμμετοχή τους σε αυτές. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο για τους τραυματισμούς των Μάλλιου, Ρόκκα, Μπενέκα, Μαυρίδη και Γοδόλια (2007) το οποίο έχει ξαναχρησιμοποιηθεί στον ελλαδικό χώρο από τους Κ. Σαββίδου, Σ. Ρόκκα, Α. Μπενέκα, Π. Μάλλιου (2018). Η διανομή του ερωτηματολογίου έγινε ηλεκτρονικά. Καταγράφηκαν οι τραυματισμοί που εμφανίστηκαν και η συνολική ικανοποίηση των συμμετεχόντων. Το ερωτηματολόγιο, δόθηκε σε 385 ενήλικες χορευτές/τριες (87 άνδρες και 298 γυναίκες) με εμπειρία ενός έτους το ελάχιστο, οι οποίοι συμμετείχαν σε οργανωμένα προγράμματα ελληνικών παραδοσιακών χορών, τα οποία υλοποιούνται από πολιτιστικούς συλλόγους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στην περιοχή της Μακεδονίας. Ο τρόπος επιλογής του δείγματος ήταν τυχαίος. Για την στατιστική επεξεργασία των δεδομένων της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία περιγραφικής στατιστικής (μέσοι όροι, τυπικές αποκλίσεις και συχνότητες) και ανάλυση διακύμανσης. Η ανάλυση των δεδομένων για την συνολική ικανοποίηση των συμμετεχόντων έδειξε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (58,7%) είναι απόλυτα ικανοποιημένο, ένα μεγάλο ποσοστό (32,5%) είναι σχεδόν απόλυτα ικανοποιημένο και σε πολύ μικρότερα ποσοστά κυμάνθηκαν, οι απαντήσεις, από μέτρια έως καθόλου ικανοποιημένοι. Το 20,5% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι εμφάνισε έναν ή περισσότερους τραυματισμούς. Για να ελεγχθεί εάν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές, ως προς την ικανοποίηση, οφειλόμενες σε τραυματισμούς των συμμετεχόντων, πραγματοποιήθηκε t-test για ανεξάρτητα δείγματα. Από τα αποτελέσματα ($t_{(383)} = 2.13, p < .05$), φαίνεται ότι οι τραυματισμοί αποτελούν παράγοντα διαφοροποίησης ως προς την ικανοποίηση. Η συνολική ικανοποίηση των μη τραυματισμένων είναι υψηλότερη σε σχέση με των τραυματισμένων. Με στόχο την μεγαλύτερη ικανοποίηση των ατόμων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες ΕΠΧ θα πρέπει οι πολιτιστικοί σύλλογοι να μεριμνήσουν για την μείωση των τραυματισμών στο ελάχιστο.

Λέξεις-κλειδιά: τραυματισμοί, παραδοσιακός χορός, ικανοποίηση

Η ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΜΕ ΤΑ ΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.

THE RELATION BETWEEN RELIGIOUS BELIEF AND PARTICIPANTS'S YEARS OF EXPERIENCE IN DANCE ACTIVITIES.

ΤΖΙΟΥΜΕΡΚΑ Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
TZIOUMERKA E., GOULIMARIS D.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Σκοπός της έρευνας ήταν να ερευνηθεί την σχέση της θρησκευτικής πίστης με τα έτη εμπειρίας συμμετεχόντων σε τέσσερα είδη χορευτικών δραστηριοτήτων (Παραδοσιακός, Ζούμπα, Μοντέρνος, Μπαλέτο). Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 194 ενήλικοι (άνδρες και γυναίκες) συμμετέχοντες σε μαθήματα συλλογών-σχολών χορού οι οποίοι ήταν άνω των 17 ετών. Για την εκτίμηση της δύναμης της θρησκευτικής πίστης χρησιμοποιήθηκε το Santa Clara Strength of Religious Faith Questionnaire (SCSRFQ; Plante & Boccaccini, 1997) όπως εφαρμόστηκε στον ελληνικό πληθυσμό (Dianni, Proios, & Kouthouris, 2014). Αποτελείται από 10-ερωτήσεις (π.χ. «Η θρησκευτική μου πίστη είναι εξαιρετικά σημαντική για μένα»). Οι ερωτήσεις βαθμολογούνταν σε μια 4-βάθμια κλίμακα τύπου Likert και οι υψηλότερες βαθμολογίες δείχνουν τη μεγαλύτερη δύναμη της θρησκευτικής πίστης. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση αξιοπιστίας με υπολογισμό του α Cronbach ($\alpha=.953$), υπολογίσθηκαν οι μέσοι όροι (Μ.Ο.) και η τυπική απόκλιση (Τ.Α.), καθώς και ο συντελεστής συσχέτισης Pearson's. Η ανάλυση έδειξε ότι υπήρξε μικρή συσχέτιση, της θρησκευτικής πίστης με τα χρόνια εμπειρίας των συμμετεχόντων σε χορευτικές δραστηριότητες. Συγκεκριμένα η θρησκευτική πίστη παρουσίασε σχετικά χαμηλή συσχέτιση με τα χρόνια εμπειρίας των συμμετεχόντων που παρακολουθούν Ζούμπα ($r=.210$). Χαμηλότερη συσχέτιση της θρησκευτικής πίστης με τα έτη εμπειρίας των συμμετεχόντων παρουσιάστηκαν στον Μοντέρνο χορό ($r=.139$). Αρνητικές συσχετίσεις παρουσιάστηκαν για το Μπαλέτο ($r=-.249$) και σε όσους παρακολουθούν μαθήματα παραδοσιακών χορών ($r=-.025$) ιδιαίτερα χαμηλή συσχέτιση. Συμπερασματικά η θρησκευτική πίστη, δεν παρουσιάζει ισχυρή συσχέτιση με τα έτη εμπειρίας των ατόμων που συμμετέχουν σε χορευτικές δραστηριότητες.

Λέξεις-κλειδιά: Θρησκευτική Πίστη, χορός, έτη εμπειρίας.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ.

PARTICIPATION IN DIFFERENT DANCE ACTIVITIES AS A FACTOR OF DIFFERENTIATION OF RELIGIOUS BELIEF.

ΤΖΙΟΥΜΕΡΚΑ Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.

TZIOUMERKA E., GOULIMARIS D.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της μελέτης ήταν να ερευνηθεί τις διαφορές που παρουσιάζονται στην θρησκευτική πίστη σε σχέση με το είδος χορευτικής δραστηριότητας που επιλέγουν οι συμμετέχοντες σε Παραδοσιακό, Ζούμπα, Μπαλέτο και Μοντέρνο χορό. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 194 ενήλικοι (γυναίκες και άνδρες) συμμετέχοντες σε μαθήματα συλλογών-σχολών χορού οι οποίοι ήταν άνω των 17 ετών. Για την εκτίμηση της δύναμης της θρησκευτικής πίστης χρησιμοποιήθηκε το Santa Clara Strength of Religious Faith Questionnaire (SCSRFQ; Plante & Boccaccini, 1997) όπως εφαρμόστηκε στον ελληνικό πληθυσμό (Dianni, Proios, & Kouthouris, 2014). Ένα σύντομο ερωτηματολόγιο δέκα ερωτήσεων π.χ. « Η πίστη μου επηρεάζει πολλές από τις αποφάσεις μου». Οι ερωτήσεις βαθμολογούνταν σε μια 4-βάθμια κλίμακα τύπου Likert. Υπολογίσθηκαν οι μέσοι όροι (Μ.Ο.), η τυπική απόκλιση (Τ.Α.) και έγινε ανάλυση διακύμανσης (One-Way ANOVA). Οι αναλύσεις έδειξαν ότι υπάρχει σημαντική στατιστική διαφορά ως προς την θρησκευτική πίστη μεταξύ των τεσσάρων ειδών χορευτικών δραστηριοτήτων ($F_{(3,126)} = 2.98$ $p < .05$). Το Post Hoc Test του Tukey έδειξε ότι οι συμμετέχοντες στους παραδοσιακούς χορούς (Μ.Ο.=2.81 & Τ.Α=.72) παρουσίασαν στατιστικά σημαντική διαφορά σε σχέση με όσους παρακολούθησαν Ζούμπα (Μ.Ο.=2.39 & Τ.Α=.77) και Μοντέρνο χορό (Μ.Ο.=2.50 & Τ.Α=.91). Η έρευνα δείχνει ότι η θρησκευτική πίστη διαφοροποιείται από την χορευτική δραστηριότητα.

Λέξεις-κλειδιά: θρησκευτική πίστη, παράγοντας διαφοροποίησης, παραδοσιακοί χοροί, Μοντέρνος χορός, Ζούμπα, Μπαλέτο.

ΤΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΧΟΡΕΥΤΕΣ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ.

THE LEGAL FRAMEWORK FOR EMPLOYMENT OF DANCERS. THE CASE OF GREECE AND GERMANY

ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑΣ Γ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ., ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ Ε., ΠΙΤΣΗ Α.
PROTORAPPAS G., GOULIMARIS D., ALBANIDIS E., PITSI A.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Στόχος της εργασίας αυτής ήταν η μελέτη του νομικού ρυθμιστικού πλαισίου απασχόλησης των χορευτών, που συμμετέχουν σε χορευτικές παραστάσεις, είτε μεμονωμένα ως κορυφίοι, σολίστ και πρώτοι χορευτές, είτε ως μέλη χορευτικής ομάδας, όπως αντιστοίχως θεσπίστηκε και εφαρμόζεται στην Ελλάδα και στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Μελετήθηκαν οι όροι εργασίας, τόσο στην ευκαιριακή, όσο και στην συστηματική απασχόληση και αξιολογήθηκαν αμφότερα τα νομικά πλαίσια εργασίας των έννομων τάξεων, ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα για την βελτίωση των όρων εργασίας. Για τις ανάγκες πραγματοποίησης της εργασίας ακολουθήθηκε η μέθοδος της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Ανασκοπηθήκαν πρωτογενείς νομικές πηγές (κοινοτικές οδηγίες, Σύνταγμα, νόμοι, προεδρικά διατάγματα), συλλογικές συμβάσεις εργασίας, βιβλία, επιστημονικά άρθρα και μελέτες, πρακτικά συνεδρίων, διδακτορικές διατριβές, αλλά και μεταπτυχιακές εργασίες της τελευταίας εικοσαετίας στην Ελληνική, Αγγλική και Γερμανική γλώσσα, τα οποία είτε υπάρχουν σε ηλεκτρονική μορφή και είναι δυνατή η πρόσβασή τους μέσω του διαδικτύου, σε μορφή pdf ή word, είτε υπάρχουν στη βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα προέκυψε ότι στην Ελληνική έννομη τάξη δεν υφίσταται εισέτι συλλογική σύμβαση εργασίας υπέρ των χορευτών, που να ρυθμίζει από κοινού με το Εθνικό Εργατικό Δίκαιο και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, ως ενιαίο νομικό πλέγμα, τους όρους εργασίας, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εργαζόμενων χορευτών, που συμμετέχουν σε χορευτικές παραστάσεις. Αντίθετα, στο Γερμανικό νομικό πλαίσιο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί κυρίως λόγω της υφιστάμενης συλλογικής σύμβασης εργασίας (NV Bühne), παρέχεται υπέρ των χορευτών ένα ενισχυμένο προστατευτικό πλέγμα. Προκειμένου, οι χορευτές στην Ελλάδα να βελτιώσουν τους όρους και τις συνθήκες εργασίας τους και για να διασφαλίσουν έναν αξιοπρεπή τρόπο διαβίωσης, θα πρέπει να υποστηριχθούν με φιλόδοξα πλαίσια πολιτικής, επαρκή δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση και ευνοϊκό εργασιακό και φορολογικό περιβάλλον.

69

Λέξεις-κλειδιά: χορός, χορευτές, όροι εργασίας, νομικό πλαίσιο, συλλογική σύμβαση εργασίας

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΧΟΡΟΥ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΙΝΟΜΥΑΛΓΙΑ

THE IMPACT OF DANCE PROGRAMS ON PEOPLE WITH FIBROMYALGIA

ΦΕΡΕΚΙΔΗΣ Κ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.

FEREKIDIS K., GOULIMARIS D.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Η ινομυαλγία είναι μία χρόνια κατάσταση η οποία προκαλεί πόνο και ευαισθησία σε όλο το σώμα, τα οποία συνδυάζονται και με διαταραχές ύπνου, καταβολή και γενικότερα αίσθημα κόπωσης. Είναι σχετικά συχνή πάθηση και η αιτία της είναι άγνωστη. Η ινομυαλγία δεν είναι μορφή φλεγμονώδους αρθρίτιδας αλλά ουσιαστικά είναι πάθηση του νευρικού συστήματος. Ο χορός είναι μορφή καλλιτεχνικής έκφρασης η οποία γενικά αναφέρεται στην κίνηση του σώματος, συνήθως ρυθμική και σύμφωνη με τη μουσική. Είναι ένας τρόπος επικοινωνίας μέσω του σώματος. Έτσι μπορούν να εκφραστούν διάφορα συναισθήματα όπως αυτά της χαράς και της ευεξίας ενώ κατά τη διάρκεια του απελευθερώνονται ενδορφίνες, ντοπαμίνη και σεροτονίνη. Σκοπός της ανασκοπικής έρευνας ήταν η διερεύνηση της επίδρασης προγραμμάτων χορού στα άτομα που πάσχουν από ινομυαλγία. Για τις ανάγκες της ανασκόπησης εξετάστηκαν βιβλία, πρακτικά συνεδρίων, επιστημονικές μελέτες και άρθρα, πτυχιακές εργασίες, ηλεκτρονικά αρχειοθετημένες μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές στις βάσεις δεδομένων: Scopus, Elsevier και ResearchGate στα ελληνικά και στα αγγλικά με λέξεις κλειδιά «χορός», «dance», «ινομυαλγία», «fibromyalgia», «χοροθεραπεία» και «dance therapy». Συνολικά βρέθηκαν 34 έρευνες για την επίδραση των προγραμμάτων χορού σε άτομα που πάσχουν από ινομυαλγία, εκ των οποίων χρησιμοποιήθηκαν οι 15 έρευνες, ενώ οι υπόλοιπες 19 εξαιρέθηκαν λόγω χαμηλής σχετικότητας με το υπό εξέταση θέμα. Τα αποτελέσματα της ανασκόπησης έδειξαν ότι τα προγράμματα χορού έχουν θετική επίδραση και επέφεραν μείωση σε διάφορα συμπτώματα που προκαλεί το σύνδρομο της ινομυαλγίας, όπως στον πόνο, στη μείωση των ευαίσθητων σημείων, στα αισθήματα κατάθλιψης, στον τομέα της φυσικής λειτουργίας, στην αυτοεικόνα, στη διάθεση, στο σωματικό και ψυχικό άγχος κλπ. Συμπερασματικά, ο χορός μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταπολέμηση των ψυχικών και σωματικών συμπτωμάτων που προκαλούνται από το σύνδρομο αυτό.

Λέξεις κλειδιά: χορός, ινομυαλγία

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΧΟΡΟΥ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ

THE IMPACT OF DANCE PROGRAMS ON PEOPLE WITH SCHIZOPHRENIA

ΦΕΡΕΚΙΔΗΣ Κ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.

FEREKIDIS K., GOULIMARIS D.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Η σχιζοφρένεια είναι μια ψυχωτική διαταραχή, συχνά μακράς διάρκειας, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στην αντίληψη ενός ατόμου για την πραγματικότητα. Προκαλείται από ανισορροπία στις χημικές ουσίες που διευκολύνουν την επικοινωνία μεταξύ των νευρώνων στον εγκέφαλο, οδηγώντας το άτομο να αντιλαμβάνεται (όραση/ ακοή/ σκέψη) πράγματα που δεν υφίστανται. Ο χορός αποτελεί μορφή καλλιτεχνικής έκφρασης η οποία αποτελείται από κινήσεις του σώματος, που συνήθως είναι ρυθμικές και εναρμονισμένες με τη μουσική. Αποτελεί έναν τρόπο επικοινωνίας μέσω του σώματος. Έτσι οι χορευτές μέσω του χορού έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν διάφορα συναισθήματα. Ακόμη, κατά τη διάρκεια του απελευθερώνονται ενδορφίνες, ντοπαμίνη και σεροτονίνη. Σκοπός της ανασκοπικής έρευνας ήταν η διερεύνηση της επίδρασης προγραμμάτων χορού στα άτομα που πάσχουν από σχιζοφρένεια. Για τις ανάγκες της ανασκόπησης έγινε αναζήτηση επιστημονικών εξετάστηκαν βιβλία, πρακτικά συνεδρίων, επιστημονικές μελέτες και άρθρα, πτυχιακές εργασίες, ηλεκτρονικά αρχειοθετημένες μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές στις βάσεις δεδομένων: Scopus, Elsevier και ResearchGate στα ελληνικά και στα αγγλικά με λέξεις κλειδιά «χορός», «dance», «σχιζοφρένεια», «schizophrenia», «χοροθεραπεία» και «dance therapy». Συνολικά βρέθηκαν 99 έρευνες για την επίδραση των προγραμμάτων χορού σε άτομα που πάσχουν από σχιζοφρένεια, εκ των οποίων χρησιμοποιήθηκαν οι 13 έρευνες, ενώ οι υπόλοιπες 76 εξαιρέθηκαν λόγω χαμηλής σχετικότητας με το υπό εξέταση θέμα. Τα αποτελέσματα της ανασκόπησης έδειξαν ότι τα προγράμματα χορού έχουν θετική επίδραση και επέφεραν μείωση σε διάφορα συμπτώματα που προκαλεί η νόσος της σχιζοφρένειας, όπως μείωση των αισθημάτων κατάθλιψης, βελτίωση στην ταχύτητα επεξεργασίας και στη μνήμη, βελτίωση της κοινωνικότητας και της οικειότητας, βελτίωση του ελέγχου θυμού κλπ. Συμπερασματικά, ο χορός μπορεί να χρησιμοποιηθεί θεραπευτικά μιας και τα οφέλη του είναι πολλά και ποικίλα.

Λέξεις κλειδιά: χορός, σχιζοφρένεια

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ ΩΣ ΜΟΡΦΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΚΩΦΩΣΗ. ΑΝΑΣΚΟΠΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ.

THE EFFECT OF DANCE AS A FORM OF EXERCISE ON THE QUALITY OF LIFE OF DEAF PEOPLE. A REVIEW STUDY.

TAMIOΛΑΚΗ Α.

TAMIOΛΑΚΙ Α.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Ο χορός αποτελεί ένα μέσο φυσικής και κοινωνικής δραστηριότητας που ενισχύει τη σωματική και ψυχική υγεία τόσο των τυπικών ατόμων, όσο και των ατόμων με αναπηρία (σωματική ή κινητική, αισθητηριακή, ψυχοκοινωνική, νοητική υστέρηση, ψυχικές νόσους, σοβαρά προβλήματα υγείας). Σκοπός της εργασίας ήταν η κριτική ανασκόπηση μελετών που σχετίζονται με την ανάδειξη του χορού ως μία αποτελεσματική μορφή άσκησης που επιδρά σε όλους τους τομείς της ζωής ατόμων με κώφωση με μακροπρόθεσμο στόχο την καλύτερη ποιότητα ζωής. Για τον σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε αναζήτηση επιστημονικών άρθρων στα ελληνικά και στα αγγλικά, που έχουν δημοσιευτεί από το 2002 και έπειτα στις βάσεις δεδομένων ScienceDirect, PubMed και στις μηχανές αναζήτησης GoogleScholar, Research Gate, συνδυάζοντας λέξεις-κλειδιά των δύο κεντρικών αξόνων του ζητήματος: χορός (dance, ποιότητα ζωής/quality of life, άσκηση/exercise) και κώφωση (deafness, αναπηρία/disability). Οι έρευνες που ανασκοπήθηκαν πληρούσαν τα εξής κριτήρια: α) χρησιμοποιούσαν το χορό ως μορφή άσκησης σε άτομα με κώφωση, β) αποτελούσαν πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές. Η αρχική βιβλιογραφική έρευνα ανέδειξε 78 άρθρα τα οποία βάσει των κριτηρίων επιλογής που προαναφέρθηκαν περιορίστηκαν σε 22 (19 πειραματικά και 3 ανασκοπήσεις). Από την κριτική ανασκόπηση των ερευνών διαπιστώθηκε ότι ο χορός έχει θετική επίδραση στα άτομα με κώφωση, καθώς, μέσω του χορού, μη λεκτική μορφή επικοινωνίας που έχει ως εργαλείο του το ανθρώπινο σώμα και ως μέσο την κίνηση, τα άτομα βελτιώνουν μια σειρά από παραμέτρους που σχετίζονται με κινητικές, γνωστικές και συναισθηματικές δυσλειτουργίες όπως, για παράδειγμα, τη βάρδιση, την ισορροπία, τον συντονισμό των κινήσεων, τη ρυθμική ικανότητα, τη μετακίνηση στον χώρο, τη μνήμη, τις διαπροσωπικές σχέσεις, την κατάθλιψη, την έλλειψη αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης, συμβάλλοντας έτσι στην ευεξία και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Επιπλέον, ο χορός συμβάλει σημαντικά στην ενεργοποίηση των μηχανισμών προσαρμογής του καρδιαγγειακού συστήματος των ατόμων με κώφωση, στην αύξηση της αντοχής και σε βελτίωση των δεικτών λειτουργίας της εξωτερικής αναπνοής. Συμπερασματικά, ο χορός συνιστά, μεταξύ άλλων, και μία μορφή άσκησης με ωφέλιμες συνέπειες στη σωματική και ψυχική υγεία ατόμων με κώφωση.

Λέξεις κλειδιά: χορός, κώφωση, ποιότητα ζωής

DANCE IMAGERY QUESTIONNAIRE (DIQ): ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΟΜΙΚΗΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

DANCE IMAGERY QUESTIONNAIRE (DIQ): EVALUATION OF STRUCTURE & RELIABILITY IN GREEK DANCING CONTEXT

ΚΟΥΖΟΥΜΗΣ Δ., ΡΟΚΚΑ ΣΤ., ΠΙΤΣΗ Α., ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ζ., ΦΙΛΙΠΠΟΥ Φ.
ΚΟΥΖΟΥΜΙΣ Δ., ΡΟΚΚΑ ΣΤ., ΠΙΤΣΙ Α., ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ζ., ΦΙΛΙΠΠΟΥ Φ.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Σκοπός της εργασίας ήταν να ελέγξει τη δομική εγκυρότητα και αξιοπιστία του ερωτηματολογίου «Dance Imagery Questionnaire (DIQ)» των Nordin and Cumming (2006), ώστε να είναι κατάλληλο για χρήση στο ελληνικό χορευτικό περιβάλλον. Στην έρευνα πήραν μέρος 79 άνδρες και 96 γυναίκες που συμμετείχαν σε οργανωμένα μαθήματα Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού (30), κλασσικού χορού (48), σύγχρονου χορού (30) και Latin χορών (67). Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το Dance Imagery Questionnaire (DIQ) των Nordin and Cumming (2006). Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Google form. Το ερωτηματολόγιο συντίθεται από 16 διατυπώσεις οι οποίες και διερευνούν την έννοια της Dance Imagery/νοερή χορευτική απεικόνιση. Οι 16 αυτές διατυπώσεις κατανέμονται σε 4 παράγοντες οι οποίοι είναι «Τεχνική» και διερευνά τη χρήση απεικόνισης καίριων χορευτικών/τεχνικών σημείων, «Επιδεξιότητα/ μαεστρία» και διερευνά τη χρήση απεικόνισης δύσκολων στιγμιότυπων της χορευτικής διαδικασίας και την επίλυσή τους, «Στόχοι» και διερευνά τη χρήση απεικόνισης τρόπων επίτευξης των στόχων που έχει θέσει κάποιος και σχετίζονται με την παρουσία του και τη χορευτική εξέλιξή του, και «Ποιότητα ρόλου & κίνησης» και διερευνά explores τη χρήση απεικόνισης για την επίτευξη τόσο της ποιότητας της κίνησης που απαιτεί η χορογραφία όσο και ο ίδιος ο ρόλος. Οι απαντήσεις δόθηκαν σε 7θμια κλίμακα τύπου Likert όπου 1 = διαφωνώ απολύτως και 7 = συμφωνώ πλήρως. Η στατιστική ανάλυση περιελάμβανε περιγραφική στατιστική, διερευνητική παραγοντική ανάλυση, και ανάλυση εσωτερικής συνοχής. Από την ανάλυση των δεδομένων προκύπτουν τα: α. Και οι 16 ερωτήσεις συμμετείχαν στην παραγοντική ανάλυση αφού όλες πληρούσαν το κριτήριο MSA (>.07). β. Οι 16 διατυπώσεις κατανεμήθηκαν στους 4 παράγοντες που προτείνουν οι κατασκευαστές του ερωτηματολογίου. γ. Η εσωτερική συνοχή και των τεσσάρων παραγόντων κυμάνθηκε σε υψηλά επίπεδα (α του Cronbach >.79). Από τα αποτελέσματα της έρευνας διαπιστώνεται ότι το Dance Imagery Questionnaire/Ερωτηματολόγιο Νοερής Χορευτικής Απεικόνισης είναι κατάλληλο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ασφάλεια σε έρευνες στον ελληνικό χορευτικό χώρο.

Λέξεις κλειδιά: Εγκυρότητα ερωτηματολογίου, νοερή απεικόνιση, χορευτικές δραστηριότητες

ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗΝ Α/ΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

THE TEACHING SUBJECT OF GREEK TRADITIONAL DANCE IN PRIMARY EDUCATION THROUGH THE USE OF THE INTERNET

ΤΖΩΓΑΣ Σ.

TZOGAS S.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Ο Ελληνικός Παραδοσιακός Χορός (ΕΠΧ) αποτελεί εδώ και πολλά χρόνια αντικείμενο διδασκαλίας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση στα πλαίσια του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής. Η διδακτέα ύλη, ο τρόπος διδασκαλίας και η μέθοδος διδασκαλίας, του ΕΠΧ αντλείται από τη γνώση που προκύπτει τα τελευταία χρόνια από την συστηματική επιστημονική έρευνα η οποία αποτυπώνεται στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (ΑΠΣ). Με την διαθεματική προσέγγιση της διδασκαλίας του ΕΠΧ η μάθηση γίνεται πιο δημιουργική και η αποκτηθείσα γνώση βαθύτερη. Οι νέες τεχνολογίες προωθούν πρωτοποριακές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις μέσα από τις οποίες οι μαθητές μαθαίνουν, συνεργάζονται, εφαρμόζουν αξίες και κοινωνικές δεξιότητες. Σκοπός της εργασίας ήταν η εμβάθυνση των γνώσεων για τον ΕΠΧ μέσω της καθοδηγούμενης διαδικτυακής ιστοεξερεύνησης. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία εφαρμόστηκε σε 35 μαθητές της ΣΤ' δημοτικού στη διάρκεια 10 μαθημάτων. Η καθοδηγούμενη διαδικτυακή ιστοεξερεύνηση είναι εκπαιδευτική δραστηριότητα που βασίζεται στην έρευνα κατά την οποία οι περισσότερες ή και όλες οι πληροφορίες που απαιτούνται για τη σύνθεση μιας γνωστικής ενότητας προέρχονται από το Διαδίκτυο. Έτσι μέσω της καθοδηγούμενης εφευρετικότητας ο μαθητής εισέρχεται σε μια συγκεκριμένη διαδικασία ανακάλυψης στοιχείων που συνθέτουν τη δραστηριότητα του ΕΠΧ. Αποτέλεσμα ήταν οι μαθητές να γνωρίζουν στοιχεία που άπτονται της λαϊκής χορευτικής παράδοσης, όπως η ενδυμασία, η ονοματολογία, ο ρυθμός, η στιχουργία, η μελωδία, τα έθιμα, η γαστρονομία. Οι μαθητές παράλληλα με την διδασκαλία των παραδοσιακών χορών, δημιούργησαν παρουσιάσεις εργασιών. Η συνδρομή των εικαστικών συνέβαλαν στη δημιουργία κατασκευής ξύλινης φιγούρας με παραδοσιακή φορεσιά. Έτσι είχαμε ανάπτυξη δεξιοτήτων στη χρήση του υπολογιστή, του διαδικτύου, ανάπτυξη κριτικής σκέψης, προσέγγιση της θεματικής των ΕΠΧ με βιωματικές μεθόδους. Ένας διαφορετικός τρόπος παρέμβασης που βοηθά στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή ενισχύοντας τις δημιουργικές του ικανότητες.

Λέξεις κλειδιά: παραδοσιακός χορός, διαδίκτυο, ιστοεξερεύνηση

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ‘ΥΠΑΡΞΕΩΝ’ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΤΣΙΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ.

THE PHENOMENON OF THE ‘EXISTENCES’ OF GREEK TRADITIONAL DANCE IN THE MUSIC AND DANCE TRADITION OF VASILITSI MESSINIAS.

ΠΑΓΚΟΖΙΔΗΣ Ι., ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ Μ., ΤΥΡΟΒΟΛΑ Β., ΛΑΝΤΖΟΣ Β.
PAGKOZIDIS I., KOUTSOUBA M., TYROVOLA V., LANTZOS V.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS

Πολλοί ερευνητές προσπάθησαν να προσεγγίσουν, να μελετήσουν και να ερμηνεύσουν τον ελληνικό παραδοσιακό χορό. Ένα εργαλείο λοιπόν μελέτης του χορού είναι οι ‘υπάρξεις’ του. Πιο αναλυτικά, οι έννοιες της ‘πρώτης’ και της ‘δεύτερης ύπαρξης’ του χορού χρησιμοποιήθηκαν για να προσεγγίσουν διάφορες εκφάνσεις του ελληνικού παραδοσιακού χορού και να αναδείξουν ζητήματα που προκύπτουν από αυτές. Τέτοια ζητήματα αναδύθηκαν από τη μελέτη της μουσικοχορευτικής παράδοσης του Βασιλιτσίου Μεσσηνίας. Συγκεκριμένα, εντός του χωριού Βασιλίτσι Μεσσηνίας, πραγματοποιούνται μέχρι σήμερα δύο μουσικοχορευτικές περιστάσεις. Αυτές είναι το παραδοσιακό πασχαλιάτικο έθιμο της ‘Αποκερασιάς’, που προϋπήρχε, σταμάτησε και αναβιώθηκε από τον σύλλογο του χωριού σε συνεργασία με τους κατοίκους και η νεότερη εκδήλωση με τίτλο ‘Εκεί που η μουσική συναντά την παράδοση’, η οποία καθιερώθηκε από τον ίδιο σύλλογο. Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη της μουσικοχορευτικής παράδοσης του Βασιλιτσίου Μεσσηνίας και συγκεκριμένα ο χορός του πασχαλιάτικου εθίμου της ‘Αποκερασιάς’ και ο χορός της νεώτερης εκδήλωσης ‘Εκεί που η μουσική συναντά την παράδοση’. Για τον σκοπό αυτόν πραγματοποιήθηκε εθνογραφική έρευνα όπως αυτή εφαρμόζεται στη μελέτη του χορού. Η συλλογή των δεδομένων στηρίχτηκε στη χρήση πρωτογενών και δευτερογενών πηγών. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο της πυκνής περιγραφής και για την ερμηνεία τους χρησιμοποιήθηκε το θεωρητικό πρίσμα των ‘υπάρξεων’ του ελληνικού παραδοσιακού χορού. Από τα αποτελέσματα της έρευνας διαπιστώθηκε ότι το παραδοσιακό πασχαλιάτικο έθιμο της ‘Αποκερασιάς’, το οποίο προϋπήρχε, σταμάτησε και επανεμφανίστηκε στη μουσικοχορευτική ζωή του χωριού μπορεί πλέον να ανήκει στη ‘δεύτερη ύπαρξη’, όμως εμφανίζει και πάλι χαρακτηριστικά της ‘πρώτης ύπαρξης’. Ακόμα, η νεώτερη εκδήλωση ‘Εκεί που η μουσική συναντά την παράδοση’, εκδήλωση ‘δεύτερης’ κατ’ ουσία ‘ύπαρξης’, σταδιακά αποκτά και εκείνη χαρακτηριστικά ‘πρώτης ύπαρξης’. Καταληκτικά, στις δύο αυτές μουσικοχορευτικές περιστάσεις του Βασιλιτσίου Μεσσηνίας μπορεί να γίνει λόγος για μια ‘επαναφορά’ και μια ‘μετάβαση’ από τη ‘δεύτερη’ στην ‘πρώτη ύπαρξη’ αντίστοιχα.

Λέξεις-κλειδιά: εθνογραφία χορού, έθιμο ‘Αποκερασιάς’, ‘Εκεί που η μουσική συναντά την παράδοση’, ‘πρώτη’ και ‘δεύτερη ύπαρξη’ του χορού

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ BOURDIEU ΓΙΑ ΤΟ «ΓΟΥΣΤΟ»: ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

BOURDIEU'S THEORY OF "TASTE": A FIRST APPROACH

ΘΑΝΟΥ, Α., ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Χ., ΜΑΡΓΑΡΗ Ζ., ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ζ., & ΦΙΛΙΠΠΟΥ Φ.
THANOU, A., PAPAΚOSTAS C., MARGARI Z., VESYPOPOULOU Z., & PHILIPPOU F.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Από τη μέχρι τώρα ανασκόπηση του ελληνικού χορού προκύπτει πως το φαινόμενο του «φολκλωρισμού» επέδρασε σημαντικά στη σκηνική παρουσίαση των ελληνικών παραδοσιακών χορών. Η προβολή του χορού μέσα από τις σύγχρονες σκηνικές παραστάσεις στηρίζεται σε μία επιφανειακή μίμηση των παραδοσιακών μοτίβων, με αποτέλεσμα να έχουν δεχθεί αρνητικές κριτικές και χαρακτηριστεί ως «κακόγουστες».

Πολλοί μελετητές υποστηρίζουν πως είναι ένα φαινόμενο που αφορά την έλλειψη της αισθητικής, αλλά και την λανθασμένη προβολή της εικόνας του ελληνικού πολιτισμού και της κουλτούρα που τον συνοδεύει (Φλωράκη, 2010· Λουτζάκη, 2004). Η εργασία θα προσπαθήσει να καλύψει αυτό το κενό και να αναφερθεί στη μετάβαση από την απλή κλασική μορφή της παράστασης στη διαφοροποιημένη μορφή, στην οποία εντάσσονται νεωτερικά και θεατρικά στοιχεία. Θα δούμε αν ο χορός αντιμετωπίζεται ως καλλιτεχνικό είδος, ως έργο τέχνης, ιδιαίτερα στις χορευτικές παραστάσεις των συλλόγων και αν και κατά πόσο οι σύλλογοι πληρούν τα κριτήρια για να είναι μια χορευτική παράσταση καλλιτεχνικό θέαμα ή έργο τέχνης. Η θεωρία του Bourdieu (2013) για το «γούστο» συνιστά μια κοινωνιολογική θεωρία που εξηγεί πως το γούστο, οι προτιμήσεις και τα πρότυπα πολιτιστικής κατανάλωσης των ανθρώπων διαμορφώνονται από την κοινωνική τάξη, την εκπαίδευση, την κουλτούρα, και το πολιτισμικό κεφάλαιο. Σύμφωνα με τον Bourdieu (2013), το γούστο των ανθρώπων δεν είναι απλώς θέμα προσωπικής προτίμησης, αλλά αντανακλά την κοινωνική τους θέση και το πολιτισμικό κεφάλαιο που διαθέτουν. Υποστηρίζει ότι οι προτιμήσεις των ανθρώπων χρησιμοποιούνται ως μέσο κοινωνικής διάκρισης και ότι το γούστο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να σηματοδοτήσει την κοινωνική θέση κάποιου. Υποστηρίζει, επίσης, ότι το πολιτισμικό κεφάλαιο που διαθέτουν οι άνθρωποι διαμορφώνει την αντίληψή τους για το «ωραίο». Η θεωρία του για το ωραίο συνδέεται στενά με τη θεωρία του για το γούστο. Υποστηρίζει ότι το ωραίο, δεν είναι μια αντικειμενική ποιότητα, αλλά είναι ένα κοινωνικό κατασκεύασμα που διαμορφώνεται από πολιτισμικούς και ιστορικούς παράγοντες. Συνοπτικά, η θεωρία του Bourdieu για το «γούστο» και το «ωραίο», αναφέρεται σε μια κοινωνική κατασκευή που διαμορφώνεται από την κοινωνική τάξη, την εκπαίδευση, το πολιτισμικό κεφάλαιο και την κουλτούρα των ανθρώπων.

Λέξεις-κλειδιά: ωραίο, γούστο, κοινωνική διάκριση, κοινωνικές τάξεις, κουλτούρα.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ΣΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

THE FESTIVITY OF ZOODOCHOU PIGI IN SPILAIIO, GREVENA

ΝΙΩΡΑ Ν., ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΦΟΥΝΤΖΟΥΛΑΣ Γ., ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ Χ.
ΝΙΟΡΑ Ν., ΔΙΜΟΡΟΥΛΟΣ Κ., ΦΟΥΝΤΖΟΥΛΑΣ Γ., ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ Χ.

*ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ -ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ
SCHOOL OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT SCIENCE -NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY
OF ATHENS*

Ο κύκλος του Πάσχα εμπεριέχει ποικίλα δρώμενα που έχουν κύρια χαρακτηριστικά το τραγούδι, τη μουσική και τον χορό και τελούνται την εβδομάδα της Διακαινησίμου. Ο εορτασμός της Ζωοδόχου Πηγής στο Σπήλαιο Γρεβενών ξεκινά με την πρωινή λειτουργία και πραγματοποιείται στο ξωκκλήσι της Αγίας Παρασκευής στην τοποθεσία Ραβιανή (Νιώρα, 2009). Ακολουθούν κεράσματα, στον αύλειο χώρο της εκκλησίας και έπειτα οι συμμετέχοντες χορεύουν πασχαλιάτικα τραγούδια. Σκοπός της εργασίας είναι η περιγραφή, σύγκριση και ερμηνεία του συγκεκριμένου εορτασμού που τελέσθηκε το 2007 με παλαιότερους εορτασμούς και αφορά τόσο στο χορευτικό ρεπερτόριο όσο και στο πλαίσιο τέλεσής του. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με βάση την εθνογραφική μέθοδο και προέρχεται από πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές. Οι πρωτογενείς πηγές αφορούν στα δεδομένα, που προέρχονται από επιτόπια έρευνα (2003 – έως σήμερα) για τα Πασχαλιόγιορτα του Σπηλαίου Γρεβενών, των οποίων μέρος αποτελεί και το συγκεκριμένο έθιμο. Οι δευτερογενείς πηγές αναφέρονται στην ανασκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας που πραγματοποιήθηκε με βάση τις αρχές της αρχειακής εθνογραφικής έρευνας. Για τη σύγκριση των δεδομένων, χρησιμοποιείται η συγκριτική μέθοδος, μέσω της οποίας δίνεται η δυνατότητα να αποκαλυφθούν και να παραβληθούν οι τυχόν ομοιότητες ή διαφορές μεταξύ των εορτασμών της Ζωοδόχου Πηγής, οι οποίοι ως βασικά συστατικά στοιχεία έχουν τον χορό και το τραγούδι. Για τη σημειογραφική καταγραφή των χορών χρησιμοποιήθηκε το σύστημα του Laban (Κουτσούμπα, 2005), ενώ για τη δομικο-μορφολογική και τυπολογική ανάλυση των χορών, χρησιμοποιήθηκε η δομικο-μορφολογική και τυπολογική μέθοδος (Τυροβολά, 2001). Μέσα από τη σύγκριση του εορτασμού του 2007 με παλαιότερους, προκύπτουν αλλαγές που αφορούν στη διάρκεια τέλεσής του, στον αριθμό των συμμετεχόντων, στην απόδοση των τραγουδιών, στην απουσία ικανών ατόμων να χορέψουν στην πρώτη θέση κ.ά. Συμπερασματικά, στο πέρασμα των χρόνων και με βάση την έννοια «μετάφραση» (metaphrasis) του είδους (genre) (Hymes, 1981), αποτυπώνονται ομοιότητες και διαφορές σε αρκετές παραμέτρους του εορτασμού.

Λέξεις κλειδιά: Ζωοδόχος Πηγή, «μετάφραση», χορός και τραγούδι

ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΩΝ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

MUSIC AND DANCE PRACTICES OF THE GREEK SPEAKERS OF SOUTH ITALY

ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓ. , ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ., ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ Ε., ΚΟΨΑΛΙΔΟΥ Ε.
ΦΟΤΟΡΟΥΛΟΥ ΑΓ. , ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ., ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ Ε., ΚΟΨΑΛΙΔΟΥ Ε.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Το χορευτικό ρεπερτόριο των ελληνόφωνων χωριών της Κάτω Ιταλίας αποτέλεσε το σκοπό της έρευνας προκειμένου, να τονιστούν τα ιδιαίτερα γνωρίσματα - χαρακτηριστικά του ανάλογα με την περιοχή προέλευσής του και να επισημανθεί ο τρόπος που χορεύονται οι αντίστοιχοι χοροί. Έγινε αναζήτηση στις μηχανές αναζήτησης και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων Google Scholar, Humanities International Complete και Scopus και εντοπίστηκαν βιβλία, επιστημονικά άρθρα, πρακτικά συνεδρίων, διδακτορικά, πτυχιακές και μεταπτυχιακές εργασίες, σχετικές με το θέμα και γραμμένες στην ελληνική, στη αγγλική και την ιταλική γλώσσα χωρίς καθορισμό χρονικού εύρους έκδοσης. Ταυτόχρονα αναζητήθηκαν στο διαδίκτυο ντοκιμαντέρ από το αρχείο της ΕΡΤ, το εμβληματικό ντοκιμαντέρ του Ernesto de Martino για τον ταραντισμό, συνεντεύξεις όπως της Α. Βογασάρη – Μεργιανού, που μελέτησε τις περιοχές της Απουλίας και της Καλαβρίας και μουσικοχορευτικά αρχεία, ντοκιμαντέρ και αφιερώματα για την μουσική παράδοση των Ελληνόφωνων του Λ. Λιάβα, και το ντοκιμαντέρ, «Encardia : Η πέτρα που χορεύει». Εντοπίστηκαν μορφές χορών που συναντιούνται στη Νότια Ιταλία και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην παρουσίαση ορισμένων από αυτούς όπως: η Tarantella del Gargano, η βουνίσια ταραντέλα, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν μια ταραντέλα της «τάβλας», η Cicerenella, η ναπολιτάνικη ταραντέλα, ένας χορός ερωτοτροπίας, η Tarantella Calabrese, που χαρακτηρίζεται από τη “rota” (τροχός), η Tarantella tammuriata, ο χορός των χωρικών και των βοσκών, η οποία χορεύεται κυρίως σε θρησκευτικές εκδηλώσεις, αλλά και στους δρόμους κατά τη διάρκεια φεστιβάλ και πολιτιστικών εκδηλώσεων και η Tarantella pizzica, ένας ιδιαίτερα δημοφιλής λαϊκός χορός της Νοτίου Ιταλίας, που η προέλευση του συνδέεται με τον ταραντισμό. Για τη διαφύλαξη βέβαια των χορών των ελληνόφωνων της Κάτω Ιταλίας καθοριστικός είναι ο ρόλος σύγχρονων μουσικών συγκροτημάτων. Τέλος, αναλύεται το φαινόμενο του ταραντισμού και η τελετουργική ερμηνεία της ταραντέλας, καθώς αποτελεί ιδιαίτερη μορφή που έχει εξαλειφθεί και δεν συναντιέται πια. Συνοψίζοντας, διαπιστώνουμε ότι οι ταραντέλες χαρακτηρίζονται από έντονο χορευτικό ύφος και ζωντάνια. Ο βηματισμός τους δεν έχει δομημένη μορφή και επιτρέπει την ελευθερία κινήσεων και αυτοσχεδιασμού των χορευτών.

Λέξεις κλειδιά: ταραντέλα, παραδοσιακή μουσική Νότιας Ιταλίας, Σαλέντο

ΤΟΠΟΣ Ή ΤΡΟΠΟΣ; ΟΙ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΦΑΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ «ΔΩΔΕΚΑ ΧΡΟΝΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙ» ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ.

PLACE OR MANNER? MULTIPLE ASPECTS OF DANCING “DODEKA CHRONON KORITSI [TWELVE YEARS OLD GIRL]” SONG IN LESVOS ISLAND

ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ Χ., ΦΟΥΝΤΖΟΥΛΑΣ Γ., ΚΑΡΦΗΣ Β., ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ Μ.
DIMOPOULOS K., CHARITONIDIS C., FOYNTZOULAS G., KARFIORS V., KOUTSOYBA M.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Στο σύγχρονο αστικό πλαίσιο, όπου η διδασκαλία του ελληνικού παραδοσιακού χορού αφορά συχνά σε ένα ιδιαίτερα ευρύ σύνολο χορών από διάφορες περιοχές, πολλές φορές παρατηρείται ότι ο «τρόπος» της χορευτικής απόδοσης ενός εννιάσημου αντικριστού χορού ταυτίζεται με το ρυθμικό σχήμα του τραγουδιού ή του σκοπού. Είναι όμως το τραγούδι ή ο τόπος που καθορίζουν τον «τρόπο»; Με βάση τα παραπάνω, σκοπός της εργασίας είναι ο προσδιορισμός των διαφορετικών χορευτικών μορφών του τραγουδιού «Δώδεκα χρονών κορίτσι» στο νησί της Λέσβου. Για τον σκοπό αυτό, η μεθοδολογική πρακτική της δομικο-μορφολογικής ανάλυσης του χορού εφαρμόστηκε στον χορό που συνοδεύει το τραγούδι «Δώδεκα χρονών κορίτσι» στις κοινότητες του Μεσότοπου, της Αγιάσου και του Πολυχνίτου. Ειδικότερα, επιλέχθηκε ένα σύνολο τριών (3) «καρσιλαμάδων», όπως αποκαλούνται, και αποτυπώνονται σημειογραφικά, μορφολογικά ή και τα δύο, σε δευτερογενείς πηγές. Από τη μορφολογική ανάλυση των τριών χορευτικών μορφών του τραγουδιού «Δώδεκα χρονών κορίτσι» προκύπτει ότι σε επίπεδο χορευτικής φράσης: α) στον Μεσότοπο διαμορφώνεται από συνδυασμό μερών του χορού «στα τρία», β) στην Αγιάσο από συνδυασμό μερών των χορών «στα τρία» και «στα δύο» και γ) στο Πολυχνίτο από συνδυασμό μερών του χορού «στα τρία». Σε επίπεδο σύνθεσης κυττάρων: α) στον Μεσότοπο διατηρείται η τεχνοτροπία του ετερόμορφου και χρονικά μεταπλασμένου τύπου του χορού «στα τρία», β) στην Αγιάσο διατηρείται η τεχνοτροπία του ετερόμορφου και χρονικά μεταπλασμένου τύπου του χορού «στα δύο» και στις τρεις τοπικές εκδοχές του χορού και γ) στο Πολυχνίτο διατηρείται η τεχνοτροπία του διευρυμένου και χρονικά μεταπλασμένου τύπου του χορού «στα τρία». Συμπερασματικά, αναδεικνύεται η σημαντικότητα της τοπικής κοινότητας στη χορευτική απόδοση ενός συγκεκριμένου τραγουδιού. Το «Δώδεκα χρονών κορίτσι», αν και κοινό στο νησί της Λέσβου, αποτελεί παράδειγμα των πολλαπλών εκφάνσεων της χορευτικής παράδοσης μιας γεωγραφικής περιοχής. Επιπρόσθετα, διαφαίνεται η σημαντικότητα της δομικο-μορφολογικής μεθόδου ανάλυσης του χορού.

Λέξεις κλειδιά: Σημειογραφικό σύστημα κίνησης-χορού Labanotation, δομικο-μορφολογική μέθοδος ανάλυσης, εννιάσημο ρυθμικό σχήμα, καρσιλαμάς

Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

THE TEACHING EFFECTIVENESS OF GREEK TRADITIONAL DANCE TEACHERS

ΦΛΟΥΡΗΣ ΣΤ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.

FLOURIS ST., GOULIMARIS D.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Σκοπός της εργασίας ήταν να ερευνηθεί και να καταγράψει την διδακτική αποτελεσματικότητα των δασκάλων Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού (Ε.Π.Χ.). Η έρευνα διεξήχθη σε δείγμα 60 δασκάλων Ε.Π.Χ., οι οποίοι διδάσκουν σε πολιτιστικούς συλλόγους και σχολές Ε.Π.Χ. της Κρήτης. Ο αριθμός των δασκάλων επιλέχθηκε τυχαία και αναλογικά με τον πληθυσμό στους τέσσερις νομούς της Κρήτης. Για τη μέτρηση της διδακτικής αποτελεσματικότητας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο «Αυτοαξιολόγησης της Αποτελεσματικότητας του Εκπαιδευτικού (SETEQ-PE)» (Kyrgiridis, Derri, Emmanouilidou, Chlaroutaki & Kioumourtzoglou, 2014) προσαρμοσμένο για το χορό. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε ερωτήσεις για τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων και 26 ερωτήσεις για την διδακτική αποτελεσματικότητα ομαδοποιημένες σε έξι παράγοντες: «περιβάλλον μάθησης», «αξιολόγηση μαθητή και διδασκαλίας», «εφαρμογή του περιεχομένου του Ε.Π.Χ.», «χρήση της τεχνολογίας», «στρατηγικές της διδασκαλίας» και «υλοποίηση του μαθήματος». Όλες οι απαντήσεις δόθηκαν μέσω μίας 7-θμιας κλίμακας Likert. Όλοι οι παράγοντες παρουσίασαν ικανοποιητική αξιοπιστία ($\alpha > .68$). Ο παράγοντας «εφαρμογή περιεχομένου» αναφέρεται στις διδακτικές τεχνικές και στην εφαρμογή διεπιστημονικών προσεγγίσεων συγκεντρώνοντας πολύ υψηλό ποσοστό (Μ.Ο. 5,12 & Τ.Α. 1,09). Το «περιβάλλον μάθησης» αναφέρεται στην εξασφάλιση ασφαλούς περιβάλλοντος για μια αποτελεσματική υλοποίηση του μαθήματος συγκεντρώνοντας υψηλό ποσοστό (Μ.Ο. 4,61 & Τ.Α. 1,05). Οι «στρατηγικές διδασκαλίας» αναφέρονται στην εφαρμογή μαθητοκεντρικών συλ διδασκαλίας, χρήση μορφών εξάσκησης με εναλλαγή σειράς και παραμέτρων, τεχνικές και ποικιλία βοηθητικών μέσων επικοινωνίας και συγκέντρωσαν υψηλό ποσοστό (Μ.Ο. 4,21 & Τ.Α. 1,23). Η «υλοποίηση του μαθήματος» αναφέρεται στους στόχους, την ενημέρωση των μαθητών και την επίδειξη των αντικειμένων προς μάθηση και συγκέντρωσε υψηλό ποσοστό (Μ.Ο. 4,08 & Τ.Α. 1,81). Αντίθετα, η «χρήση τεχνολογίας» που αναφέρεται στη χρήση ηλεκτρονικών εποπτικών μέσων συγκέντρωσε μέτριο ποσοστό (Μ.Ο. 2,66 & Τ.Α. 0,91) και η «αξιολόγηση μαθητή και διδασκαλίας» που αναφέρεται στην αξιολόγηση των μαθητών, της διδασκαλίας, της διδασκαλίας από συναδέλφους, της διδασκαλίας από τους μαθητές τους και των μαθητών μεταξύ τους, συγκέντρωσε πολύ χαμηλό ποσοστό (Μ.Ο. 1,72 & Τ.Α. 0,61). Συμπερασματικά, οι δάσκαλοι Ε.Π.Χ., εφαρμόζουν διεπιστημονικές προσεγγίσεις, θέτουν στόχους καταρτίζουν πλάνο μαθήματος, εφαρμόζουν μαθητοκεντρικά συλ διδασκαλίας, χρησιμοποιούν ποικιλία βοηθητικών μέσων, τροποποιούν τη διδασκαλία τους και προσφέρουν ένα ασφαλές περιβάλλον μάθησης. Αντίθετα, δεν θεωρούν σημαντική την διαδικασία της αξιολόγησης και οι περισσότεροι δεν κάνουν χρήση της τεχνολογίας για μια αποτελεσματική διδασκαλία και για την καλύτερη αξιολόγησή της.

Λέξεις κλειδιά: διδακτική αποτελεσματικότητα, Ελληνικός Παραδοσιακός Χορός, Εφαρμογή περιεχομένου, στρατηγικές διδασκαλίας, αξιολόγηση, υλοποίηση, χρήση τεχνολογίας, περιβάλλον μάθησης

ΤΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS AS DIFFERENTIAL FACTORS FOR THE TEACHING EFFECTIVENESS OF GREEK TRADITIONAL DANCE TEACHERS

ΦΛΟΥΡΗΣ ΣΤ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
FLOURIS ST., GOULIMARIS D.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Σκοπός της έρευνας ήταν να διαπιστώσει, αν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά και η γεωγραφική περιοχή προέλευσης των δασκάλων Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού (Ε.Π.Χ.) αποτελούν παράγοντα διαφοροποίησης της διδακτική αποτελεσματικότητά τους. Η έρευνα διεξήχθη σε δείγμα 60 δασκάλων οι οποίοι διδάσκουν σε πολιτιστικούς συλλόγους και σχολές Ε.Π.Χ. της Κρήτης. Από αυτούς οι 33 ήταν άνδρες και οι 27 ήταν γυναίκες διαφόρων ηλικιών. Για τη μέτρηση της διδακτικής αποτελεσματικότητας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο «Αυτοαξιολόγησης της Αποτελεσματικότητας του Εκπαιδευτικού (SETEQ-PE)» (Kyrgiridis, Derri, Emmanouilidou, Chlaroutaki & Kioumourtzoglou, 2014) προσαρμοσμένο για το χορό. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε ερωτήσεις για τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων και 26 ερωτήσεις για την διδακτική αποτελεσματικότητα ομαδοποιημένες σε έξι παράγοντες: «περιβάλλον μάθησης», «αξιολόγηση μαθητή και διδασκαλίας», «εφαρμογή του περιεχομένου του Ε.Π.Χ.», «χρήση της τεχνολογίας», «στρατηγικές της διδασκαλίας» και «υλοποίηση του μαθήματος». Όλες οι απαντήσεις δόθηκαν μέσω μίας 7-θμιας κλίμακας Likert. Όλοι οι παράγοντες παρουσίασαν ικανοποιητική αξιοπιστία ($\alpha > .68$). Από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι η «ειδικότητα Ε.Π.Χ.», αποτελεί παράγοντα διαφοροποίησης όλων των παραγόντων σημειώνοντας, συγκριτικά με όσους δεν έχουν ειδικότητα Ε.Π.Χ., σε όλους τους παράγοντες υψηλότερο μέσο όρο και ιδιαίτερα στην «Εφαρμογή περιεχομένου» (Μ.Ο. 6,31 & Τ.Α. 0,61). Όσοι επιμορφώνονται παρουσιάζουν υψηλότερους μέσους όρους σε όλους τους παράγοντες σε σχέση με όσους δεν επιμορφώνονται και ιδιαίτερα στην «Εφαρμογή Περιεχομένου» (Μ.Ο. 5,48 & Τ.Α. 0,96). Το μορφωτικό επίπεδο των συμμετεχόντων αποτελεί παράγοντα διαφοροποίησης ως προς την «Εφαρμογή Περιεχομένου», τις «Στρατηγικές Διδασκαλίας», τη «Χρήση Τεχνολογίας», το «Περιβάλλον μάθησης» και την «Αξιολόγηση Διδασκαλίας και Μαθητή». Όσοι έχουν μορφωτικό επίπεδο «ΤΕΙ/ΑΕΙ» και «Μεταπτυχιακό», παρουσιάζουν υψηλότερους μέσους όρους σε όλους τους προς εξέταση παράγοντες σε σχέση με όσους έχουν μορφωτικό επίπεδο «Λύκειο». Τέλος, ο νομός Χανίων παρουσιάζει στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση σε σχέση με τον νομό Ηρακλείου σε όλους τους παράγοντες, με τον νομό Ρεθύμνου στους παράγοντες «Χρήση Τεχνολογίας» και «Αξιολόγηση Μάθησης» και τον νομό Λασηθίου στην «Εφαρμογή Περιεχομένου», στο «Περιβάλλον Μάθησης», στην «Υλοποίηση Μαθήματος». Ο νομός Ρεθύμνου με τον νομό Ηρακλείου στις «Στρατηγικές Διδασκαλίας» και με τον νομό Λασηθίου στην «Αξιολόγηση Μάθησης». Υψηλότερους Μ.Ο. παρουσιάζει ο νομός Χανίων στο σύνολο των εξεταζόμενων παραγόντων σε σχέση με τους υπόλοιπους εξεταζόμενους νομούς. Συμπερασματικά, οι ειδικότητα Ε.Π.Χ., η εκπαίδευση και η επιμόρφωση, αποτελούν παράγοντες που διαφοροποιούν τη διδασκαλία και τη διδακτική αποτελεσματικότητα.

Λέξεις κλειδιά: διδακτική αποτελεσματικότητα, Ελληνικός Παραδοσιακός Χορός, ειδικότητα χορού των Τ.Ε.Φ.Α.Α., επιμόρφωση, εκπαίδευση

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ. Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ, ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΔΡΑΝΔΑΚΙΣ»

AESTHETIC ANALYSIS OF TRADITIONAL DANCE PERFORMANCE. THE PERFORMANCE "THE TEACHER, LEFTERIS DRANDAKIS"

ΔΟΥΛΑΠΤΣΗ, Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ, Δ.
DOULAPTSI, E., GOULIMARIS, D.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Η αισθητική εξετάζει-μελετά το ωραίο και αποτελεί την κριτική σκέψη για την τέχνη, τον πολιτισμό και τη φύση και είναι γνωστή ως η μελέτη των αισθήσεων και συχνά ονομάζεται κρίση των αισθήσεων και του γούστου. Ο χορός είναι μορφή καλλιτεχνικής έκφρασης η οποία αναφέρεται στην κίνηση του σώματος, συνήθως ρυθμική και σύμφωνη με τη μουσική. Είναι η μετατροπή μιας ιδέας, ενός συναισθήματος, ενός πράγματος ή ενός γεγονότος σε μια ρυθμική κίνηση σύμφωνα με τους νόμους της αισθητικής. Σκοπός της έρευνας είναι η αισθητική ανάλυση της παράστασης "Ο Δάσκαλος, Λευτέρης Δρανδάκης". Η επιλογή της παράστασης έγκειται στη συμβολή του «τιμώμενου» προσώπου στον χώρο των παραστάσεων παραδοσιακού χορού. Στη συγκεκριμένη παράσταση γίνεται χρήση πληθώρας πρωτότυπων συνοδευτικών μέσων, που αφορούν τόσο τη σκηνική παρουσία, όσο και τη ροή και εξέλιξη του σεναρίου, προσδίδοντας της υψηλή αισθητική αξία. Η μελέτη βασίστηκε στο μοντέλο αισθητικών συστατικών του χορού των R.A. & C.M. Smith (1977) όπως παρουσιάστηκε από την Τυροβολά (2001; 2010) στον ελλαδικό χώρο και για τη συλλογή των δεδομένων αξιοποιήθηκε οπτικοακουστικό υλικό της συγκεκριμένης παράστασης. Διερευνήθηκε ο χορός ως καλλιτεχνικό θέαμα, που μπορεί να προσφέρει αισθητική ικανοποίηση, αλλά και ως αντικείμενο ανάλυσης, ερμηνείας και αξιολόγησης μέσα από τις παραμέτρους του μοντέλου. Η έρευνα ανέδειξε τον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο είναι δομημένη η παράσταση, βασισμένη στις μαρτυρίες του Λευτέρη Δρανδάκη, οι οποίες ενσαρκώθηκαν- αποδόθηκαν πάνω στη σκηνή από τους χορευτές του Λυκείου των Ελληνίδων. Υπήρχε γρήγορη εναλλαγή σκηνών, οι χοροί και τα τραγούδια είχαν τόση διάρκεια, ώστε να κρατούν σε εγρήγορση τον θεατή, χωρίς να τον κουράζουν. Η διαχείριση του χώρου και του χρόνου από το δημιουργό, αλλά και από τους χορευτές και μουσικούς, ήταν τέτοια, ώστε αξιοποιήθηκαν στο μέγιστο οι δυνατότητες που προσφέρονται στη θεατρική-χορευτική σκηνή. Καθοριστικό ρόλο έπαιξε η χρήση των συνοδευτικών μέσων, τα οποία ήταν πολλά, διαφορετικά και ιδιαίτερα, όπως ψηφιακά και αναλογικά φωτιστικά εφέ, animation, συμβολικά αντικείμενα, κοστούμια αποδίδοντας ένα μίνιμαλ αλλά καθόλου ελλιπές σκηνικό. Συμπερασματικά, αναδείχθηκε η υψηλή αισθητική αξία της παράστασης "Ο Δάσκαλος, Λευτέρης Δρανδάκης" που αφορά την ιδιαίτερη δομή και εξέλιξη του σεναρίου, τη χρήση πληθώρας πρωτότυπων συνοδευτικών μέσων, αλλά και τα ιδιαίτερα συστατικά της κίνησης.

Λέξεις κλειδιά: αισθητική ανάλυση, παράσταση χορού, ελληνικός παραδοσιακός χορός

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000-2020, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

AESTHETIC ANALYSIS OF GREEK TRADITIONAL DANCE PERFORMANCES IN THE PERIOD 2000-2020, WITH EMPHASIS ON THEMES AND ACCOMPANYING MEDIA

ΔΟΥΛΑΠΤΣΗ, Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ, Δ.
DOULAPTSI, E., GOULIMARIS, D.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Αισθητική είναι η φιλοσοφία του ωραίου και της τέχνης. Εξετάζει την ουσία της καλλιτεχνικής δημιουργίας και αποτελεί την κριτική σκέψη για την τέχνη, τον πολιτισμό και τη φύση. Κύριος σκοπός της είναι η μελέτη των κριτηρίων με τα οποία αποτιμάται η αισθητική αξία των αισθητικών φαινομένων. Ο χορός είναι κίνηση οργανωμένη με τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταμείβει αυτόν που τον παρακολουθεί. Είναι παράλληλα και κιναισθητική, εφ' όσον απευθύνεται στην έμφυτη στον άνθρωπο, έννοια της κίνησης. Ο χορός, αφ' ενός μπορεί να προσφέρει αισθητική ικανοποίηση και αφ' ετέρου να αναλυθεί, ερμηνευθεί, εκτιμηθεί και αξιολογηθεί μέσα από τις παραμέτρους της αισθητικής. Σκοπός της έρευνας ήταν η αισθητική ανάλυση παραστάσεων ελληνικού παραδοσιακού της εικοσαετίας 2000-2020 με επίκεντρο τη θεματολογία της κάθε παράσταση και στη συνέχεια στα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν. Οι 20 παραστάσεις που επιλέχθηκαν ήταν πρωτίστως εθνικής εμβέλειας από μεγάλους φορείς, αλλά και κάποιες περιφερειακής εμβέλειας από φορείς με πολύχρονη εμπειρία διοργανώσεων και ιστορικό παραστάσεων με μεγάλη απήχηση. Η μελέτη βασίστηκε στο μοντέλο αισθητικών συστατικών του χορού των R.A. & C.M. Smith (1977) όπως παρουσιάστηκε από την Τυροβολά (2001; 2010) στον ελλαδικό χώρο και για τη συλλογή των δεδομένων αξιοποιήθηκε οπτικοακουστικό υλικό των συγκεκριμένων παραστάσεων. Για την αισθητική ανάλυση των παραστάσεων χορού χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της δομημένης παρατήρησης. Η αναζήτηση και εύρεση του οπτικοακουστικού υλικού των παραστάσεων, αλλά και τα έντυπα που διατίθεντο για την καθεμιά, έγινε μετά από επικοινωνία με τον εκάστοτε καλλιτεχνικό υπεύθυνο-δημιουργό. Η έρευνα ανέδειξε ότι υπάρχει μεγάλη ποικιλία στη θεματολογία των παραστάσεων που αναλύθηκαν από το 2000 ως το 2020 με σημείο αναφοράς την ανθρώπινη και κοινωνική πραγματικότητα. Ενδεικτικά, αναφέρονται σε στοιχεία της φύσης, παραλογές, συναισθήματα όπως ο έρωτας, έννοιες όπως η φαντασία, στον κύκλο της ζωής και του χρόνου, καθώς και σε συμβολικά αντικείμενα από τη λαϊκή παράδοση και σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές. Επίσης, από την ανάλυση των δεδομένων, προέκυψε ότι σε όλες τις παραστάσεις χρησιμοποιήθηκαν θεατρικά στοιχεία που αφορούν τόσο την εξέλιξη του σεναρίου, την παρουσία των χορευτών και μουσικών πάνω στη σκηνή αλλά και τη χρήση σκηνικών, φωτιστικών στοιχείων, κοστούμιών και αντικειμένων. Τη δεκαετία 2000-2010 διαπιστώθηκε ότι κυριαρχούσαν σε μεγάλο βαθμό οι θεατρικές δράσεις στη διάρκεια των παραστάσεων, καθώς και μόνιμο σκηνικό στο φόντο της σκηνής, κάτι που διαφοροποιείται την επόμενη δεκαετία 2011-2020, όπου το σκηνικό είτε εναλλάσσεται, είτε χρησιμοποιείται συμβολικά. Παρατηρήθηκε ως επί τω πλείστον η χρήση παραδοσιακών ενδυμάτων όλη την εικοσαετία, ενώ από το 2015 κι έπειτα χρησιμοποιήθηκαν σε πολλές παραστάσεις νεότερα ενδύματα. Οι μουσικοί "πήραν ρόλο" στην παράσταση, από το 2015 και μετά, ενώ πριν η ορχήστρα υπήρχε μόνιμα πάνω στη σκηνή. Η χρήση φωτιστικών εφέ υπήρχε σε όλες τις παραστάσεις που ερευνήθηκαν, έγινε όμως πιο εξειδικευμένη και εκσυγχρονισμένη από το 2010 και μετά. Συμπερασματικά, η πρωτότυπη θεματολογία και δομή του σεναρίου των παραστάσεων ελληνικού παραδοσιακού χορού, σε συνδυασμό με τη χρήση ποικίλων συνοδευτικών μέσων, προσφέρουν στο θεατή ευκαιρία βίωσης έντονων συναισθημάτων αλλά και αισθητική ικανοποίηση.

Λέξεις κλειδιά: αισθητική ανάλυση, παραστάσεις, ελληνικός παραδοσιακός χορός

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΘΝΟΧΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΚΟΥΠΑ ΤΗΣ ΛΕΡΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΚΑ

A COMPARATIVE ETHNOCHOROLOGICAL STUDY BETWEEN THE DANCES SKOUPA OF LEROS AND THE POLKA

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ., ΔΟΝΤΗ Ο., ΤΥΡΟΒΟΛΑ Β., ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ Μ.
ΜΑΡΚΟΡΟΥΛΟΥ Κ., ΔΟΝΤΙ Ο., ΤΥΡΟΒΟΛΑ Β., ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ Μ.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Ο ελληνικός παραδοσιακός σκωπτικός ζευγαρωτός χορός σκούπα, που στο παρελθόν χορευόταν από τους ξωτάρηδες της Λέρου, έχει υποστηριχθεί ότι αποτελεί μια παραλλαγή του ευρωπαϊκού χορού πόλκα. Ο χορός πόλκα ανήκει στην κατηγορία των ευρωπαϊκών κυκλικών ζευγαρωτών χορών του 19^{ου} αιώνα και μαζί με το φοξ ανγκλαί και το τανγκό συνθέτουν ένα ευρωπαϊκό χορευτικό ρεπερτόριο, το οποίο είναι αρκετά διαδεδομένο στη νησιωτική, και όχι μόνο, Ελλάδα. Με βάση τα παραπάνω, σκοπός της έρευνας αυτής ήταν η ανάδειξη των δομικών ομοιοτήτων και των διαφορών του χορού σκούπα της Λέρου με τον χορό πόλκα. Για τη συλλογή των πρωτογενών δεδομένων υιοθετήθηκε η εθνοχορολογική έρευνα, μέσω της μεθόδου της παρατήρησης στο περιβάλλον του διαδικτυακού καναλιού YouTube και της συνέντευξης, ενώ για τη συλλογή των δευτερογενών δεδομένων υιοθετήθηκε η ιστορική μέθοδος. Για την καταγραφή των χορευτικών μορφών χρησιμοποιήθηκε το σημειογραφικό σύστημα καταγραφής κίνησης-χορού Labanotation, για την ανάλυση της μορφής τους η δομικο-μορφολογική και τυπολογική μέθοδος, ενώ για τη σύγκριση των χορευτικών μορφών εφαρμόστηκε η συγκριτική μέθοδος. Από την καταγραφή και ανάλυση των χορευτικών μορφών της σκούπα της Λέρου και της πόλκας, διαπιστώθηκε πως, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν ορισμένες διαφορές μεταξύ των χορών που αφορούν τη διάταξη και τον αριθμό των χορευτών, τη χρήση χώρου, τη θέση των ποδιών των χορευτών, την αλλαγή των ζευγαριών, την παρουσία της σκούπας και την ύπαρξη αυστηρών συμβάσεων όπως η στάση σώματος, εντούτοις, παρουσιάζονται ομοιότητες όπως το μοντέλο της χορευτικής φόρμας, την κατηγορία του χορού, την περιστροφή του ζευγαριού, τη χορευτική λαβή, το μουσικό μέτρο και τη ρυθμική αγωγή, που από μορφολογική άποψη αναδεικνύονται ιδιαίτερα σημαντικές. Οι ομοιότητες αυτές σε συνδυασμό με τα ιστορικά στοιχεία της Λέρου και γενικότερα της Ελλάδας, και την έντονη αλληλεπίδραση αλλά και συνύπαρξη της με το ευρωπαϊκό χορευτικό πολιτισμικό πλαίσιο του 19ου αιώνα επικυρώνουν τη πιθανή σχέση μεταξύ των δύο αυτών χορών.

Λέξεις κλειδιά: ευρωπαϊκοί κυκλικοί ζευγαρωτοί χοροί, ελληνικοί ζευγαρωτοί χοροί, εθνογραφία χορού, σκούπα της Λέρου, πόλκα

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

GREEK TRADITIONAL DANCES AND INJURIES: THE CASE OF THE ATTIC DANCERS

ΝΙΩΡΑ Μ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.

NIORA M., GOULIMARIS D.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της έρευνας ήταν να διερευνηθεί η συχνότητα πρόκλησης τραυματισμών στους ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς. Επίσης έγινε διερεύνηση των ελληνικών παραδοσιακών χορών στους οποίους προκαλούνται πιο συχνά τραυματισμοί καθώς και των παραγόντων που συμβάλλουν στην πρόκληση τους. Η έρευνα διεξήχθη σε ένα σύνολο 180 ενηλίκων ατόμων που κατοικούσαν στην Αττική οι οποίοι συμμετείχαν σε δραστηριότητες ελληνικού παραδοσιακού χορό που οργανώνονταν από πολιτιστικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Συμμετείχαν στα μαθήματα παραδοσιακού χορού τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα και η προγενέστερη εμπειρία τους ανερχόταν στα 5 έτη τουλάχιστον. Το όργανο που αξιοποιήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων ήταν το ερωτηματολόγιο για τους τραυματισμούς των Malliou ,Rokka, Beneka, Mavridis και Godolias (2007). Το ερωτηματολόγιο έχει ξαναχρησιμοποιηθεί στον ελλαδικό χώρο στην έρευνα των Σαββίδου, Ρόκκα, Μπενέκα, Μάλλιου (2018). Από το σύνολο του δείγματος 37 άτομα δήλωσαν ότι εμφάνισαν τραυματισμό σαν αποτέλεσμα της ενασχόλησής τους με τον παραδοσιακό χορό (20,6%). Οι ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί στους οποίους παρατηρούνται συχνότερα τραυματισμοί είναι η Μπαϊντούσκα (21,6%), η Σούστα (18,9%), ο Ικαριώτικος (16,2%), ο Μπάλος (13,5%), το Κότσαρι (13,5%), το Πεντοζάλι (8,1%) και το Τσάμικο (8,1%). Από το σύνολο του δείγματος που είχε τραυματιστεί οι κύριοι παράγοντες πρόκλησης τραυματισμών σύμφωνα με την άποψη των συμμετεχόντων είναι: τα ακατάλληλα υποδήματα (37,84%), το σκληρό πάτωμα (32,43%), οι επαναλαμβανόμενες κινήσεις (10,81%), η υπερκόπωση (10,81%) και η επανεμφάνιση παλιού τραυματισμού (8,11%). Τα ευρήματα της έρευνας δείχνουν ότι οι τραυματισμοί των συμμετεχόντων σε οργανωμένα μαθήματα ελληνικού παραδοσιακού χορού κυμαίνονται σε μικρό ποσοστό καθώς οι ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί είναι μια ευχάριστη και μη ανταγωνιστική δραστηριότητα.

Λέξεις-κλειδιά: ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί, παράγοντες τραυματισμών, συχνότητα τραυματισμών

ΤΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥΣ

THE DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF PARTICIPANTS IN GREEK TRADITIONAL DANCE ACTIVITIES AND THEIR INJURIES

ΝΙΩΡΑ Μ., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
NIORA M., GOULIMARIS D.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της έρευνας ήταν να εξεταστεί η ανεξαρτησία των τραυματισμών από τα δημογραφικά χαρακτηριστικά (φύλο, ηλικία, σωματικό βάρος) συμμετεχόντων σε δραστηριότητες ελληνικού παραδοσιακού χορού (ΕΠΧ). Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 180 ενήλικοι, 123 γυναίκες και 57 άνδρες, μέσου όρου ηλικίας 43,28 ετών, οι οποίοι συμμετείχαν σε οργανωμένα μαθήματα ΕΠΧ στο νομό Αττικής. Οι συμμετέχοντες παρακολουθούσαν μαθήματα ΕΠΧ τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα και είχαν προγενέστερη εμπειρία στον ελληνικό παραδοσιακό χορό τουλάχιστον 5 έτη. Το όργανο που αξιοποιήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων ήταν το ερωτηματολόγιο για τους τραυματισμούς των Malliou, Rokka, Beneka, Mavridis και Godolias (2007). Το ερωτηματολόγιο έχει ξαναχρησιμοποιηθεί στον ελλαδικό χώρο στην έρευνα των Σαββίδου, Ρόκκα, Μπενέκα, Μάλλιου (2018). Η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων περιλαμβάνει στοιχεία περιγραφικής στατιστικής (συχνότητες, μέσοι όροι, τυπική απόκλιση). Για τον έλεγχο της ανεξαρτησίας των τραυματισμών από το φύλο πραγματοποιήθηκε ανάλυση Crosstabs. Προέκυψε ότι οι συχνότητες εμφάνισης των τραυματισμών δεν είναι ανεξάρτητες από τις συχνότητες εμφάνισης του φύλου ($\chi^2_{(1)} = .023$ $p < .05$). Επίσης πραγματοποιήθηκε η ανάλυση Crosstabs για να ελεγχθεί η ανεξαρτησία των ηλικιακών κατηγοριών και των τραυματισμών. Από τα αποτελέσματα προέκυψε ότι οι συχνότητες εμφάνισης των τραυματισμών είναι ανεξάρτητες από τις συχνότητες εμφάνισης των ηλικιακών κατηγοριών ($\chi^2_{(4)} = 1.53$ $p > .05$). Τέλος για να ελεγχθεί αν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς τους τραυματισμούς οφειλόμενες στο σωματικό βάρος πραγματοποιήθηκε t-test. Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι το βάρος δεν αποτελεί παράγοντα διαφοροποίησης των τραυματισμών. Συμπερασματικά, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας οι τραυματισμοί είναι ανεξάρτητοι από τις ηλικιακές κατηγορίες και το βάρος, ενώ αντίθετα δεν είναι ανεξάρτητοι από το φύλο.

Λέξεις-κλειδιά: δημογραφικά χαρακτηριστικά, παραδοσιακοί χοροί, τραυματισμοί

ΤΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΜΕΙΞΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

THE DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS AS A DIFFERENTIATING FACTOR OF THE INVOLVEMENT OF PEOPLE PARTICIPATING IN A GREEK TRADITIONAL DANCE ACTIVITY IN THE MUNICIPALITY OF SARONIKOS ATTICA

ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΙΣ Ι., ΓΟΥΛΙΜΑΡΙΣ Δ.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της μελέτης ήταν να διερευνηθεί εάν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά όπως το φύλο, η ηλικία και η εκπαίδευση αποτελούν παράγοντα διαφοροποίησης της ανάμειξης των ατόμων σε δραστηριότητες Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού στο Δήμο Σαρωνικού Αττικής. Στην μελέτη έλαβαν μέρος συνολικά 170 ενήλικα άτομα, τα οποία παρακολουθούν αποκλειστικά μαθήματα Ελληνικού Παραδοσιακού χορού στους χορευτικούς συλλόγους στις κοινότητες Αναβύσσου, Καλυβίων, Κουβαρά, Σαρωνίδας και Παλαιάς Φώκαιας του Δήμου Σαρωνικού Αττικής, με τουλάχιστον ένα χρόνο ως προγενέστερη χορευτική εμπειρία. Ήταν κυρίως γυναίκες (76,6%) και απόφοιτοι ΤΕΙ ή ΑΕΙ (46,2%). Ο μέσος όρος ηλικίας των συμμετεχόντων ήταν στα 43,87 έτη. Η έννοια της ανάμειξης αξιολογήθηκε με τη χρήση της κλίμακας των Kyle, Graefe, Manning, & Bacon (2004), όπως δοκιμάστηκε και τροποποιήθηκε για τον ελλαδικό χώρο από τους Θεοδωράκη και συν. (2007). Η κλίμακα περιλαμβάνει τρεις διαστάσεις : α) την έλξη β) την κεντρικότητα και γ) την αυτό-έκφραση. Όλες οι απαντήσεις δόθηκαν μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας τύπου Likert. Όλοι οι παράγοντες παρουσίασαν ικανοποιητικούς δείκτες αξιοπιστίας ($\alpha > .78$). Για να ελεγχθεί εάν προκύπτουν στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις στις διαστάσεις της ανάμειξης λόγω των δημογραφικών χαρακτηριστικών του δείγματος, πραγματοποιήθηκαν t-tests για ανεξάρτητα δείγματα και έλεγχοι διακύμανσης ANOVA. Στατιστικά σημαντική διαφορά προέκυψε ως προς το φύλο με τις γυναίκες (Μ.Ο.= 4.7 & Τ.Α.=.45) να παρουσιάζουν υψηλότερες τιμές στη διάσταση της έλξης έναντι των αντρών (Μ.Ο.= 4.3 & Τ.Α.=.52). Επίσης στη διάσταση της κεντρικότητας, οι γυναίκες παρουσιάζουν υψηλότερες τιμές (Μ.Ο.= 4.01 & Τ.Α.=.86) έναντι των αντρών (Μ.Ο.= 3.6 & Τ.Α.= .97). Ως προς την ηλικία, δεν διαπιστώθηκε να υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά σε κάποια από τις διαστάσεις. Στατιστικά σημαντική διαφορά προέκυψε ως προς την εκπαίδευση και στις τρεις διαστάσεις: έλξη ($F_{(5, 169)} = 2,64, p < 0.05$), κεντρικότητα ($F_{(5, 169)} = 5,82, p < 0.05$), αυτό-έκφραση ($F_{(5, 169)} = 5,79, p < 0.05$). Συμπερασματικά, οι γυναίκες φαίνεται να ευχαριστιούνται και να οργανώνουν περισσότερο την ζωή τους γύρω από την συμμετοχή τους στα μαθήματα χορού συγκριτικά με τους άνδρες. Οι απόφοιτοι Δημοτικού εμφανίζουν υψηλότερο επίπεδο έλξης, και αυτό-έκφρασης προβάλλοντας περισσότερο την εικόνα τους στους γύρω, ενώ οι απόφοιτοι Λυκείου μεγαλύτερο επίπεδο κεντρικότητας, καθώς η δραστηριότητα αυτή κατέχει σημαντικό ρόλο στον καθημερινό τρόπο ζωής.

Λέξεις κλειδιά: ανάμειξη, ελληνικός παραδοσιακός χορός, Δήμος Σαρωνικού Αττικής

Η ΑΝΑΜΕΙΞΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

THE INVOLVEMENT OF ADULTS IN GREEK TRADITIONAL DANCE ACTIVITIES IN THE MUNICIPALITY OF SARONIKOS IN ATTICA

ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΙΣ Ι., ΓΟΥΛΙΜΑΡΙΣ Δ.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Σκοπός της μελέτης ήταν η διερεύνηση διαφορών μεταξύ των κοινοτήτων του Δήμου Σαρωνικού, ως προς τους παράγοντες ανάμειξης, σε άτομα που συμμετέχουν σε δραστηριότητες Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 170 ενήλικα άτομα, τα οποία παρακολουθούν αποκλειστικά μαθήματα Ελληνικού Παραδοσιακού χορού στους χορευτικούς συλλόγους στις κοινότητες Αναβύσσου, Καλυβίων, Κουβαρά, Σαρωνίδας και Παλαιάς Φώκαιας του Δήμου Σαρωνικού Αττικής, με τουλάχιστον ένα χρόνο χορευτική εμπειρία. Η έννοια της ανάμειξης αξιολογήθηκε με τη χρήση της κλίμακας των Kyle, Graefe, Manning, & Bacon (2004), όπως δοκιμάστηκε και τροποποιήθηκε για τον ελλαδικό χώρο από τους Θεοδωράκη και συν. (2007). Η κλίμακα περιλαμβάνει τρεις διαστάσεις: α) την έλξη των συμμετεχόντων προς τους παραδοσιακούς χορούς (5 ερωτήσεις), β) την κεντρικότητα της ασχολίας αυτής στην καθημερινή ζωή (3 ερωτήσεις) και γ) την αυτό-έκφραση μέσα από τους παραδοσιακούς χορούς (3 ερωτήσεις). Όλες οι απαντήσεις δόθηκαν μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας τύπου Likert. Όλοι οι παράγοντες παρουσίασαν ικανοποιητικούς δείκτες αξιοπιστίας ($\alpha > .78$). Μέσα από τις αναλύσεις αναδείχθηκε πως οι χορευτές στον Κουβαρά παρουσιάζουν υψηλότερο μέσο όρο έλξης (M.O= 4.8 & T.A.= .28) , κεντρικότητας (M.O= 4.07, & T.A.=.84) και αυτό -έκφρασης (M.O= 4,02 & T.A.= .67), ενώ χαμηλότερο επίπεδο παρουσιάζουν οι χορευτές της Παλαιάς Φώκαιας για την έλξη (M.O= 4,36 & T.A.=.59), την κεντρικότητα (M.O= 3,7 & T.A.=.91) και την αυτό-έκφραση (M.O= 3,6 & T.A.=.75). Στατιστικά σημαντική διαφορά παρουσιάστηκε μεταξύ των κοινοτήτων ως προς την διάσταση έλξη ($F_{(4, 169)}=5,89$, $p < 0.05$). Το Post Hoc Test του Tukey παρουσίασε διαφορές μεταξύ των χορευτών από την Σαρωνίδα (M.O.= 4.4 & T.A.=.64) και από τον Κουβαρά (M.O.= 4.8 & T.A.=.28), Καλύβια-Λαγονήσι (M.O.= 4.7 & T.A.=.36) και Ανάβυσσο (M.O.=4.6 & T.A.=.41). Το ίδιο μεταξύ Κουβαρά (M.O.= 4.8 & T.A.=.28) και Παλαιά Φώκεια (M.O.=4.36 & T.A.=.59) , Παλαιά Φώκεια (M.O.=4.36 & T.A.=.59) και Καλύβια-Λαγονήσι (M.O.= 4.7 & T.A.=.36). Συμπερασματικά, η κοινότητα κατοικίας των χορευτών επηρεάζει με στατιστικά σημαντικό τρόπο την διάσταση έλξη. Πιο συγκεκριμένα, αναδείχθηκε πως όσοι κατοικούν στον Κουβαρά παρουσιάζουν υψηλότερο βαθμό έλξης. Τους αρέσει η δραστηριότητα και αισθάνονται χαρούμενα, όπως και στην Παλαιά Φώκεια, αλλά με μικρότερη ένταση. Πιθανόν οι φορείς και οι δάσκαλοι χορού, οι δράσεις που γίνονται, αλλά και η αίθουσα των προβών να παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάμειξη των συμμετεχόντων στον ελληνικό παραδοσιακό χορό.

Λέξεις-κλειδιά: ανάμειξη, ελληνικός παραδοσιακός χορός, Δήμος Σαρωνικού

Η ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΠΟΔΗΜΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΟ ΜΟΝΤΡΕΑΛ ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ.

THE RELATIONSHIP BETWEEN ETHNIC IDENTITY AND RELIGIOUS FAITH OF GREEK DIASPORA IN MONTREAL CANADA.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
EVANGELOU E., GOULIMARIS D.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση της σχέσης της εθνοτικής ταυτότητας με τη θρησκευτική πίστη των απόδημων Ελλήνων στο Μόντρεαλ του Καναδά που συμμετέχουν ή όχι σε δραστηριότητες σχετικές με την ελληνική παράδοση, οι οποίες περιλαμβάνουν δραστηριότητες ελληνικού παραδοσιακού χορού (ΕΠΧ). Χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο Multigroup Ethnic Identity Measure (MEIM) της Phinney (1992). Περιλαμβάνει 12 ερωτήσεις σχετικές με το βαθμό ταύτισης ενός ατόμου με την εθνοτική του ομάδα οι οποίες ομαδοποιούνται σε δύο παράγοντες, την αναζήτηση της εθνοτικής ταυτότητας και την επιβεβαίωση-συμμετοχή-δέσμευση. Το ερωτηματολόγιο έχει ξαναχρησιμοποιηθεί σε διάφορες έρευνες (Phinney et al., 2001; Yancey, Aneshensel, & Driscoll, 2003; Seok et al., 2012). Επίσης χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο Santa Clara Strength of Religious Faith Questionnaire (SCSRFQ) (Plante και Boccaccini, 1997). Περιλαμβάνει 10 ερωτήσεις ομαδοποιημένες σε έναν παράγοντα, το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί σε διάφορες έρευνες για τη θρησκευτική πίστη (Sherman, Plante, Simonton, et al., 1999; Freiheit, Sonstegard, Schmitt et al., 2006). Όλες οι απαντήσεις δόθηκαν μέσω μίας 4-θμιας κλίμακας Likert. Τα ερωτηματολόγια δόθηκαν σε 187 ενήλικες, οι οποίοι έχουν Ελληνική καταγωγή (2^{ης}, 3^{ης} και 4^{ης} γενιάς) και κατοικούν στο Μόντρεαλ του Καναδά. Οι 86 από αυτούς συμμετέχουν σε δραστηριότητες ελληνικού παραδοσιακού χορού και οι 101 δε συμμετέχουν σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τον ελληνικό παραδοσιακό χορό. Ο τρόπος επιλογής του δείγματος ήταν τυχαίος. Οι αναλύσεις αξιοπιστίας έδειξαν ότι όλοι οι παράγοντες των ερωτηματολογίων παρουσίασαν υψηλή αξιοπιστία ($\alpha > .96$). Διαπιστώθηκαν ότι όλες οι εξεταζόμενες συσχετίσεις ήταν στατιστικά σημαντικές ($p < .000$). Από τις αναλύσεις προκύπτει ότι για όσους χορεύουν ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς, η σχέση της θρησκευτικής πίστης με την αναζήτηση της εθνοτικής ταυτότητας είναι $r = .77$, με την επιβεβαίωση-συμμετοχή-δέσμευση είναι $r = .36$ ενώ η σχέση της αναζήτησης της εθνοτικής ταυτότητας με την επιβεβαίωση-συμμετοχή-δέσμευση είναι $r = .55$. Για όσους δεν χορεύουν ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς η σχέση της θρησκευτικής πίστης με την αναζήτηση της εθνοτικής ταυτότητας είναι $r = .73$ και με την επιβεβαίωση-συμμετοχή-δέσμευση είναι $r = .66$ ενώ η σχέση της αναζήτησης της εθνοτικής ταυτότητας με την επιβεβαίωση-συμμετοχή-δέσμευση είναι $r = .91$. Συμπεραίνουμε ότι οι τιμές για τη σχέση του παράγοντα της επιβεβαίωσης-συμμετοχής-δέσμευσης με τη θρησκευτική πίστη και την αναζήτηση της εθνοτικής ταυτότητας είναι ελαφρώς χαμηλότερες για όσους χορεύουν ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς έναντι με εκείνους που δεν χορεύουν. Επίσης στη σχέση του παράγοντα της θρησκευτικής πίστης με την αναζήτηση της εθνοτικής ταυτότητας οι τιμές είναι ελαφρά αυξημένες για όσους χορεύουν ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς έναντι εκείνων που δεν χορεύουν.

Λέξεις-κλειδιά: εθνοτική ταυτότητα, θρησκευτική πίστη, συμμετοχή, ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΟ ΜΟΝΤΡΕΑΛ ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ.

PARTICIPATION IN GREEK TRADITIONAL DANCE ACTIVITIES AS A FACTOR DIFFERENTIATING THE ETHNIC IDENTITY OF GREEK DIASPORA IN MONTREAL CANADA.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Ε., ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.
EVANGELOU E., GOULIMARIS D.

*ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE*

Σκοπός της μελέτης είναι να ερευνήσει αν η συμμετοχή σε δραστηριότητες ελληνικού παραδοσιακού χορού (ΕΠΧ) των απόδημων στο Μόντρεαλ του Καναδά αποτελεί παράγοντα διαφοροποίησης της εθνοτικής τους ταυτότητας και το ρόλο που παίζουν τα έτη συμμετοχής τους. Χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο Multigroup Ethnic Identity Measure (MEIM) της Phinney (1992). Περιλαμβάνει 12 ερωτήσεις σχετικές με το βαθμό ταύτισης ενός ατόμου με την εθνοτική του ομάδα οι οποίες ομαδοποιούνται σε δύο παράγοντες, την αναζήτηση της εθνοτικής ταυτότητας και την επιβεβαίωση-συμμετοχή-δέσμευση. Το ερωτηματολόγιο έχει ξαναχρησιμοποιηθεί σε διάφορες έρευνες (Phinney et al., 2001; Yancey, Aneshensel, & Driscoll, 2003; Seok et al., 2012). Όλες οι απαντήσεις δόθηκαν μέσω μίας 4-θμιας κλίμακας Likert. Το ερωτηματολόγιο δόθηκε σε 187 ενήλικες, οι οποίοι έχουν Ελληνική καταγωγή (2^{ης}, 3^{ης} και 4^{ης} γενιάς) και κατοικούν στο Μόντρεαλ του Καναδά. Οι 86 από αυτούς συμμετέχουν σε δραστηριότητες ελληνικών παραδοσιακών χορών και οι 101 δεν συμμετέχουν σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τον ελληνικό παραδοσιακό χορό. Ο τρόπος επιλογής του δείγματος ήταν τυχαίος. Οι αναλύσεις αξιοπιστίας έδειξαν ότι οι παράγοντες των ερωτηματολογίων παρουσίασαν υψηλή αξιοπιστία ($\alpha > .96$). Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι η συμμετοχή σε δραστηριότητες ελληνικού παραδοσιακού χορού διαφοροποιεί τον παράγοντα της αναζήτησης της εθνοτικής ταυτότητας ($t_{(185)} = 15.77, p < .05$) και τον παράγοντα της επιβεβαίωσης-συμμετοχής-δέσμευσης ($t_{(185)} = 17.87, p < .05$). Πιο συγκεκριμένα τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα άτομα που χορεύουν ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς παρουσιάζουν υψηλότερο μέσο όρο και στους δύο παράγοντες έναντι των ατόμων που δεν συμμετέχουν σε ΕΠΧ. Συμπερασματικά όσοι συμμετέχουν σε δραστηριότητες ελληνικού παραδοσιακού χορού έχουν πιο έντονο το συναίσθημα της εθνοτικής ταυτότητας και της επιβεβαίωσης-συμμετοχής-δέσμευσης, έναντι των ατόμων που δεν συμμετέχουν σε ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς.

Λέξεις-κλειδιά: εθνοτική ταυτότητα, επιβεβαίωση, συμμετοχή, ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί

ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ. ΠΩΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ, ΓΙΝΕΤΑΙ, ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΤΑΙ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΑ.

THE LYKEIO TON ELLINIDON TODAY. HOW THE PAST HAS BECOME, TRANSFORMED AND TURNED INTO HISTORY.

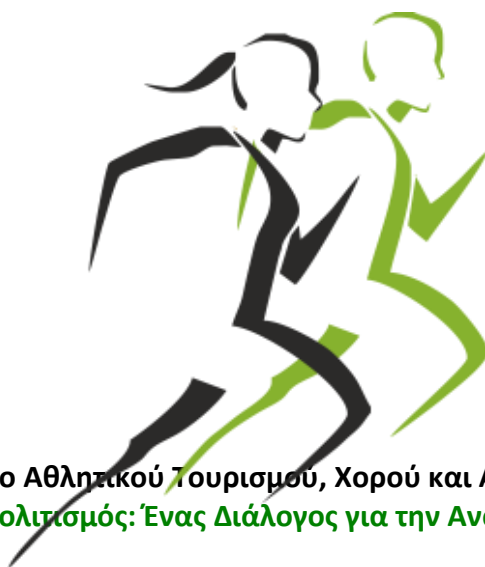
ΜΠΟΥΝΑ- ΒΑΙΛΑ Α.¹, ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ Δ.², ΡΑΠΤΗ Μ., ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ι.
BOUNA-VAILA A.¹, GOULIMARIS D.², RAPTI M., ATHANASIOU I.

¹ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
DEPARTMENT OF PUBLIC AND COMMUNITY HEALTH, UNIVERSITY OF WESTERN ATTICA

² ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORT SCIENCE, DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Το σωματείο «Λύκειο των Ελληνίδων» ιδρύθηκε από την Καλλιρρόη Παρρέν και από μία ομάδα είκοσι γυναικών. Οι στόχοι του σωματείου αφορούν την προάσπιση του γυναικείου φύλου και ταυτόχρονα τη διάδοση και διάσωση του παραδοσιακού ελληνικού πολιτισμού με έδρα την Αθήνα και στη συνέχεια απλώθηκε και σε άλλα αστικά κέντρα της χώρας. Η εικόνα που επικρατεί στο ευρύ κοινό για τη δράση του Λυκείου των Ελληνίδων αφορά τον τομέα του «ελληνικού» χορού και όχι τόσο τη δράση του με το γυναικείο κίνημα. Ωστόσο το Λύκειο των Ελληνίδων μέσα στο χρόνο έχει βιώσει μια σειρά μετασχηματισμών που αφορούν τόσο τη φυσιολογία του όσο και τις πολιτικές/ πρακτικές του στο χορό αλλά και στο ένδυμα. Το Λύκειο των Ελληνίδων σε βάθος χρόνου έχει διαχειριστεί τον χορό, το θέαμα και τον φολκλορισμό στην Ελλάδα καθώς και την προσέγγιση με την ακαδημαϊκή λαογραφία προκειμένου να νομιμοποιήσει τις «αφελείς εθνικές παραδόσεις» αλλά και να αναδείξει μια διαχρονική ελληνικότητα. Στην ιστορία του Λυκείου τα όρια μεταξύ παραδοσιακού και έντεχνου χορού γίνονται ρευστά στο πλαίσιο της χορευτικής πολιτικής του όπως και ότι η έννοια της παράδοσης διευρύνεται για να μπορέσει να συνυπάρξει η αναβίωση κλασικών προτύπων και η αναπαράσταση αγροτικών προ-νεωτερικών χορευτικών και μουσικών πρακτικών. Αυτή η διπλή μετατόπιση είχε ως συνέπεια την συμβολοποίηση της παράδοσης, να δώσει έμφαση δηλαδή στη μορφή και όχι πια στο περιεχόμενο των πολιτισμικών πρακτικών. Στη μελέτη αναφέρεται πώς μπορεί το Λύκειο των Ελληνίδων να διαχειριστεί την ιστορία του αποφεύγοντας την παλινδρόμηση σε παρωχημένες θέσεις και πολιτικές/ πρακτικές, ποια είναι η επόμενη μεταμόρφωση του σωματείου όταν υπάρχει και διαβιεί σε μια σύγχρονη κοινωνία με ετερότητες; Από τα αποτελέσματα αναδείχθηκαν δυσκολίες ως προς την κατανόηση της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας και της ρευστότητας της, τόσο κατανόησης όσο και πραγμάτωσής τους εντός του σωματείου όχι μόνο πρακτικά αλλά και ιδεολογικά.

Λέξεις-κλειδιά: Λύκειο των Ελληνίδων, παράδοση

**4^ο Συνέδριο Αθλητικού Τουρισμού, Χορού και Αναψυχής (ΑΤΟΧΑ)
Αθλητισμός & Πολιτισμός: Ένας Διάλογος για την Ανάπτυξη των Προορισμών**

**10 & 11 Φεβρουαρίου 2023
Πανεπιστημιούπολη Δ.Π.Θ.
Εγκαταστάσεις Σ.Ε.Φ.Α.Α. & εξ αποστάσεως**

Επιμέλεια Έκδοσης: Γουλμάρης Δημήτρης, Καθηγητής Σ.Ε.Φ.Α.Α. Δ.Π.Θ.
σε συνεργασία με: Πασχαλίδου Κατερίνα & Δρ. Μπούνα Ανδρομάχη